

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

**Pentru aprobarea Regulamentului
privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire**

În temeiul art. 5 alin. (1) pct. 5) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 401-403, art. 695), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei și a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

3. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 1325/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire din clădiri (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 459-471, art. 1439), cu modificările ulterioare.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

VASILE TOFAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Vladimir BOLEA

Ministrul energiei

Dorin Junghietu

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2026

REGULAMENT **privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire**

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

1. Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire (denumit în continuare *Regulament*) stabilește cerințele specifice și procedura de efectuare a inspecției sistemelor de încălzire, periodicitatea efectuării inspecțiilor, precum și modul de întocmire și de înregistrare a rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire. De asemenea, prezentul Regulament stabilește cerințele privind ținerea Registrului electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, inclusiv în funcție de categoria clădirii, de tipul și de puterea nominală utilă a sistemului de încălzire și de alte condiții, ținându-se cont de costurile de inspecție și de valoarea economiilor de energie estimate care ar putea rezulta în urma efectuării inspecției. Valorile implicite pentru sistemele de încălzire sunt indicate în documentele normative, elaborate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor.

2. În sensul prezentului Regulament, noțiunea „clădire” cuprinde toate categoriile de clădiri definite la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor (denumită în continuare *Legea nr. 282/2023*), inclusiv instalațiile și echipamentele tehnice aferente acestora, care fac obiectul aplicării prezentului Regulament.

3. Prezentul Regulament specifică procedurile care vor fi utilizate pentru inspecția și evaluarea performanței energetice a sistemului de încălzire, precum și pentru dimensionarea generatoarelor de căldură și a părților accesibile ale instalațiilor de încălzire, pentru a furniza utilizatorilor recomandări privind înlocuirea generatoarelor de căldură, alte modificări ale instalațiilor de încălzire, dar și soluții alternative.

4. Tipurile de generatoare de căldură cuprinse în prezentul Regulament sunt:

- 4.1. cazane pentru încălzire, pentru prepararea apei calde menajere sau pentru ambele;
- 4.2. cazane de ardere cu combustibil solid, lichid și gazos;
- 4.3. pompe de căldură cu acționare electrică și cu acționare pe gaz;
- 4.4. puncte termice individuale;
- 4.5. instalații solare termice pentru prepararea apei calde menajere;
- 4.6. alte tipuri de sisteme de generare a agentului termic, cum ar fi unitățile de cogenerare.

5. Prezentul Regulament se aplică și altor sisteme de generare a energiei termice, în măsura în care acestea sunt utilizate pentru încălzirea spațiilor și/sau pentru prepararea apei calde menajere.

6. În cazul clădirilor conectate la Sistemul de Alimentare Centralizată cu Energie Termică, recomandările formulate în raportul de inspecție se emit cu respectarea prevederilor legislației din domeniul energiei termice. Raportul de inspecție nu produce efecte juridice asupra procedurilor de racordare sau de deconectare și nu poate servi drept temei pentru derogarea de la obligațiile stabilite prin legislația specială în domeniul energiei termice.

7. Se supun inspecțiilor periodice părțile accesibile ale sistemelor de încălzire sau ale sistemelor combinate de încălzire cu o putere nominală utilă de peste 70 kW.

În cazul în care sistemul de încălzire este deservit de două sau mai multe surse de generare a agentului termic, puterea nominală utilă a sistemului se determină ca suma puterilor nominale utile ale surselor de generare care deservesc același sistem de încălzire.

8. Părțile sistemului de încălzire cuprinse în prezentul Regulament sunt:

8.1. sisteme de generare și de stocare a agentului termic, inclusiv reglarea generării;

8.2. sisteme de distribuție a căldurii, inclusiv componentele și reglatoarele asociate;

8.3. sisteme de emisie a căldurii, inclusiv componentele și reglatoarele asociate.

9. Prezentul Regulament se aplică sistemelor de încălzire montate și puse în funcțiune, fapt confirmat prin documentele de recepție și de punere în funcțiune întocmite conform legislației în vigoare.

Prima inspecție se efectuează la expirarea perioadei de garanție a lucrărilor, dacă aceasta este prevăzută în documentele menționate la alin. (1). În cazul în care perioada de garanție nu poate fi determinată din documentele disponibile, prima inspecție se efectuează nu mai târziu de 5 ani de la data punerii în funcțiune a sistemului de încălzire cu puterea nominală de la 70 kW până la 290 kW și nu mai târziu de 3 ani de la data punerii în funcțiune a sistemului de încălzire cu puterea nominală de peste 290 kW.

Pentru clădirile existente, pentru care nu sunt disponibile documente de recepție și de punere în funcțiune și nici informații privind perioada de garanție a lucrărilor, prima inspecție se efectuează în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului Regulament.

10. Prezentul Regulament nu se aplică clădirilor echipate cu sisteme de automatizare și de control care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 27 alin. (7) și (8) din Legea nr. 282/2023.

11. Scopul principal al inspecției este de a oferi consiliere proprietarilor sau, după caz, administratorilor/gestionarilor clădirilor cu privire la modalitățile de reducere

a consumului de energie, menținând în același timp condiții normate ale mediului interior.

De asemenea, inspecția periodică a sistemelor de încălzire are ca scop determinarea performanțelor energetice ale acestora, precum și stabilirea unor măsuri ce urmează a fi întreprinse. Prin inspecția periodică se face verificarea dimensionării sistemului de încălzire în raport cu necesarul de încălzire al unității/clădirii.

12. Ca urmare a inspecției efectuate, inspectorul sistemelor de încălzire întocmește un raport de inspecție pentru proprietarul sau, după caz, administratorul/gestionarul clădirii, în care se explică avantajele care pot fi obținute prin punerea în aplicare a recomandărilor de sporire a performanței energetice.

La întocmirea raportului sus-menționat, inspectorul va utiliza subsistemul pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire gestionat de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă (denumită în continuare *CNED*).

Raportul de inspecție cuprinde prevederile art. 28 din Legea nr. 282/2023.

13. Recomandările de sporire a performanței energetice sunt menite să încurajeze proprietarul sau, după caz, administratorul/gestionarul clădirii să întreprindă acțiuni, dar nu solicită o acțiune din partea proprietarului, administratorului/gestionarului.

Pentru a crește probabilitatea implementării recomandărilor propuse, raportul de inspecție conține informații privind perioada estimativă de recuperare a investițiilor.

14. În sensul prezentului Regulament, se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 282/2023, precum și următoarele noțiuni:

14.1. *cod de sistem* – atribuit la sistem în timpul proiectării acestuia, poate fi regăsit în documentația de proiect sau documentația de execuție. În lipsa acestora, codul sistemului se atribuie de către inspector;

14.2. *punere în funcțiune* – ansamblul operațiunilor de verificare, reglare, testare și recepție prin care se confirmă că sistemul de încălzire poate fi utilizat în condiții de siguranță și conform destinației proiectate;

14.3. *reglare a sistemelor clădirii* – măsuri luate pentru a asigura funcționarea sistemului conform condițiilor specificate;

14.4. *sistem de încălzire* – în sensul prezentului Regulament sistemul de încălzire este compus din sistem de generare a agentului termic, sistem de distribuție a agentului termic și sistem de emisie a energiei termice;

14.5. *QR cod* – cod de răspuns rapid.

Capitolul II

PROCESUL DE INSPECȚIE PERIODICĂ A SISTEMULUI DE ÎNCĂLZIRE

Secțiunea 1

Descrierea procedurii de inspecție

15. Procedura de inspecție a sistemului de încălzire implică inspecția sistemelor de generare, a sistemelor de distribuție a agentului termic și a sistemelor de emisie

a căldurii cu o putere nominală utilă de peste 70 kW și evaluarea eficienței și a dimensionării sistemului de încălzire în raport cu necesarul de încălzire al clădirii.

16. Prezentul Regulament orientează inspectorul privind procedurile posibile de inspecție, care sunt descrise în tabelul de mai jos:

Proceduri de inspecție

Procedura de inspecție	Descriere
Inspecție vizuală cu verificare funcțională	Procedura de inspecție vizuală și de verificare a funcționalității se efectuează în felul următor: a) colectarea și analiza documentației tehnice și de proiect a sistemului inspectat; b) inspectarea fizică a sistemului în perioada normală de funcționare a acestuia pentru a identifica divergențele dintre sistemul proiectat și cel instalat, precum și alte încălcări care cauzează pierderi de energie. Identificarea cauzelor pierderii de energie se face din bunele practici ale inspectorului și nu implică măsurări fizice.
Inspecție prin măsurare	Sistemul instalat se verifică dacă corespunde parametrilor prevăzuți în documentația de proiect. Verificarea prin măsurare se execută la discreția inspectorului. Verificarea poate fi executată în puncte aleatorii, în baza experienței inspectorului.

17. La inspectarea sistemelor de încălzire, acolo unde este posibil, inspectorul efectuează, vizual sau prin măsurare cu dispozitive verificate metrologic, următoarele lucrări:

17.1. inspectează dacă sistemul de generare al agentului termic este reglat, exploatat și întreținut în mod corespunzător, astfel încât să asigure randamentul energetic optim;

17.2. inspectează izolația termică a elementelor sursei de generare și a elementelor sistemului de distribuție până la corpul de emisie a căldurii, sub aspectele: calitatea izolației, tipul izolației, instalarea corectă a izolației, gradul de degradare;

17.3. estimează performanța energetică efectivă a sistemului de generare, de distribuție și de emisie a energiei termice;

17.4. identifică neconformitățile cu documentația de proiect sau de execuție a punctelor critice care pot duce la pierderea de sarcină sau la reducerea randamentului;

17.5. atunci când este necesar, sprijină formularea recomandărilor privind posibilele îmbunătățiri ale performanței energetice a sistemului de încălzire.

Evaluarea dimensionării sistemului de încălzire se realizează în baza documentației disponibile și a datelor colectate în cadrul inspecției și nu implică recalcularea integrală a necesarului de căldură al clădirii.

18. Inspecția determină modalitățile prin care consumul de energie poate fi redus fără a afecta productivitatea sistemului de încălzire, precum modernizările tehnice eventuale ale sistemului, îmbunătățirile modului de exploatare și de întreținere, inclusiv reglarea parametrilor. Se întocmește un raport de inspecție pentru proprietarul sau, după caz, administratorul/gestionarul clădirii, care conține recomandări pentru sistemul inspectat.

Secțiunea a 2-a

Inspecția sistemului de generare a agentului termic

19. În cadrul inspecției sistemului de generare a agentului termic, se identifică neconformități și se furnizează recomandări cost-optime privind sporirea performanței energetice a sistemului cu asigurarea parametrilor de lucru, conform documentației de proiect și a documentației normative în vigoare.

20. Procedura de inspecție a sistemului de generare a agentului termic începe cu determinarea tipului sursei/surselor de generare a agentului termic, care poate/pot fi încălzire centralizată sau încălzire autonomă.

21. În cazul în care sunt identificate mai multe surse de generare a agentului termic, procedura include evaluarea combinării acestora, cu scopul de a determina eficiența energetică globală, compatibilitatea tehnică și conformitatea cu reglementările în vigoare.

22. Combinarea surselor de generare a agentului termic poate include, dar nu se limitează la:

- 22.1. utilizarea simultană a sistemului de încălzire centralizată și a celui autonom;
- 22.2. integrarea surselor regenerabile de energie cu surse convenționale;
- 22.3. funcționarea alternativă sau secvențială a surselor, în funcție de cerințele de consum și de disponibilitatea resurselor.

23. Inspectorul sistemelor de încălzire documentează tipul și modul de combinare a surselor, precum și impactul acestora asupra performanței energetice, a siguranței și a costurilor de operare.

24. În cazul sursei de generare autonome, după disponibilitate, se verifică:

- 24.1. arzătorul la următoarele aspecte:
 - 24.1.1. după tip, monobloc sau duobloc;
 - 24.1.2. curățenia duzelor privind depuneri de carbon și impurități care pot afecta pulverizarea combustibilului;
 - 24.1.3. curățenia camerei de ardere;
 - 24.1.4. cu suportul manometrelor, presiunea combustibilului;
 - 24.1.5. cu suportul analizorului de gaze, reglajul de aer și combustibil;
 - 24.1.6. electrozii privind poziționarea și curățenia;
 - 24.1.7. fotocelula;
- 24.2. puterea cazanului și a arzătorului la următoarele aspecte:

24.2.1. puterea nominală a cazanului trebuie să corespundă sarcinii termice a clădirii, menționate în documentația de proiect;

24.2.2. puterea arzătorului trebuie selectată și dimensionată corect în raport cu puterea cazanului;

24.3. parametrii de funcționare la următoarele aspecte:

24.3.1. temperatura agentului termic;

24.3.2. presiunea în instalație;

24.3.3. tirajul coșului de fum;

24.4. sistemele de siguranță la oprirea automată.

25. În cazul în care sursa de generare a agentului termic este de tip centralizat, cum ar fi punctul termic individual sau nodul de intrare, echipate cu elevator, inspecția include verificarea următoarelor aspecte:

25.1. tipul sursei de generare centralizată și modul de conectare la sistemul de distribuție al clădirii;

25.2. existența și starea echipamentelor de reglare și control la nivelul punctului de racordare;

25.3. existența și starea schimbătorului de căldură, inclusiv verificarea eficienței transferului termic;

25.4. existența, starea și automatizarea pompelor de circulație;

25.5. prezența și funcționarea dispozitivelor de măsurare a temperaturii și a presiunii agentului termic la intrare și la ieșire;

25.6. compatibilitatea parametrilor de funcționare ai sursei de generare cu parametrii sistemului de distribuție a agentului termic;

25.7. existența și starea izolației termice.

26. În cazul în care punctul termic individual este echipat cu sistem de automatizare, inspectorul verifică dacă programul de funcționare este corelat cu regimul de utilizare al spațiilor deservite și dacă există posibilitatea de integrare cu subsistemul informațional „Management energetic în clădiri” care face parte din sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice, conform art. 13¹ alin. (1) lit. c) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

27. Se colectează și se identifică documentele disponibile care contribuie la efectuarea inspecției sistemului și a componentelor acestuia, inclusiv rapoarte de inspecție, documente de mentenanță, date privind consumurile de energie, documentația tehnică și alte documente relevante pentru inspecție.

28. Inspectorul determină dacă sistemul de generare al agentului termic este întreținut în mod corespunzător, în care scop verifică:

28.1. asigurarea mentenanței sistemului de generare;

28.2. respectarea de către consumator a instrucțiunilor proiectantului instalației și a instrucțiunilor producătorului sistemului de generare.

29. Pentru reglatoare, senzori și aparate de măsurare ale sistemului de generare al agentului termic, se verifică:

29.1. amplasarea (fie exterioară, interioară sau alta);

- 29.2. funcționarea;
- 29.3. reglajul sau înlocuirea.

30. Se verifică amplasarea senzorilor de temperatură pentru posibile interacțiuni negative cu mediul înconjurător și expunerea directă la soare.

31. Recomandările de sporire a performanței energetice a sistemului de generare vor ține seama de rentabilitatea și fezabilitatea acțiunilor propuse și pot include:

31.1. acțiuni imediate privind mentenanța, reglarea sau optimizarea funcționării sistemului, inclusiv acțiuni care nu presupun investiții;

31.2. acțiuni planificate care prevăd înlocuirea componentelor ca urmare a îmbătrânirii sau a defectării ori propuneri privind aplicarea tehnologiilor avansate, inclusiv utilizarea surselor regenerabile.

32. Randamentul sezonier al cazanului se determină prin excluderea pierderilor de ciclare și a pierderilor de pornire din randamentul de ardere al cazanului. Sunt trei metode de determinare a acestor pierderi:

32.1. prin preluarea datelor din pașaportul tehnic;

32.2. prin utilizarea prevederilor din documentul normativ relevant;

32.3. prin estimare, în conformitate cu metodologia de calcul utilizată pentru întocmirea rapoartelor de inspecție și cu prevederile Codului practic în construcții „Procedura de inspecție a sistemelor de încălzire din clădiri echipate cu cazane”, când pierderile de ciclare sunt estimate în baza numărului de porniri/opriri și a duratei fiecărui ciclu, iar pierderile de oprire sunt determinate prin măsurări efectuate cu analizor de gaze.

33. La instalațiile solare termice care asigură prepararea apei calde menajere, se colectează și se analizează informații privind:

33.1. tipul, suprafața, orientarea și unghiul de înclinație ale colectoarelor solare;

33.2. tipul boilerului acumulator, volumul, sursele de preîncălzire și puterile termice ale acestora, grosimea izolației boilerului acumulator;

33.3. grosimea și tipul izolației sistemului de circulație între colectoarele solare și boilerul acumulator;

33.4. parametrii sistemului: temperatura și presiunea;

33.5. compoziția agentului termic.

34. La inspecția pompei de căldură destinate încălzirii spațiului și/sau preparării apei calde menajere, se colectează și se înregistrează informații privind puterea compresorului, tipul condensatorului și randamentul sezonier pentru încălzire. Pentru boilerul încorporat se identifică tipul boilerului acumulator, volumul, sursele de preîncălzire și puterile termice ale acestora, grosimea izolației boilerului acumulator.

35. Pentru schimbătoarele de căldură se inspectează și se furnizează recomandări privind:

35.1. izolația termică;

35.2. dimensionarea;

35.3. performanța (inclusiv colmatarea).

36. Pentru alte subsisteme de generare se inspectează și se furnizează recomandări privind:

- 36.1. dimensionarea acestora în comparație cu necesarul de căldură conform datelor obținute din documentația de proiect;
- 36.2. randamentul sezonier;
- 36.3. izolația termică;
- 36.4. reglarea parametrilor;
- 36.5. altele.

37. Necesarul de căldură al clădirii pentru încălzirea spațiilor va fi preluat din documentația de proiect.

Secțiunea a 3-a **Inspecția sistemului de distribuție a agentului termic**

38. În cadrul inspecției sistemului de distribuție a agentului termic, se identifică neconformități și se furnizează recomandări cost-optime privind sporirea performanței energetice a sistemului cu asigurarea parametrilor de lucru, conform documentației de proiect și documentației normative în vigoare.

39. Procedura de inspecție a sistemului de distribuție a agentului termic se stabilește în funcție de caracteristicile tehnice ale sistemului inspectat, de accesibilitatea componentelor, de documentația disponibilă și de condițiile constatate în cadrul inspecției. Inspectorul aplică metodele de verificare prevăzute de prezentul Regulament în măsura necesară pentru evaluarea conformității și performanței energetice a sistemului.

40. Pentru inspecția sistemului de distribuție a agentului termic, inspectorul comunică proprietarului sau, după caz, administratorului/gestionarului clădirii data efectuării inspecției. Proprietarul sau, după caz, administratorul/gestionarul clădirii se asigură că sistemul de distribuție a agentului termic este funcțional și asigură circulația agentului termic la parametrii de lucru pentru o perioadă de cel puțin 2 ore înainte de efectuarea inspecției.

41. Înaintea inspecției sistemului de distribuție, proprietarul sau, după caz, administratorul/gestionarul clădirii prezintă inspectorului documentele relevante disponibile:

- 41.1. schema funcțională a sistemului de distribuție a agentului termic;
- 41.2. documentația de proiect relevantă sistemului de distribuție.

42. În cadrul inspecției sistemului de distribuție:

- 42.1. inspectorul preia date și verifică următoarele aspecte:
 - 42.1.1. schema funcțională a sistemului de distribuție a agentului termic corespunde documentației de proiect cu prezența tuturor componentelor, inclusiv:
 - 42.1.1.1. diametrele nominale ale conductelor coincid cu documentația de proiect;

42.1.1.2. izolația termică a conductelor coincide după tip și grosime cu izolația prevăzută în documentația de proiect;

42.1.1.3. clapetele de reglaj, aerisire, scurgere și balansare, inclusiv corespunderea tipurilor acestora;

42.1.2. schema funcțională a sistemului de distribuție corespunde documentației de proiect și documentelor normative tehnice aplicabile;

42.2. se notează tipul sistemului de distribuție;

42.3. se notează tipul agentului termic utilizat și parametrii de lucru;

42.4. se notează orice element neprevăzut de documentația de proiect care ar putea afecta negativ funcționarea sistemului, cum ar fi: corp de emisie neprevăzut, ramificație adițională conectată sau orice alt element care duce la pierderea de sarcină.

43. În cazul în care sistemul de distribuție conține subsisteme conectate la aceeași sursă de generare având parametri de funcționare diferiți:

43.1. pentru fiecare subsistem de distribuție se colectează și se înregistrează următoarele informații:

43.1.1. tipul și zonarea subsistemului de distribuție în comparație cu sistemul inspectat;

43.1.2. schema funcțională a subsistemului de distribuție a agentului termic corespunde documentației de proiect cu prezența tuturor componentelor, inclusiv:

43.1.2.1. diametrele nominale ale conductelor coincid cu documentația de proiect;

43.1.2.2. izolația termică a conductelor coincide după tip și grosime cu izolația prevăzută în documentația de proiect;

43.1.2.3. clapetele de reglaj, aerisire, scurgere și balansare, inclusiv corespunderea tipului acestora;

43.1.3. schema funcțională a sistemului de distribuție corespunde documentației de proiect și documentelor normative tehnice aplicabile;

43.2. se notează tipul agentului termic utilizat și parametrii de lucru;

43.3. se notează orele de funcționare a subsistemului în cazul în care acestea diferă de orele de funcționare ale întregului sistem. În acest caz, se menționează orele de funcționare a sistemului și orele de funcționare a tuturor subsistemelor în parte;

43.4. se notează orice element neprevăzut de documentația de proiect care ar putea afecta negativ funcționarea subsistemului, cum ar fi: corp de emisie neprevăzut sau circuit, ramificație adițională conectată sau orice alt element care duce la pierderea de sarcină.

44. Se verifică dacă sistemul de distribuție a agentului termic și subsistemele acestuia sunt capabile să asigure parametrii de temperatură normați în spațiile deservite.

45. În cadrul evaluării stării de mentenanță a sistemului de distribuție a agentului termic, se determină dacă acesta este întreținut în mod regulat și adecvat. În acest sens, se va face referire:

45.1. la instrucțiunile proiectantului sistemului, dacă sunt disponibile;

45.2. la instrucțiunile producătorilor componentelor, dacă există;

45.3. la registrul de mentenanță privind periodicitatea spălării sistemului și suplinirea agentului evaporat sau pierdut în urma scurgerilor.

Secțiunea a 4-a **Inspecția sistemului de emisie a agentului termic**

46. În cadrul inspecției sistemului de emisie a agentului termic, se identifică neconformități și se furnizează recomandări cost-optime privind sporirea performanței energetice a sistemului cu asigurarea parametrilor de lucru, conform documentației de proiect și documentației normative în vigoare.

47. Se colectează, se verifică corespunderea cu documentația de proiect și se înregistrează informațiile privind sistemul de emisie a căldurii pentru încălzirea spațiului, care vor include următoarele aspecte:

- 47.1. tipul corpurilor de emisie a căldurii;
- 47.2. dimensionarea corpurilor de emisie a căldurii și corespunderea sumei acestora cu puterea utilă necesară pentru spațiile deservite;
- 47.3. raportul de emisie a corpului la capacitatea totală a sistemului de emisie;
- 47.4. poziționarea și racordarea corpurilor de emisie;
- 47.5. izolația și obstrucțiile din jurul corpului de emisie a căldurii care împiedică convecția sau radiația;
- 47.6. tipul robinetelor/regulatoarelor responsabile pentru deconectarea corpului de emisie sau reglarea agentului termic care trece prin corpul de emisie;
- 47.7. cerințele de mentenanță (spălarea și curățirea periodică).

48. În cazul în care există subsisteme de distribuție, se colectează, se verifică corespunderea cu documentația de proiect și se înregistrează informațiile privind fiecare corp de emisie a căldurii pentru încălzirea spațiului în fiecare subsistem de distribuție, după cum urmează:

- 48.1. apartenența subsistemului de distribuție;
- 48.2. tipul corpului de emisie a căldurii;
- 48.3. dimensionarea corpului de emisie;
- 48.4. raportul de emisie a corpului la capacitatea totală a sistemului de emisie;
- 48.5. poziționarea și racordarea corpului de emisie;
- 48.6. izolația și obstrucțiile din jurul corpului de emisie a căldurii care împiedică convecția sau radiația;
- 48.7. tipul robinetelor/regulatoarelor responsabile pentru deconectarea corpului de emisie sau reglarea agentului termic care trece prin corpul de emisie;
- 48.8. cerințele de mentenanță (spălarea și curățirea periodică).

49. La corpurile de emisie în cadrul sistemelor de distribuție și al subsistemelor, se verifică amplasarea senzorilor pentru posibilele interacțiuni negative cu mediul înconjurător, mobilierul, posibila expunere directă la soare și alte corpuri de emisie a căldurii.

Secțiunea a 5-a
Colectarea datelor, modul de întocmire și de înregistrare
a rapoartelor de inspecție periodică a sistemelor de încălzire

50. La executarea inspecției, atunci când este posibil, înaintea ieșirii în teren, inspectorul face cunoștință cu caracteristicile sistemului, parametrii de proiectare și regimul de funcționare. Toată documentația tehnică disponibilă se transmite de către solicitant inspectorului pentru analiză.

51. Documentația tehnică sau informațiile colectate includ:

51.1. documentația de proiect care indică temperaturile interioare și exterioare de calcul, durata sezonului de încălzire, gradul de ocupare proiectat, aporturile și pierderile de căldură;

51.2. informații privind zonele/volumele încălzite;

51.3. informații privind utilizarea clădirii, procesele desfășurate și frecvența acestora;

51.4. desenele tehnice sau schemele sistemului de încălzire;

51.5. desene de execuție sau de montaj;

51.6. producătorul, modelul (tipul) utilajelor, copiile pașapoartelor tehnice;

51.7. temperaturile nominale de funcționare, dacă este cazul;

51.8. orele de funcționare.

În cazul în care documentația de mai sus nu este disponibilă, se colectează informații privind utilizarea sistemului și a clădirii prin interviuarea ocupanților și a personalului tehnic.

52. La inspectarea sistemului, se verifică dacă sistemul, subsistemele sau componentele sunt exploatate și întreținute în mod regulat și corespunzător de către personal calificat și/sau autorizat, în conformitate cu:

52.1. instrucțiunile sistemului proiectat;

52.2. instrucțiunile producătorului subsistemelor și al componentelor;

52.3. toate cerințele legale sau de reglementare.

Se verifică rapoartele de întreținere pentru sistem și pentru componentele separate ale sistemului, precum și cartea tehnică a clădirii și registrul sistemului, starea de întreținere fiind o parte importantă a inspecției.

53. La inspectarea sistemului, pot fi utilizate aparate speciale, inclusiv camera de termoviziune pentru identificarea scurgerilor agentului termic și a pierderilor excesive de căldură, analizorul de gaze pentru estimarea randamentului cazanului și alte echipamente de măsurare verificate metrologic, necesare efectuării inspecției.

54. La inspectarea sistemului, inspectorul specifică în fișa de inspecție dacă este asigurată mentenanța anuală a acestuia. Inspectorul verifică disponibilitatea accesului liber la elementele sistemului care necesită mentenanță periodică. De asemenea, inspectorul verifică dacă toate elementele sistemului de distribuție sunt izolate și dacă filtrele sunt periodic curățate.

55. Toate părțile sistemului, care trebuie verificate în conformitate cu prezentul Regulament, trebuie să fie accesibile pentru inspecție. Dacă, din orice motiv, componentele sistemului supuse verificării, în conformitate cu prezentul Regulament, nu sunt accesibile, în raportul de inspecție se precizează că anumite părți ale sistemului nu pot fi verificate în timpul inspecției și se furnizează dovezi care arată motivul pentru care aceste părți sunt inaccesibile.

56. Rapoartele de inspecție a sistemelor de încălzire se întocmesc de către inspectorul sistemelor de încălzire utilizând subsistemul pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, elaborat și gestionat de către CNED, care este parte a subsistemului informațional național în domeniul eficienței energetice a clădirilor, conform art. 8 alin. (4) din Legea nr. 282/2023.

57. Metodologia de calcul utilizată de subsistemul pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire este bazată pe metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor, elaborată în conformitate cu art. 15 din Legea nr. 282/2023, și utilizează principiile de bază și valorile implicite prevăzute în documentele normative tehnice privind procedura de inspecție a sistemelor de încălzire, aprobate de organul central de specialitate în domeniul construcțiilor.

Metodologia include ipotezele economice standard (rata de actualizare, perioada de analiză, tratamentul costurilor și al evoluției tarifelor), stabilite în documentele normative tehnice și în metodologia de calcul a performanței energetice a clădirilor, aprobate conform legislației.

58. Inspectorul sistemului de încălzire introduce în subsistemul pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire următoarele date:

- 58.1. adresa fizică a clădirii;
- 58.2. codul cadastral al clădirii;
- 58.3. numele și prenumele proprietarului clădirii;
- 58.4. destinația clădirii;
- 58.5. suprafața încălzită pentru destinația selectată; în cazul clădirilor cu destinație mixtă, suprafața încălzită în (m²) se introduce pentru fiecare destinație;
- 58.6. zona climatică în care este amplasată clădirea;
- 58.7. costul energiei electrice și costul altui tip de energie;
- 58.8. tipul de energie utilizat pentru fiecare sursă de generare existentă în clădire, inclusiv gaz natural, energie termică furnizată prin sistem de alimentare centralizată cu energie termică, biomasă, combustibili lichizi, combustibili solizi și alte surse de energie utilizate pentru încălzire, raportat la destinația selectată;
- 58.9. randamentul și puterea de generare, de distribuție și de emisie pentru fiecare tip de energie selectat, conform parametrilor proiectați și celor efectiv instalați;
- 58.10. formularele și fișa de inspecție prevăzute în Capitolul III.

59. La finalizarea întocmirii raportului de inspecție a sistemului de încălzire de către inspectorul sistemelor de încălzire, cu utilizarea subsistemului pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, raportul se salvează automat în baza de date gestionată de către CNED și se înregistrează automat în Registrul electronic al

rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, specificat la art. 28 alin. (3) din Legea nr. 282/2023.

60. Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire este gestionat de subsistemul informațional „Eficiența energetică a clădirilor” în conformitate cu pct. 37 din Hotărârea Guvernului nr. 144/2025 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice.

61. Raportul de inspecție a sistemului de încălzire se semnează electronic de către inspectorul sistemelor de încălzire în numele companiei care a prestat serviciul de inspecție. În cazul sistemelor combinate de încălzire, se întocmește un singur raport de inspecție.

62. La salvarea raportului de inspecție, acestuia i se atribuie un număr de înregistrare unic și QR cod, care poate fi generat doar după ce raportul de inspecție a fost salvat și înregistrat în Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire gestionat de către CNED.

63. Prin scanarea QR codului de pe raportul de inspecție, acesta poate fi verificat în regim online sau descărcat din Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire.

64. Raportul de inspecție a sistemului de încălzire este valabil numai după înregistrarea în Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire.

65. Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (denumit în continuare *INST*) inițiază și efectuează controale în temeiurile și condițiile stabilite la art. 9 din Legea nr. 282/2023 și conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat. Dacă în cadrul procedurii de verificare a calității rapoartelor de inspecție, INST depistează anumite greșeli sau omiteri în raportul de inspecție a sistemelor de încălzire generat și înregistrat în Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, inspectorul sistemelor de încălzire înlătură aceste omiteri sau greșeli, fără costuri suplimentare pentru beneficiar, prin introducerea modificărilor necesare, în termen de 15 zile. La generarea raportului de inspecție modificat, acesta înlocuiește pe cel greșit înregistrat în baza de date gestionată de CNED.

La generarea raportului de inspecție modificat, inspectorul transmite proprietarului sau, după caz, administratorului/gestionarului clădirii versiunea actualizată a raportului.

Remediarea omiterilor sau a greșelilor în termenul prevăzut de prezentul punct nu constituie temei pentru aplicarea măsurilor sancționatorii, în absența unor abateri constatate în condițiile legislației privind controlul de stat.

66. Raportul de inspecție a sistemului de încălzire se prezintă proprietarului sau, după caz, administratorului/gestionarului clădirii în termen de până la 10 zile de la data întocmirii și se păstrează de către acesta până la următoarea inspecție.

67. Inspectorul transmite proprietarului sau, după caz, administratorului/gestionarului un exemplar în versiune electronică a raportului de inspecție a sistemului de încălzire.

68. În cazul pierderii exemplarului electronic al raportului de inspecție periodică a sistemului de încălzire, proprietarul sau, după caz, administratorul/gestionarul clădirii poate solicita copia electronică a raportului de la inspectorul sistemului de încălzire care l-a elaborat. Inspectorul transmite copia raportului în termen de 10 zile de la primirea solicitării.

În cazul imposibilității obținerii raportului de la inspector, copia electronică a raportului care corespunde cu originalul poate fi obținută de la CNED în termen de 10 zile de la data depunerii cererii.

Secțiunea a 6-a

Frecvența inspecției sistemelor de încălzire

69. Frecvența inspecțiilor sistemelor de încălzire se stabilește prin prezentul Regulament.

70. Prima inspecție a sistemului de încălzire se efectuează la expirarea perioadei de garanție a lucrării, dar nu mai târziu de 5 ani de la data punerii în funcțiune a sistemului cu puterea nominală de la 70 kW până la 290 kW și nu mai târziu de 3 ani de la data punerii în funcțiune a sistemului cu puterea nominală de peste 290 kW.

71. Frecvența efectuării inspecțiilor sistemelor de încălzire cu puterea nominală de la 70 kW până la 290 kW este de 5 ani. Inspecțiile sistemelor de încălzire cu puterea nominală de peste 290 kW se efectuează o dată la 3 ani.

72. Inspecția sistemelor de încălzire poate fi efectuată concomitent cu auditul energetic sau deservirea tehnică periodică de către inspectorul sistemelor de încălzire, la solicitarea proprietarului clădirii.

Secțiunea a 7-a

Responsabilități și măsuri în caz de nerespectare

73. Proprietarul clădirii în care este amplasat sistemul de încălzire este responsabil de inspecția acestuia, în termenul stabilit de prezentul Regulament.

74. În cazul constatării neefectuării inspecției periodice a sistemelor de încălzire în termenele stabilite de prezentul Regulament, INST aplică, în limitele competențelor sale, măsurile prevăzute de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și de Legea nr. 282/2023, și anume:

74.1. în cazul constatării neefectuării inspecției periodice a sistemului de încălzire în termenele stabilite de prezentul Regulament, INST notifică proprietarul sau, după caz, administratorul/gestionarul clădirii și acordă un termen de 90 de zile pentru efectuarea inspecției și prezentarea raportului de inspecție;

74.2. în cazul neprezentării raportului de inspecție în termenul prevăzut la subpt. 74.1, INST informează în formă scrisă CNED în vederea suspendării accesului la programele de finanțare în domeniul eficienței energetice gestionate de acesta, până la remedierea neconformităților.

75. Stimulente pentru conformare: proprietarii sau, după caz, administratorii/gestionarii clădirilor care asigură efectuarea inspecțiilor în termen beneficiază de acces prioritar la programele de finanțare pentru eficiență energetică implementate de către CNED.

Secțiunea a 8-a **Controlul respectării Regulamentului**

76. INST implementează mecanismul de control în conformitate cu art. 9 din Legea nr. 282/2023, în condițiile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, inclusiv prin utilizarea informațiilor din sistemele gestionate de CNED. Controalele se inițiază și se desfășoară în baza analizei și a evaluării riscurilor, în conformitate cu legislația privind controlul de stat.

77. Clădirile la care, în timpul certificării performanței energetice, se constată lipsa raportului de inspecție a sistemului de încălzire, se înscriu automat, după codul cadastral, în lista clădirilor neconforme cu prezentul Regulament, păstrată în subsistemul informațional privind eficiența energetică a clădirilor.

78. Lista clădirilor neconforme se creează și se actualizează automat în subsistemul informațional privind eficiența energetică a clădirilor.

79. După apariția raportului de inspecție pentru clădirea cu codul cadastral respectiv în baza de date a subsistemului informațional privind eficiența energetică a clădirilor, clădirea se exclude automat din lista clădirilor neconforme.

80. În aplicarea mecanismului de control prevăzut la art. 9 din Legea nr. 282/2023, INST exercită următoarele atribuții specifice:

80.1. examinează lista clădirilor neconforme, menținută în Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire;

80.2. verifică, după caz, conformitatea datelor de intrare utilizate de către inspector pentru generarea rapoartului de inspecție;

80.3. constată neconformitățile în condițiile legislației privind controlul de stat și întocmește actele de control corespunzătoare;

80.4. notifică în formă scrisă proprietarul clădirii, în conformitate cu pct. 74.1 din prezentul Regulament;

80.5. la abaterea repetată, după expirarea termenului prevăzut la pct. 74.1 și în lipsa raportului de inspecție, informează în formă scrisă CNED și transmite scrisoare de informare proprietarului clădirii în vederea aplicării măsurilor prevăzute la pct. 74.2;

80.6. informează CNED privind neconformitățile depistate în datele utilizate pentru elaborarea rapoartelor de inspecție de către inspectorul sistemelor de încălzire.

81. CNED aplică măsurile prevăzute la pct. 80.5 prin suspendarea accesului la programele de finanțare în domeniul eficienței energetice gestionate de acesta, până la remedierea neconformităților.

82. În cazul în care CNED este informat, conform pct. 80.6, despre încălcări constatate de INST în privința datelor de intrare utilizate de inspectorul sistemului de încălzire la elaborarea raportului de inspecție, CNED aplică, după caz, măsurile prevăzute la Capitolul III, secțiunile 3 și 4 din Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 622/2024.

Erorile materiale, omisiunile și situațiile generate de date insuficiente ori indisponibile furnizate de către beneficiar se supun mecanismului de remediere prevăzut la pct. 65.

Capitolul III

FORMA ȘI CONȚINUTUL RAPORTULUI DE INSPECȚIE PERIODICĂ A SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE

83. Forma raportului de inspecție periodică pentru sistemul de încălzire este prezentată în anexa nr. 1.

84. Pagina principală a raportului de inspecție periodică include următoarele informații:

84.1. adresa fizică a clădirii și codul cadastral al clădirii care este deservită de sistemul inspectat;

84.2. destinația clădirii după categorie, conform art. 3 din Legea nr. 282/2023;

84.3. recomandările privind sporirea performanței sistemului;

84.4. indicatorii economici ai măsurilor de sporire a performanței energetice propuse;

84.5. numele, prenumele proprietarului;

84.6. numele, prenumele inspectorului cu semnătura electronică;

84.7. denumirea companiei cu care este încheiat contractul de prestare a serviciului de inspecție a sistemului de încălzire.

85. Raportul de inspecție periodică se însoțește de sumarul executiv, formularele cu măsurile propuse și de fișa de inspecție, care fac parte integrantă din raport.

86. Sumarul executiv al raportului de inspecție periodică, pentru fiecare cod de sistem, include:

86.1. puterea termică nominală proiectată și instalată a sistemelor de încălzire înainte și după implementarea măsurilor recomandate;

86.2. consumul anual și economiile anuale de energie electrică și alte tipuri de energie înainte și după implementarea măsurilor recomandate, inclusiv economiile anuale bănești;

86.3. consumul specific pentru încălzire înainte și după implementarea măsurilor recomandate, exprimat în kWh/m²-an pentru energie electrică și alte tipuri de energie.

87. Formularele cu măsurile propuse se generează de subsistemul pentru întocmirea rapoartelor de inspecție periodică a sistemelor de încălzire. Pentru fiecare măsură de sporire a performanței energetice se elaborează formular separat. Pentru un singur sistem pot fi întocmite mai multe formulare. Modelul formularului este prezentat în anexa nr. 2.

88. Formularul conține următoarele informații:

88.1. codul sistemului;

88.2. denumirea măsurii;

88.3. imaginea sistemului;

88.4. descrierea măsurii, cu indicarea locului de aplicare (sistemul de generare, de distribuție sau de emisie);

88.5. necesarul estimativ de investiții, determinat de inspectorul sistemului de încălzire;

88.6. sporirea randamentului sistemului, definită de inspector în baza documentației normative elaborate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor;

88.7. spațiu pentru descrierea:

88.7.1. asumărilor care au stat la baza definirii costului estimativ;

88.7.2. asumărilor care au stat la baza sporirii randamentului declarat;

88.7.3. neconformităților depistate, dacă este cazul;

88.7.4. măsurărilor efectuate, dacă este cazul.

89. Măsurile propuse în cadrul raportului trebuie să fie optime din punct de vedere al costurilor și să respecte cerințele minime de performanță energetică prevăzute la art. 16 și 19 din Legea nr. 282/2023. Concluziile raportului nu se limitează la sporirea performanței energetice a sistemelor, ci vor asigura exploatarea acestora în condiții de siguranță, inclusiv menținerea parametrilor de temperatură ai microclimatului interior în limitele cerințelor sanitare.

90. Măsurile de sporire a performanței energetice și funcționale, propuse în cadrul raportului de inspecție, au un caracter de recomandare pentru proprietarul sau administratorul/gestionarul sistemului. Măsurile propuse trebuie să conțină rezultatele calculului fezabilității economice, care vor servi drept argument și factor convingător la implementarea acestora.

91. Fișa de inspecție a sistemului de încălzire reprezintă un chestionar care descrie sistemul inspectat, prezentat în anexa nr. 3.

92. Fișa de inspecție se completează în subsistemul pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire

RAPORT DE INSPECȚIE A SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE

Numărul de înregistrare al raportului	Data întocmirii: Valabil până la:	
---------------------------------------	---	---

Numele, prenumele inspectorului						
Numărul de înregistrare al inspectorului						
Denumirea companiei						
Adresa clădirii						
Destinația clădirii						
Pondere procentuală conform categoriei						
Proprietarul clădirii						
Semnătura electronică a inspectorului						
Cod sistem	Denumirea măsurii	Descrierea măsurii				
Indicatorii tehnico-economici specifici ai măsurilor recomandate:						
Cod sistem	Denumirea măsurii	Valoarea estimativă a investiției	Economie de energie estimată anuală	VNA ¹	RIR ²	Perioada de recuperare
		[MDL]	[kWh/an]	[MDL]	[%]	[ani]
Total						

Notă.

1. *VNA* – valoarea netă actualizată. Este o metodă utilizată în evaluarea proiectelor de investiții, care are ca scop determinarea profitabilității acestora. VNA reprezintă diferența dintre valoarea actuală a fluxurilor de numerar generate de proiect și valoarea investiției inițiale. Valoarea VNA pozitivă indică rentabilitatea proiectului, în timp ce valoarea negativă arată că proiectul ar putea să nu fie fezabil din punct de vedere financiar.

2. *RIR* – rata internă de rentabilitate la care valoarea netă prezentă (valoarea actualizată) a unui flux de venituri sau cheltuieli (viitoare) este egală cu zero.

Anexa nr. 2

la Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire

**Formular de inspecție
a sistemului de încălzire cu măsurile propuse**

Cod sistem:		Denumirea măsurii:	
Necesarul estimativ de investiții		MDL	(fotografia sistemului)
Economii anuale		MDL/an	
Economii estimate de energie electrică		kWh/an	
Economii estimate de energie din surse alternative		kWh/an	
Sporirea randamentului sistemului		Descrierea măsurii:	
Argumentare:			

la Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire

**Fișa de inspecție
a sistemului de încălzire**

Nr. crt.	INDICATORI	CARACTERISTICI
A.	Sistem de generare	
A 1.	Sistem de generare: încălzire	
A 1.1.	Corespunderea sistemului instalat cu cel proiectat	
A 1.2.	Sursă centralizată sau autonomă cu specificarea nr. de unități și tip de sursă (de ex.: cazan pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere; pompă de căldură aer-aer, aer-apă, apă-aer, apă-apă, sol-apă sau sol-aer; punct termic individual; colectoare solare cu tuburi, colectoare solare plane sau colectoare solare gravitaționale)	
A 1.3.	Puterea termică (kW)	
A 1.4.	Combustibilul utilizat	
A 1.5.	Regimul de lucru	
A 1.6.	Reglarea (manuală sau automată) a agentului termic (dacă există); descrierea sistemului de automatizare (dacă există)	
A 1.7.	Tipul arzătorului	
A 1.8.	Mentenanța arzătorului (curățenia, parametrii de reglaj și altele)	
A 1.9.	Dimensionarea cazanului față de sarcina termică	
A 1.10.	Dimensionarea puterii arzătorului față de puterea cazanului	
A 1.11.	Parametrii de funcționare (temperatură, presiune, tiraj)	
A 1.12.	Starea echipamentelor de reglare și control	
A 1.13.	Sisteme de siguranță la oprirea automată (dacă există)	
A 1.14.	Schimbător de căldură: starea, dimensionarea, izolația termică și performanța (dacă există)	
A 1.15.	Automatizarea pompelor de circulație	
A 1.16.	Existența și starea dispozitivelor de măsurare a temperaturii și a presiunii	
A 1.17.	Starea izolației termice a elementelor	
A 1.18.	Descrierea subsistemelor (dacă există)	
A 2.	Sistem de generare: prepararea apei calde menajere	
A 2.1.	Corespunderea sistemului instalat cu cel proiectat	
A 2.2.	Tipul și numărul locurilor de consum	
A 2.3.	Tipul de alimentare cu apă caldă menajeră (rețele termice sau sursă de generare proprie)	
A 2.4.	Sistemul de preparare a apei calde menajere (direct prin schimbător de căldură, schimbător de căldură + boiler acumulator, boiler)	
A 2.5.	Dacă există boiler acumulator, se specifică volumul în m ³ , grosimea izolației, sursele de preîncălzire și puterile termice ale acestora	

A 2.6.	În cazul instalațiilor solare termice, se indică tipul acestora, suprafața în m ² , orientarea și unghiul de înclinație	
A 2.7.	Recircularele, dacă există (la nivel de distribuție sau de coloane)	
A 2.8.	Parametrii de temperatură și presiune în sistem	
A 2.9.	Contorizarea consumului	
A 2.10.	Tipul și starea izolației elementelor	
B.	Sistem de distribuție	
B 1.	Corespunderea sistemului instalat cu cel proiectat: diametrele nominale ale conductelor, izolația termică, prezența clapetelor	
B 2.	Tipul sistemului (monotubular, bitubular)	
B 3.	Montarea sistemului de distribuție: deschis, închis (în podea, pereți)	
B 4.	Circulația agentului: gravitațională, forțată (tipul pompei, puterea, automatizarea)	
B 5.	Temperatura la tur și retur	
B 6.	Prezența dispozitivelor de echilibrare hidraulică	
B 7.	Prezența robinetelor de aerisire și scurgere, starea acestora	
B 8.	Tipul și starea izolației	
B 9.	Asigurarea mentenanței: filtrele sunt curățate, sistemul este reglat și periodic spălat	
B 10.	Prezența contorizării separate	
B 11.	Descrierea subsistemelor (dacă există)	
C.	Sistem de emisie	
C 1.	Corespunderea sistemului instalat cu cel proiectat	
C 2.	Tipul sursei de emisie instalat (sobă, radiatoare, convectoare, ventiloconvectoare, încălzire prin pardosea, prin pereți, altele)	
C 3.	Materialul corpurilor de încălzire instalate (fontă, oțel, bimetel, aluminiu)	
C 4.	Dimensionarea corpurilor de emisie	
C 5.	Numărul corpurilor de încălzire instalate, dimensiuni și tip (11, 22)	
C 6.	Racordarea corpurilor de încălzire (directă, prin <i>by-pass</i>)	
C 7.	Temperatura la suprafața corpului	
C 8.	Sistemul de reglare a fluxului de căldură (prin robinete de reglaj, prin termostat în spațiu, prin termostate instalate pe corpuri de căldură sau reglare centralizată de la sursă de generare)	
C 9.	Amplasarea senzorilor de reglaj față de mediul înconjurător	
C 10.	Întreținerea corpurilor de încălzire (nu sunt blocate, sunt spălate și curățate)	
C 11.	Descrierea subsistemelor (dacă există)	

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire este elaborat de către Ministerul Energiei cu suportul Proiectului Eficiență Energetică și Energie Regenerabilă în Republica Moldova (E4M), implementat de Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire se propune spre aprobare în temeiul art. 5 alin. (1) pct. 5) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, precum și în concordanță cu Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, acțiunea nr. 5, capitolul 15, clusterul 4.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Nivelul de interes public față de intervenția propusă este mediu, deoarece prevederile Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (în continuare – Regulament) nu se aplică instalațiilor de încălzire individuale (din apartamente). La momentul actual Regulamentul poate fi aplicat numai clădirilor, la care centrala termică deservește întreaga clădire, cu o putere nominală utilă furnizată de peste 70 kW (de exemplu, blocuri locative, clădiri ale instituțiilor de învățământ, clădiri ale instituțiilor medicale, clădiri de birouri, hoteluri și restaurante, clădiri cu destinație sportivă, teatre, supermarketuri, mall-uri, depozite cu temperatură prestabilită, clădirile publice etc. Gradul de inovație al intervenției propuse va asigura aplicarea eficientă a prevederilor Legii nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor (în continuare - Legea nr. 282/2023). Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse va fi una medie, deoarece clădirile rezidențiale noi, care reprezintă ponderea cea mai mare din fondul locativ, sunt echipate cu centrale autonome decentralizate și nu cad sub incidența acestui Regulament. În cadrul inspecției periodice a sistemelor de încălzire se identifică neconformități și se furnizează recomandări cost-optime privind sporirea performanței energetice a sistemului de încălzire cu asigurarea parametrilor de lucru conform documentației de proiect și documentației normative în vigoare. Recomandările propuse în cadrul inspecției periodice a sistemului de încălzire vor facilita elaborarea certificatului de performanță energetică a clădirilor prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 621/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de certificare a performanței energetice a clădirilor și a unităților de clădire. Totodată, având în vedere timpul necesar pentru pregătirea implementării prevederilor prezentei hotărâri, aceasta va intra în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de hotărâre (Regulamentul privind inspecția sistemelor de încălzire) stabilește cerințele specifice și procedura de efectuare a inspecției sistemelor de încălzire, periodicitatea efectuării inspecțiilor, precum și modul de întocmire și înregistrare a rapoartelor de inspecție a

sistemelor de încălzire. De asemenea, Regulamentul stabilește cerințele privind ținerea Registrului electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, inclusiv în funcție de categoria clădirii, de tipul și puterea nominală utilă a sistemului de încălzire și de alte condiții, ținându-se cont de costurile de inspecție și de valoarea economiilor de energie estimate care ar putea rezulta în urma efectuării inspecției.

Regulamentul specifică procedurile care vor fi utilizate pentru inspecția și evaluarea performanței energetice a sistemului de încălzire, precum și pentru dimensionarea generatoarelor de căldură și a părților accesibile ale instalațiilor de încălzire, pentru a furniza recomandări utilizatorilor cu privire la înlocuirea generatoarelor de căldură, la alte modificări ale instalației de încălzire și soluții alternative.

Periodicitatea inspecțiilor sistemelor de încălzire stabilită la Secțiunea a 6-a a Regulamentului este fundamentată pe o abordare diferențiată în funcție de puterea termică instalată a sistemului, care reflectă nivelul de complexitate, intensitatea exploatării și riscurile de ineficiență energetică.

Intervalul de 5 ani pentru sistemele cu puterea nominală cuprinsă între 70 kW și 290 kW a fost stabilit având în vedere:

- gradul mediu de complexitate tehnică și nivelul moderat al riscurilor de degradare a performanței;
- impactul relativ limitat asupra consumurilor energetice totale la nivel de clădire;
- raportul cost-beneficiu favorabil pentru efectuarea inspecțiilor la intervale mai mari, în condițiile unui regim de mentenanță periodică.

Intervalul de 3 ani pentru sistemele cu puterea nominală peste 290 kW a fost stabilit în baza următoarelor criterii:

- complexitatea tehnică ridicată și existența mai multor subsisteme (generare, distribuție, automatizare);
- variația mai rapidă a randamentului în exploatare și riscuri mai mari de funcționare neoptimală;
- impactul semnificativ asupra consumului de energie și asupra costurilor operaționale;
- potențialul ridicat de economii de energie rezultat din identificarea periodică a neconformităților;
- corelarea frecvenței inspecțiilor cu durata tipică a perioadei de garanție a echipamentelor, care în practică este de aproximativ 3 ani, ceea ce permite evaluarea performanței sistemului imediat după expirarea garanției și identificarea eventualelor deficiențe apărute în exploatare.

Stabilirea acestor intervale ține cont inclusiv de necesitatea echilibrării frecvenței inspecțiilor cu costurile aferente acestora, precum și de maximizarea economiilor de energie realizabile în urma implementării recomandărilor formulate de către inspecții.

De asemenea, în vederea asigurării unui proces de control uniform și transparent, Ministerul Energiei va aproba listele de control care urmează a fi utilizate de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică la efectuarea controalelor în domeniul respectiv.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea de a nu adopta regulamentul nu este viabilă, deoarece ar împiedica aplicarea prevederilor art. 5 alin. (1) pct. 5) din Legea nr. 282/2023. Alte opțiuni de reglementare nu au fost examinate, având în vedere caracterul tehnic și de implementare al actului.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public
Regulamentul privind inspecția sistemelor de încălzire va contribui semnificativ la creșterea eficienței energetice, reducerea costurilor de operare și îmbunătățirea confortului interior. Totodată, acesta va consolida transparența și responsabilitatea instituțiilor publice în gestionarea infrastructurii termice.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Aprobarea hotărârii și a Regulamentului nu presupune alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat. De asemenea, procesul de formare, calificare și înregistrare a inspectorilor sistemelor de încălzire va fi asigurat din sursele financiare alocate anual IP Centrului Național pentru Energie Durabilă (în continuare – IP CNED). Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire nu reprezintă un sistem informațional distinct, ci face parte integrantă din Sistemul informațional național privind performanța energetică a clădirilor. La moment, dezvoltarea și implementarea Sistemului informațional nominalizat, inclusiv a componentelor aferente Registrului rapoartelor de inspecție, sunt în proces de realizare, serviciile respective fiind deja contractate de IP CNED în condițiile legislației în vigoare. Costurile aferente creării, implementării, mentenanței și administrării acestuia sunt acoperite în cadrul proiectelor și surselor de finanțare deja identificate, fără a necesita alocarea suplimentară de mijloace financiare de la bugetul de stat pentru implementarea prezentului proiect. Prin aprobarea Regulamentului se creează activități private și locuri de muncă suplimentare, aproximativ 100-150 inspectori calificați pentru acoperirea sectorului. De asemenea, investițiile suplimentare în implementarea măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor și instalațiilor aferente acestora vor stimula crearea noilor locuri de muncă în sectorul construcțiilor.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Creșterea transparenței și predictibilității în operarea sistemelor termice, ceea ce va permite companiilor să optimizeze costurile energetice și să planifice mai eficient investițiile în modernizare. În plus, accesul prioritar la programele de finanțare pentru eficiență energetică va stimula conformarea și va crea oportunități pentru dezvoltarea serviciilor specializate în inspecție și mentenanță.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul hotărârii nu stabilește careva cerințe care ar putea avea vreun impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Implementarea hotărârii și a Regulamentului nu are un efect de sine stătător asupra mediului. Totuși proiectul actului normativ va avea un impact pozitiv asupra mediului prin reducerea emisiilor de CO ₂ ca urmare a recomandărilor furnizate de inspectori în rapoartele de inspecție a sistemelor de încălzire, cu privire la înlocuirea generatoarelor de căldură, la alte modificări ale instalației de încălzire și soluții alternative, care vor contribui inclusiv la reducerea consumurilor și resurselor energetice utilizate.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Având în vedere că proiectul de hotărâre nu reprezintă un act normativ de transpunere a actelor juridice ale UE, nu au fost identificate careva măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost supus avizării și consultării publice în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În vederea consultării publice privind inițierea elaborării proiectului, anunțul a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei și pe portalul particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15539).
7. Concluziile expertizelor
Proiectul actului normativ a fost supus expertizei juridice și anticorupție, conform prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. În urma expertizelor s-a efectuat ajustarea proiectului actului normativ prin implementarea substanțială a recomandărilor de ajustare parvenite.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
În sensul aducerii în concordanță a prevederilor pct. 74.2 și 81 din proiectul Regulamentului cu prevederile actelor normative existente care reglementează implementarea programelor de finanțare de către IP CNED, se va analiza posibilitatea modificării la o etapă ulterioară a actelor normative respective și aducerii acestora în concordanță cu actul normativ supus promovării.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea actului normativ nu necesită realizarea unor măsuri speciale. IP CNED va facilita implementarea actului normativ prin crearea și gestionarea, în conformitate cu Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, a Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice (SINEE), inclusiv și a softului specializat pentru întocmirea rapoartelor de inspecție, precum și prin intermediul campaniei de informare a populației și potențialilor beneficiari ai programului de finanțare în domeniul eficienței energetice gestionate de acesta.

Secretar general al ministerului

/semnat electronic/

Andrei GRIȚCO

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire
(număr unic 229/MEn/2026)

Nr	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
1	IP Agenția de Guvernare Electronică (nr.3007-070 din 25.03.2026)	Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026), autor – Ministerul Energiei, prezentat pentru avizare, și, în limitele competențelor instituției, comunică următoarele obiecții și propuneri: 1. Cu referire la „Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire” reglementat prin prezentul regulament ținem să menționăm că regulile de ținere a registrelor de stat este reglementată de Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, normă care de altfel este prevăzută și la art. 8 alin. (1) lit) h) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor <i>„instituie și ține Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de încălzire și Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, în conformitate cu prezenta lege, cu Legea nr. 71/2007 cu privire la registre și cu regulamentele aprobate de Guvern în temeiul art. 5 alin. (1)”</i>. Totodată, observăm că un funcțional destinat „gestiunii Registrului rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire și a sistemelor de ventilare și condiționare;” este reglementat în cadrul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 144/2025. În acest sens, proiectul urmează a fi completat cu norme care să descrie prin intermediul cărei resurse/sistem informațional va fi ținut acest registru.	1. Se acceptă. A fost introdus art 59 “Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire este gestionat de subsistemul informațional „Eficiența energetică a clădirilor” în conformitate cu art 37, alin. (3) Hotărârea Guvernului nr. 144/2025.” 2. Se acceptă. Termenul “soft” a fost înlocuit cu termenul “resursă”. 3. Se acceptă. Articolele 66 și 67 au fost modificate corespunzător.

		2. Noțiunea de „soft” utilizată în textul proiectului urmează a fi substituită cu noțiunea de „resursă” sau „sistem informațional”, în corespundere terminologia utilizată în Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat. 3. În partea ce ține de reglementarea mecanismului de salvare/emitere/imprimare și verificare a „raportului de inspecție” de la pct. 61-65 atragem atenția asupra necesității aplicării principiilor „furnizarea datelor o singură dată” din Legea nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice. În acest sens, recomandăm dezvoltarea funcționalului destinat vizualizării, descărcării „raportului de inspecție” din momentul înregistrării, fără necesitatea imprimării acestuia ori aplicării mențiunii „duplicat” pe documentele pe hârtie	
2	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (nr. 06-01/2029 din 27.03.2026)	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a examinat demersul Cancelariei de Stat prin care se solicită avizarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026), autor — Ministerul Energiei), și comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la proiectul elaborat.	Se acceptă
3	SA„MOLDOVAGAZ” (nr. 03/4-311 din 30.03.2026)	SA„Moldovagaz” a examinat proiectul de Hotărâre cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026) și, în limita competențelor, comunică, că nu are propuneri sau obiecții aferente documentului vizat.	Se acceptă
4	Ministerul Mediului (nr. 13-05/1035 din 01.04.2026)	În contextul examinării proiectului de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026), Vă comunicăm susținerea acestuia fără obiecții și propuneri.	Se acceptă
5	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr.03-1143 din 03.04.2026)	Cu referire la proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (<i>număr unic 229/MEn/2026</i>), reieșind din competențele funcționale, comunicăm următoarele. Se recomandă ca Nota de fundamentare să fie completată cu o argumentare detaliată privind frecvența inspecțiilor	Se acceptă.

		sistemelor de încălzire stabilită în proiect la Secțiunea a 6-a, și anume justificarea intervalelor de 3 și 5 ani. Informația trebuie să cuprindă criteriile care au stat la baza stabilirii acestor intervale. La fel, la pct. 4.3 „impactul asupra sectorului privat”, considerăm oportun de a prezenta o analiză despre estimarea și cuantificarea costurilor în raport cu beneficiile potențiale, anume, între costurile administrative suportate de proprietarii clădirilor și beneficiile aduse prin prevenirea pierderilor energetice și întreprinderea anumitor măsuri pentru a spori performanța energetică (spre exemplu prelungirea duratei de viață a echipamentelor). Includerea acestor date va oferi o imagine clară asupra beneficiilor economice a noilor reglementări.	Nu se acceptă. Proiectul menține continuitatea principiilor de bază privind inspecția sistemelor de încălzire (HG 1324 din 12/2016) și nu introduce sarcini suplimentare semnificative pentru proprietarii clădirilor. Concomitent, efectuarea inspecției periodice are caracter neobligatoriu, fiind corelată cu mecanisme de conformare graduală și stimulente (de exemplu, accesul la programe de finanțare), ceea ce reduce impactul negativ asupra sectorului privat. În acest context, elaborarea unei analize detaliate de tip cost-beneficiu pentru sectorul privat, în forma solicitată, nu este justificată, deoarece nu există intervenții noi care să modifice structura costurilor existente, ci doar o actualizare și sistematizare a cadrului normativ aplicabil.
6	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (nr.12-1778 din 03.04.2026)	Ca urmare a examinării <i>proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026)</i>, în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele. La proiectul de hotărâre a Guvernului: La atestarea autenticității actului normativ, în conformitate cu Decretul privind numirea Guvernului nr. 424/2025, urmează a fi indicată denumirea completă a funcției ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale, și anume	Se acceptă.

	„Viceprimministru, ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale”. La proiectul Regulamentului: În vederea asigurării coerenței structurale a textului proiectului Regulamentului, se va asigura numerotarea corectată a punctelor și subpunctelor, în conformitate cu prevederile art. 52 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. La pct. 6, este prevăzut că, se supun inspecțiilor periodice părțile accesibile ale sistemelor de încălzire sau ale sistemelor combinate de încălzire cu o putere nominală utilă de peste 70 kW, însă în Nota de fundamentare nu sunt expuse raționamentele, de ce s-a indicat anume puterea nominală de peste 70 kW. Astfel, se propune efectuarea inspecțiilor sistemelor combinate de încălzire cu o putere nominală utilă de peste 100 kW, similar cu prevederile Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase. La fel, proiectul urmează să prevadă modul de calcul al capacității minime în situația în care, în cadrul aceleiași clădiri, există mai multe surse de generare ori sursele de generare sunt de tipuri diferite. La pct. 8, este necesar de clarificat cum se stabilește termenul de efectuare a inspecțiilor pentru clădirile existente, în cazul în care prevederile prezentului Regulament se extind inclusiv asupra acestora. În ceea ce privește lipsa procesului-verbal la terminarea lucrărilor, menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 193 alin. (1) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, recepția construcțiilor, inclusiv a instalațiilor aferente acestora, constituie o parte componentă a sistemului calității în construcții, reprezentând actul cu formă de proces-verbal de recepție, semnat de către comisia de recepție respectivă, prin care investitorul declară că acceptă și preia o construcție finisată	Se acceptă. Nu se acceptă. Proiectul regulamentului transpune art.27 din Legea 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor. În art. 27 pct (1) este indicat expres capacitatea de 70 kW. Nu se acceptă. În art. 6 a proiectului regulamentului se vorbește despre puterea nominală a sistemului de încălzire sau a sistemului combinat, și nu despre capacitatea sumară instalată: <i>6. Se supun inspecțiilor periodice părțile accesibile ale sistemelor de încălzire sau ale sistemelor combinate de încălzire cu o putere nominală utilă de peste 70 kW.</i> Nu se acceptă. Conform pct.8 din proiectul regulamentului, Regulamentul se aplică sistemelor deja instalate: <i>Regulamentul se aplică sistemelor de încălzire, care au fost montate și puse în funcțiune, fapt confirmat printr-un proces-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, semnat de instalator și contrasemnat de conducătorul întreprinderii specializate pentru efectuarea unor astfel de lucrări, în care</i>
--	--	---

	și instalațiile aferente acesteia, cu sau fără obiecții, și că aceasta poate fi utilizată conform destinației. Astfel, nu poate fi admisă situația în care să nu existe proces-verbal de recepție a clădirilor noi. Suplimentar, proiectul necesită a fi completat cu prevederi privind cerințele aplicabile întreprinderilor specializate, precum și inspectorilor care urmează să efectueze inspecțiile. Totodată, intrarea în vigoare a Regulamentului urmează a fi corelată cu existența efectivă a întreprinderilor specializate și a inspectorilor care să poată asigura aplicarea acestuia. La pct. 11 este prevăzut că, la întocmirea raportului de inspecție se utilizează un soft specializat. Astfel, în vederea asigurării aplicabilității acestei norme, este important să fie asigurată disponibilitatea softului până la intrarea în vigoare a Regulamentului, în vederea oferirii timpului necesar pentru testarea acestuia de către inspectorii. La fel, pentru a asigura posibilitatea de aplicare a Regulamentului, până la intrarea în vigoare a acestuia, este necesar de elaborat și aprobat metodologia de calcul a tarifelor pentru inspecții.	<i>se indică perioada de garanție a lucrării în funcție de tipul sistemului.</i> <i>La expirarea perioadei de garanție stabilite a lucrării se efectuează prima inspecție a sistemului de încălzire. În cazul în care lipsește un astfel de proces-verbal, termenul de efectuare a primei inspecții a sistemului se stabilește de 2 ani, începând cu data fabricării acestuia, acesta fiind stabilit de către o întreprindere specializată pentru efectuarea unor astfel de lucrări, la solicitarea proprietarului clădirii.</i> Pentru majoritatea sistemelor de încălzire instalate în perioada Sovietică procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor lipsește. Nu se acceptă. A se consulta Legea nr. 282/2023 și HG nr. 622/2024 Se acceptă. Softul este deja în proces de elaborare. Inspectorii se preconizează a fi instruiți să utilizeze softul. Nu se acceptă. Valoare serviciilor va fi reglată de piață în rând cu rapoartele de
--	---	---

	La pct. 73, este necesară clarificarea modului de desfășurare a controlului în sensul Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, având în vedere că acesta se efectuează în baza analizei și evaluării conform criteriilor de risc. Or, din prevederile prezentului Regulament rezultă că riscul pentru viața și sănătatea persoanelor este redus. În aceste condiții, proiectul urmează să prevadă criteriile de identificare și evaluare a riscurilor, în baza cărora va putea fi inițiat controlul. Totodată, pentru aplicarea prevederilor pct. 77, este necesar de elaborat Criterii de verificare și întocmire a listelor de control, în caz contrar organul cu funcții de supraveghere tehnică și control, va fi în imposibilitatea de exercitare a atribuțiilor stabilite. Suplimentar, informăm că, reieșind din necesitatea executării prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, precum și corelării atribuțiilor Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică (în continuare – INST) cu noul cadru normativ în domeniul performanței energetice a clădirilor, a fost elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 391/2023 cu privire la organizarea și	audit energetic și certificatele de performanță energetică. Se acceptă parțial. Adoptarea acestui regulament nu prezintă risc pentru sănătatea oamenilor. Modul controlului urmează a fi stabilit de către IP CNED împreună cu INST. Se acceptă. Menționăm că mecanismul de implementare a prevederilor pct. 77, inclusiv elaborarea criteriilor de verificare și întocmirea listelor de control, urmează a fi detaliat prin acte normative subsecvente și/sau acte administrative interne ale autorității competente, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil. Astfel, reglementarea propusă stabilește cadrul general, iar instrumentele operaționale necesare exercitării atribuțiilor de supraveghere tehnică și control vor fi elaborate și aprobate la etapa implementării. Nu se acceptă. Proiectul a fost elaborat în vederea asigurării implementării obligațiilor stabilite prin Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, care impune instituirea unui mecanism funcțional de control în domeniu, inclusiv prin atribuții clare pentru Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.
--	--	---

		funcționarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. Prin proiectul de hotărâre prenotat, s-a dispus includerea unui nou domeniu de activitate în sfera de competență a INST: „<i>controlul performanței energetice a clădirilor</i>”. În acest sens, a fost propusă instituirea unei subdiviziuni în cadrul INST - „<i>Direcția controlul performanței energetice a clădirilor</i>”, care să asigure instituirea mecanismului de control, inclusiv al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire și al rapoartelor de inspecție a sistemelor de ventilare și condiționare. Însă, prin scrisoarea nr. 30-69-2626 din 09.03.2026, Cancelaria de Stat a comunicat că, reieșind din impactul financiar al modificărilor propuse, se vor considera prevederile art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, potrivit cărora, se interzice punerea în aplicare a deciziilor care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. În concluzie, până la instituirea unei subdiviziuni în cadrul INST, sarcinile impuse INST nu vor putea fi realizate, fapt pentru care proiectul necesită a fi revizuit sub aspectul mecanismului instituțional și al surselor de finanțare necesare pentru implementarea acestuia, inclusiv al termenului intrării în vigoare. Suplimentar, solicităm excluderea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din pct. 2 al proiectului de hotărâre a Guvernului, având în vedere că prezentul act normativ, reglementează proceduri și cerințe de efectuare a inspecției sistemelor de încălzire, aspecte care excedează competența MIDR.	Invocarea constrângerilor bugetare nu poate constitui temei pentru neînstituirea sau amânarea cadrului normativ necesar realizării acestor obligații legale. Cadrul normativ urmează să fie aprobat, iar aspectele ce țin de organizarea instituțională și asigurarea resurselor financiare reprezintă elemente de implementare, care vor fi soluționate ulterior, în conformitate cu legislația în vigoare. Totodată, menționăm că exercitarea noilor atribuții poate fi asigurată, la etapa inițială, prin valorificarea capacităților instituționale existente ale INST, optimizarea proceselor interne și aplicarea unor soluții digitale, fără a genera, în mod necesar, un impact bugetar semnificativ imediat. În ceea ce privește solicitarea de revizuire a proiectului sub aspectul mecanismului instituțional, considerăm că aceasta este neîntemeiată, întrucât proiectul stabilește cadrul general necesar, lăsând flexibilitate autorităților competente pentru organizarea internă. Referitor la propunerea de excludere a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din pct. 2, aceasta nu se acceptă, având în vedere rolul MIDR în elaborarea și promovarea politicilor în domeniul performanței energetice a clădirilor, precum și necesitatea asigurării unei coordonări instituționale coerente.
7	Ministerul Finanțelor	La indicația Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-1794-18-69-889 din 17 martie 2026, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul	

	(nr. 09/2-03/225/520 din 07.04.2026)	de hotărâre <i>pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026)</i>, autor – Ministerul Energiei și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele. La Nota de fundamentare: Cu toate că, în compartimentul 4.2 „<i>Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i>” este menționat că, aprobarea hotărârii și a Regulamentului nu presupune alocarea mijloacelor suplimentare de la bugetul de stat, toate acțiunile specificate fiind asigurate din sursele financiare alocate anual IP CNED, atât în proiectul hotărârii, cât și în Nota de fundamentare se menționează că, prezentul Regulament stabilește cerințele privind ținerea Registrului electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire. Cu toate acestea, nu sunt prezentate informații cu privire la stadiul de implementare, costurile aferente creării, implementării, mentenanței și administrării Registrului dat. Lipsa acestor informații afectează transparența și fundamentarea financiară a proiectului, în condițiile în care crearea unui registru implică, în mod firesc, costuri bugetare. Prin urmare, se solicită completarea compartimentului 4.2 cu un alineat ce va reflecta informații cu privire la stadiul curent al Registrului, precum și sursa de finanțare a acestuia. În concluzie, Ministerul Finanțelor este disponibil să examineze repetat proiectul de hotărâre, după luarea în considerare a obiecției formulate.	Se acceptă. Compartimentul 4.2 din nota de fundamentare a fost completat corespunzător.
8	Ministerul Apărării (nr.11/544 din 0.04.2026)	Ministerul Apărării a examinat proiectul de hotărâre <i>pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026)</i> și, în limita domeniilor de competență, comunică lipsa de obiecții sau propuneri pe marginea acestuia.	Se acceptă
9	Cancelaria de Stat (nr.14-69-3633 din 30.03.2026)	Urmare a examinării proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026), comunicăm următoarele. La pct. 63 din proiect se menționează despre autoritatea administrativă cu funcții de supraveghere tehnică și control,	Se acceptă.

	stabilită la art. 9 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică, a clădirilor, responsabilă de efectuarea controalelor pe domeniul performanței energetice a clădirilor. Cu toate acestea, în urma examinării art. 9 din legea menționată, precum și a prevederilor proiectului Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire, nu rezultă în mod clar care este autoritatea administrativă vizată. Aparent această competență ar reveni Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică (<i>în continuare INST</i>), însă acest aspect necesită a fi precizat expres pentru a evita orice interpretare și neclaritate. Totodată, comunicăm că INST este organ de control conform punctului 1 din anexa Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat (<i>în continuare Legea nr.131/2012</i>), iar controalele efectuate de către autoritatea în cauză se realizează în conformitate cu prevederile legii prenotate și se înregistrează în Registrul de stat al controalelor. Prin urmare, controlul efectuat de INST se finalizează cu întocmirea procesului-verbal de control prin care se confirmă faptul desfășurării controlului și în care se conține toată informația cu privire la controlul desfășurat, la procedurile aplicate și constatările în urma acestuia, prescripțiile și recomandările înaintate în baza constatărilor, măsurile restrictive aplicate și sancțiunile stabilite în urma controlului. La fel, acest document este generat de Registrul de stat al controalelor și completat ulterior de inspector până la finalizarea deplină a controlului. În acest sens, pct. 63 din proiect urmează a fi redat în următoarea redacție <i>„63. Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică inițiază și efectuează controale în temeiurile și condițiile stabilite de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.”</i>	Se acceptă parțial. Se constată că prevederile propuse trebuie corelate atât cu cadrul general instituit prin Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, cât și cu cadrul special prevăzut de Legea nr. 282/2023, care reglementează procedura de verificare a calității rapoartelor de inspecție.
--	---	--

		<i>La pct. 72 subpct. 1) și 2) sunt reflectate acțiuni întreprinse de inspector în cazul depistării încălcărilor, acestea constituind măsuri aplicate în cadrul controlului de stat. Totuși, măsurile descrise nu sunt raportate la nivelurile de încălcări așa cum sunt prevăzute la art. 51 alin. (3) lit. a), b), c) din Legea nr. 131/2012). De asemenea, termenul de conformare voluntară nu este aliniat prevederilor art. 29 alin. (4) din legea menționată și art. 461 alin. (4) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.</i> <i>În acest sens, pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 131/2012, subpct. 1) și 2) urmează a fi expuse în următoarea redacție:</i> <i>„În cadrul sau în urma controlului de stat, la depistarea încălcărilor, inspectorul INST poate înainta prescripții și recomandări, aplica măsuri restrictive și sancțiuni în limitele prevăzute de lege. Acțiunile și măsurile se selectează și se aplică în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.”.</i>	În acest sens, Legea nr. 131/2012 stabilește regulile generale privind inițierea, desfășurarea și finalizarea controlului de stat, inclusiv întocmirea procesului-verbal de control și utilizarea Registrului de stat al controalelor. Totodată, Legea nr. 282/2023 instituie mecanisme specifice de verificare a calității rapoartelor de inspecție, inclusiv obligația de corectare a erorilor identificate în rapoarte. Prin urmare, reglementarea urmează să reflecte cumulativ aplicarea ambelor acte normative, fără a substitui procedura specială prevăzută de Legea nr. 282/2023 prin dispoziții generale din Legea nr. 131/2012. Se acceptă. Art. 72 a fost modificat. Se acceptă. Termenul a fost modificat. Se acceptă parțial. Subpct. 73.1 și 73.2 au fost ajustate în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat. Totodată, pct. 73 (anterior 72) stabilește gradual măsurile aplicabile, în funcție de nivelul încălcării, în concordanță cu principiile prevăzute de Legea nr. 131/2012.
--	--	--	---

		Pct. 73 din proiect urmează a fi exclus, întrucât INST, în calitate de organ de control, nu are competența de a institui sau implementa, împreună cu alte autorități sau instituții, sisteme ori proceduri noi de control, distincte de cadrul legal existent. Legea nr. 131/2012 are un caracter preponderent procedural, stabilind mecanismele și procedurile de organizare, coordonare	Se reține că Legea nr. 131/2012 nu stabilește în mod expres sancțiuni concrete pentru fiecare tip de încălcare, ci reglementează cadrul procedural și principiile de aplicare a măsurilor de control. În acest sens, proiectul de regulament detaliază mecanismele de conformare și consecințele neexecutării obligațiilor, în limitele cadrului legal aplicabil. Substituirea prevederilor existente cu o formulare generală de tipul „<i>aplica măsuri restrictive și sancțiuni în limitele prevăzute de lege, în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat</i>” ar crea un grad ridicat de incertitudine juridică. În cazul abaterilor repetate, aceasta ar putea conduce inclusiv la inițierea răspunderii contravenționale, în condițiile legislației în vigoare, ceea ce depășește obiectivul mecanismului de inspecție a sistemelor de încălzire, care este orientat în principal spre sprijinirea beneficiarului, în vederea obținerii de economii de energie și costuri, în condițiile în care neexecutarea obligației nu generează riscuri pentru sănătatea sau siguranța persoanelor. Se acceptă parțial. Se reține că Legea nr. 131/2012 stabilește cadrul general procedural al controlului de stat. Totodată, art. 9 din Legea nr. 282/2023 conferă expres Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică competența de a implementa
--	--	--	--

		și exercitare a controalelor de stat, aplicabile atât organelor de control, cât și persoanelor supuse controlului. În acest context, exceptarea INST de la aplicarea integrală a prevederilor legii menționate, pentru un anumit domeniu de control, constituie o abordare problematică, susceptibilă de a crea precedente nedorite. O asemenea practică ar putea permite altor autorități de control să instituie reglementări proprii în materie, ceea ce ar conduce la fragmentarea cadrului normativ și ar putea favoriza riscuri de neuniformitate în aplicare. Prin urmare, nu se justifică introducerea unor prevederi suplimentare care dublează sau contravin reglementărilor existente, fiind necesară menținerea unui cadru unitar, pe domeniul controlului de stat. La pct. 77 subpct. 1)-5) sunt indicate anumite atribuții ale organului de control, care se regăsesc și în Legea nr. 131/2012. Totuși, legea menționată conferă organului de control un spectru mult mai larg de atribuții. În acest context, nu este necesar ca acestea să fie enumerate suplimentar în proiect, pentru a evita posibile contradicții între reglementările Regulamentului și cadrul legal existent. Astfel, trimiterea generală propusă la pct. 63 din proiect la prevederile Legii nr. 131/2012, este suficientă fără repetarea detaliată a atribuțiilor deja reglementate prin actul normativ. Astfel, pct. 77 urmează a fi redat în următoarea redacție: <i>„77. INST informează IP CNED privind neconformitățile depistate la efectuarea controalelor a sistemelor de încălzire.”</i> În contextul reformulării pct. 77, se impune ajustarea corespunzătoare a trimiterilor din text. Astfel, la pct. 78 urmează a fi exclus cuvântul „subpct. 5)”, iar la pct. 79 – cuvântul „subpct. 6)”, în vederea asigurării coerenței și corelării normelor din cadrul proiectului.	mecanismele de control în domeniul respectiv. În acest sens, prevederile proiectului nu instituie un sistem paralel de control, ci detaliază aplicarea cadrului legal existent, în corelare cu atribuțiile specifice stabilite prin lege specială. Se acceptă parțial. Se reține că Legea nr. 131/2012 stabilește atribuțiile generale ale organelor de control. Totodată, prevederile pct. 78 din proiect nu dublează aceste atribuții, ci reglementează atribuții specifice aferente mecanismului de control al rapoartelor de inspecție, instituit prin art. 9 din Legea nr. 282/2023. În acest sens, prevederile au fost ajustate pentru a evita suprapuneri cu cadrul general și pentru a asigura delimitarea clară a atribuțiilor specifice.
10	Congresul Autorităților Locale din Moldova (nr. 93 din 30.03.2026)	AVIZ <i>la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire</i> (număr unic 229/MEn/2026)	Se acceptă

		Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cămarilor de Stat a Republicii Moldova nr. DGPȘG-1794-18-69-889 din 17.03.2026, privind avizarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026), și comunică lipsa de obiecții și propuneri la proiectul în cauză.	
11	IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (nr. 15-794 din 03.04.2026)	Prin prezenta, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), în contextul demersului Nr. 03 - 657 din 19 martie 2026, privind avizarea <i>proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2025)</i>, vă comunică următoarele propuneri: La pct. 4 din hotărâre se propune înlocuirea integrală a conținutului curent cu următorul text: „<i>Prezenta hotărâre intră în vigoare la data punerii în funcțiune a subsistemului pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, care face parte din Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice prevăzut la art. 8 alin. (4) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor. IP Centrul Național pentru Energie Durabilă notifică Ministerul Energiei cu privire la data punerii în funcțiune a subsistemului menționat, în termen de 5 zile lucrătoare de la data respectivă</i>”. La pct. 4 din Regulament, unde este prevăzut că tipurile de generatoare de căldură cuprinse în Regulament includ „<i>cazane pentru încălzire, prepararea apei calde menajere sau ambele</i>” și „<i>cazane de ardere cu combustibil solid, lichid și gaze</i>”, se propune revizuirea terminologiei prin înlocuirea sintagmei „<i>cazan de ardere</i>” cu „<i>centrală termică</i>”, iar această înlocuire să fie aplicată în textul integral al Regulamentului, oriunde apare termenul respectiv. La pct. 6 din Regulament, se recomandă de adăugat prevederea unui calendar de reducere treptată a pragului de putere instalată până la 20 kW, corelat cu consolidarea progresivă a capacității de inspecție. Pragul propus de 70 kW reprezintă o abatere de la nivelul de 20 kW stabilit de standardul	Se acceptă. Nu se acceptă. Cazan reprezintă una din surse de generare, când centrala termică este compusă din una sau mai multe surse de generare, pompe, stație de tratare a apei, vasului de expansiune, vasului acumulator, filtre, manometre, automatizare etc. Nu se acceptă. Proiectul regulamentului transpune Legea 282/2023 care la rândul său a transpus Directiva (UE) 2018/844 (versiunea modificată a Directivei 2010/31/UE).

	EN 15378-1:2017 și de art. 14 din Directiva 2010/31/UE. Deși o astfel de derogare este permisă din punct de vedere legal, aceasta conduce la excluderea din sfera de aplicare a clădirilor echipate cu centrale termice având puterea cuprinsă între 20 și 70 kW. La pct. 8 din Regulament, unde este stipulat că „<i>Regulamentul se aplică sistemelor de încălzire care au fost montate și puse în funcțiune, fapt confirmat printr-un proces-verbal de recepție la terminarea lucrărilor</i>”, este necesar de clarificat mecanismul de aplicare în situațiile în care acest document nu este disponibil. În special, condiționarea efectuării primei inspecții de existența unui proces-verbal de recepție semnat de instalator este problematică pentru patrimoniul construit anterior anului 2000, unde astfel de documente lipsesc frecvent. Totodată, alternativa prevăzută (respectiv termenul de 2 ani de la data fabricării) este insuficient definită, nefiind clar cine stabilește data fabricării și pe baza căror documente sau dovezi justificative. La pct. 13 din Regulament, în propoziția unde este stipulată prevederea: „<i>codul sistemului se atribuie de către inspector</i>”, se recomandă revizuirea prevederii, luând în considerare faptul că atribuirea codului de sistem de către inspector, în lipsa documentației de proiect, creează un risc de inconsistență în Registrul electronic. În aceste condiții, două inspecții succesive ale aceluiași sistem pot conduce la atribuirea unor coduri diferite, în funcție de inspectorul implicat, afectând trasabilitatea și coerența evidenței sistemelor. La pct. 15 din Regulament, se recomandă de luat în considerare că standardul european prevede trei niveluri de	Directiva (UE) 2018/844 indică expres capacitatea minimă de 70kW având ca scop excluderea cazanelor autonome de capacități mici, deoarece cazanele mici sunt echipate ca centrale termice cu toate componentele de la uzină și înlocuirea unor elemente în cadrul cazanului mic prefabricat practic nu va duce la careva economii, de unde rezultă că inspecția își pierde scopul – din acest motiv plafonul a fost limitat la 70 kW. Se acceptă parțial. Pentru a asigura aplicabilitatea prevederilor și în cazul clădirilor existente, unde documentația de recepție nu este disponibilă, textul a fost revizuit pentru a clarifica mecanismul de stabilire a datei de referință pentru prima inspecție. Nu se acceptă. Un sistem nu poate avea două rapoarte de inspecție diferite înregistrate în Registrul electronic, a se vedea pct. 64. Se acceptă parțial.
--	---	---

		inspecție (1 - vizual simplificat, 2 - vizual cu verificare funcțională, 3 - măsurare sistematică completă), cu criterii clare de selecție în funcție de tipul și complexitatea sistemului. În forma actuală, Regulamentul se reduce la două proceduri, fără criterii obiective de selectare a procedurii specifice, lăsând alegerea la discreția inspectorului. Se recomandă alinierea la standard prin adoptarea celor trei niveluri și stabilirea unor criterii obligatorii de selecție a nivelului de inspecție.	Regulamentul stabilește două proceduri de inspecție care corespund cerințelor minime necesare pentru evaluarea performanței sistemelor de încălzire, asigurând aplicarea principiului proporționalității prevăzut de Legea nr. 131/2012, potrivit căruia măsurile de control trebuie să fie adecvate riscurilor și să nu genereze costuri disproporționate în raport cu beneficiile urmărite. Standardele europene invocate au caracter voluntar și pot fi utilizate ca referință tehnică, însă nu impun preluarea integrală a structurii acestora în cadrul normativ național. Aspectele metodologice detaliate ale procedurii de inspecție sunt dezvoltate în documentele normative subsecvente, inclusiv Codul practic privind inspecția sistemelor de încălzire, elaborat și actualizat de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor. Procedura de inspecție vizuală cu verificare funcțională constituie nivelul de bază de evaluare, iar procedura prin măsurare se aplică în mod justificat în funcție de complexitatea sistemului și necesitatea confirmării parametrilor de performanță, implicând costuri suplimentare și utilizarea echipamentelor specializate. Selectarea procedurii se realizează în baza criteriilor tehnice și economice relevante, în conformitate cu principiul proporționalității și cu obiectivul
--	--	---	--

		La secțiunea 2 din Regulament, se constată că nu sunt menționate contoarele, motiv pentru care se propune includerea explicită a verificării acestora în cadrul procedurilor de inspecție. În acest sens, se atrage atenția că standardul SM EN 15378-1:2017 prevede verificarea contoarelor la punctele 6.8 și 7.8.	asigurării unui echilibru între nivelul de detaliu al inspecției și costurile aferente. Se menține abordarea existentă, întrucât evaluarea exclusiv vizuală, fără verificarea funcționării sistemului, nu permite formularea unor concluzii relevante privind performanța energetică. Nu se acceptă. Regulamentul stabilește cadrul de efectuare a inspecției sistemelor de încălzire, care are ca obiect evaluarea performanței energetice a sistemului și formularea recomandărilor de îmbunătățire. Verificarea contoarelor de energie termică, electrică sau combustibil nu face obiectul inspecției sistemelor de încălzire și nu intră în atribuțiile inspectorilor sistemelor de încălzire. Activitățile de verificare metrologică, exploatare și întreținere a contoarelor sunt reglementate distinct în cadrul legislației metrologice și sectoriale aplicabile și sunt realizate de operatorii economici și entitățile responsabile pentru furnizarea și măsurarea energiei, precum și de organisme abilitate în domeniul metrologiei legale. În acest context, includerea explicită a verificării contoarelor în cadrul procedurii de inspecție ar conduce la suprapunerea competențelor și la extinderea nejustificată a domeniului de aplicare a Regulamentului.
--	--	---	---

		La pct. 38 din Regulament, formularea „<i>Procedura de inspecție se efectuează la discreția inspectorului</i>” este prea vagă și poate duce la aplicare neuniformă. În lipsa unor criterii clare, inspectori diferiți pot aplica proceduri diferite pentru sisteme similare. Se recomandă stabilirea unor cerințe minime obligatorii și a unor praguri clare pentru inspecția prin măsurare.	Nu se acceptă. Regulamentul stabilește cadrul general de efectuare a inspecției, asigurând aplicarea principiului proporționalității prevăzut de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, potrivit căruia măsurile aplicate trebuie să fie adecvate și să nu genereze costuri disproporționate în raport cu beneficiile urmărite. Prevederea de la pct. 38 reflectă necesitatea adaptării procedurii de inspecție la condițiile concrete ale sistemului inspectat, inclusiv la complexitatea acestuia, disponibilitatea documentației tehnice și nivelul de detaliu necesar pentru evaluarea performanței energetice. Introducerea unor praguri rigide sau a unor cerințe obligatorii privind aplicarea inspecției prin măsurare ar conduce la o majorare nejustificată a costurilor pentru proprietari și ar afecta aplicabilitatea practică a Regulamentului. Procedura de inspecție prin măsurare implică utilizarea echipamentelor specializate și costuri suplimentare și se aplică în mod justificat atunci când este necesară confirmarea parametrilor de funcționare sau o evaluare detaliată a performanței sistemului. În celelalte cazuri, inspecția vizuală cu verificare funcțională asigură nivelul adecvat de evaluare. În aceste condiții, menținerea unei abordări flexibile, care permite selectarea procedurii de inspecție în funcție de
--	--	---	---

		La pct. 56 din Regulament, „Codul practic” menționat nu este încă elaborat (Codul existent CP G.04.14:2018 acoperă doar „<i>inspecție a sistemelor de încălzire din clădiri echipate cu cazane</i>”). Se recomandă ca intrarea în vigoare a Regulamentului să fie condiționată suplimentar de publicarea prealabilă atât a Codului practic, cât și a Anexei Naționale la SM EN 15378-1:2017. Aceasta este necesară, deoarece Anexa Națională (conform Anexei A a standardului) stabilește valorile și opțiunile specifice țării; fără ea, inspectorii nu dispun de referințe naționale pentru randament și nu pot formula recomandări comparabile. La pct. 66, subpct. 6) din Regulament se propune următoarea formulare: „<i>În cazul în care proprietarul clădirii a pierdut exemplarul raportului de inspecție periodică a sistemului de încălzire (de menționat care format tipărit sau digital), forma</i>	situația concretă, este justificată și conformă principiului proporționalității. Nu se acceptă. Intrarea în vigoare a Regulamentului este corelată cu punerea în funcțiune a subsistemului informațional pentru întocmirea rapoartelor de inspecție, conform prevederilor acestuia, ceea ce asigură existența instrumentelor necesare aplicării uniforme a procedurilor de inspecție. Prevederile pct. 56 reflectă mecanismul de dezvoltare a cadrului metodologic prin documente normative subsecvente. În acest sens, IP CNED este în coordonare cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, iar acesta a contractat servicii pentru actualizarea Codului practic privind inspecția sistemelor de încălzire. Totodată, opțiunile și parametrii specifici cadrului național, inclusiv elementele relevante pentru evaluarea performanței sistemelor de încălzire, sunt deja integrate în resursa specializată pentru întocmirea rapoartelor de inspecție, aflată în proces de finalizare, ceea ce permite aplicarea efectivă a Regulamentului fără a fi condiționată suplimentar de aprobarea altor documente. Se acceptă parțial.
--	--	---	---

	<i>electronică se solicită de la inspectorul sistemului de încălzire care l-a elaborat. În cazul în care inspectorul sistemului de încălzire nu este disponibil, copia care conformă cu originalul poate fi eliberată de către IP CNED în termen de 10 zile calendaristice de la data depunerii cererii, iar pe documentul emis va fi aplicată mențiunea „Duplicat”.</i> La pct. 71 din Regulament, se recomandă introducerea unui articol explicit care să coreleze obligația de inspecție cu prevederile Legii condominiului, întrucât responsabilizarea „proprietarului clădirii” este neclară pentru blocurile locative cu centrală termică comună sau punct termic individual, nefiind definit dacă răspunderea revine asociației de locatari sau administratorului. La pct. 72 din Regulament, se recomandă introducerea unor sancțiuni pecuniare administrative directe, graduale și proporționale cu puterea sistemului și durata întârzierii, pentru a	Propunerea de clarificare a mecanismului de obținere a copiei raportului este acceptată. Totodată, având în vedere că raportul de inspecție este generat, semnat electronic și stocat în Registrul electronic gestionat de IP CNED, forma electronică reprezintă documentul original autentic. În aceste condiții, copia electronică eliberată corespunde cu originalul și nu necesită aplicarea mențiunii „Duplicat”. Nu se acceptă. Regulamentul stabilește domeniul de aplicare și responsabilitățile aferente într-o manieră generală, aplicabilă tuturor categoriilor de clădiri, fără a distinge în funcție de forma de proprietate sau de organizare a acestora. În acest sens, noțiunile utilizate, inclusiv „proprietar” sau „administrator/gestionar”, sunt aplicabile în mod corespunzător situațiilor specifice, inclusiv în cazul condominiilor. Prevederile existente, inclusiv pct. 4, pct. 6, pct. 8 și pct. 9 din Regulament, stabilesc suficient de clar domeniul de aplicare și sfera sistemelor supuse inspecției, iar responsabilitatea pentru efectuarea inspecției revine entității care administrează sau gestionează sistemul de încălzire în cauză. Nu se acceptă. Regulamentul instituie un mecanism orientat spre îmbunătățirea performanței
--	--	---

	completa mecanismul existent. Sistemul actual, bazat exclusiv pe excluderea din programele de finanțare IP CNED, nu este eficace pentru proprietarii de clădiri comerciale private (mall-uri, hoteluri, depozite) care nu accesează fonduri publice. La pct. 85 din Regulament, subpunctul 6, formularul solicită „sporirea randamentului” fără a defini o valoare de referință față de care se calculează aceasta. În absența valorilor naționale (Anexa Națională la SM EN 15378-1), fiecare inspector poate utiliza referințe diferite, ceea ce face rapoartele incomparabile și indicatorul lipsit de sens tehnic. Se recomandă: (1) definirea metodologiei de calcul în Codul practic ce urmează a fi elaborat; (2) adăugarea câmpurilor „randament actual” și „randament estimat după măsură” cu metodologie standardizată în Formularul de inspecție a sistemului de încălzire cu măsurile propuse. La Anexa 1 a Regulamentului, formularul nu include informații esențiale care se recomandă de a fi adăugate, precum: (1) randamentul sezonier efectiv al sistemului inspectat, care permite compararea rezultatelor între inspecții succesive; (2) data recomandată pentru următoarea inspecție, necesară pentru managementul conformității; (3) tipul combustibilului și emisiile estimate de CO₂, relevante pentru politica de decarbonizare; (4) referința la SM EN 15378-1 și nivelul de inspecție aplicat. De asemenea, se recomandă ca în întreg Regulamentul să fie folosită în mod uniform referința corectă la Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor și să se revizuiască textul pentru corectarea greșelilor gramaticale.	energetice și stimularea conformării voluntare, fără caracter sancționator deoarece neîndeplinirea nu prezintă pericol. Introducerea sancțiunilor pecuniare nu este justificată și nu face obiectul prezentului Regulament, fiind reglementată prin cadrul general al legislației contravenționale. Se acceptă parțial. Stabilirea unui randament de referință unic nu este aplicabilă, deoarece performanța depinde de configurația specifică a fiecărui sistem. Metodologia de calcul este integrată în resursa specializată și va fi detaliată în cadrul metodologic aferent. Completarea formularului cu parametri intermediari nu se acceptă, întrucât aceștia sunt gestionați la nivelul metodei de calcul și nu sunt necesari pentru prezentarea rezultatelor către beneficiar. Se acceptă parțial. Includerea randamentului sezonier efectiv, nu se acceptă, întrucât această informație nu este necesară pentru beneficiarul final și este deja reflectată prin indicatorii calculați în cadrul raportului. Referitor la data următoarei inspecții, se acceptă. Prevederea a fost integrată prin stabilirea perioadei de valabilitate a raportului. Referitor la includerea tipului de combustibil și a emisiilor de CO₂, nu se
--	---	--

			acceptă. Aceste informații nu sunt esențiale pentru scopul raportului de inspecție, iar datele privind tipul de combustibil sunt cunoscute de beneficiar. Referitor la includerea referinței la standard și nivelul de inspecție aplicat, nu se acceptă. Regulamentul este elaborat în conformitate cu Legea nr. 282/2023 și stabilește cadrul normativ aplicabil, fără a impune raportarea la structura standardelor voluntare. Observațiile privind corectitudinea referințelor și eventualele erori de redactare nu pot fi reținute în lipsa unor propuneri concrete de modificare.
12	SA CET-Nord (nr.400-08/0429 din 02.04.2026)	Referitor la: avizarea proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire Urmare a examinării proiectului de act normativ remis spre avizare, prin raportare la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, subliniem că, deși Proiectul urmărește un scop legitim, acesta nu este suficient corelat cu regimul juridic al sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET), ceea ce poate conduce la efecte contrare legii. În continuare prezentăm observațiile, propunerile de modificare și argumentarea juridică aferentă, care nu vizează modificarea scopului sau a mecanismului Regulamentului, ci exclusiv asigurarea conformității acestuia cu cadrul normativ aplicabil. 1.Lipsa corelării exprese cu Legea nr. 92/2014. Proiectul nu conține o normă generală de corelare cu Legea nr. 92/2014, deși reglementează un domeniu care interferează direct cu regimul juridic al sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică. În acest sens, propunem de introdus un punct nou în Capitolul I – Dispoziții generale care să prevadă că:	Se acceptă A fost introdus „art. 6 În cazul clădirilor conectate la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică, inspectorul nu poate recomanda deconectarea de la aceste sisteme.

		<i>„Aplicarea prezentului Regulament în privința sistemelor de încălzire conectate la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică sau la sistemele colective de alimentare cu energie termică se realizează cu respectarea obligatorie a prevederilor Legii nr. 92/2014. Raportul de inspecție nu poate constitui temei juridic pentru deconectarea de la aceste sisteme.”</i> Argumentare: Considerăm că lipsa unei corelări exprese cu Legea nr. 92/2014 reprezintă o lacună esențială de tehnică legislativă, cu consecințe directe asupra legalității și aplicabilității Proiectului. În primul rând, Legea nr. 92/2014 constituie cadrul normativ special care reglementează în mod exhaustiv domeniul energiei termice, inclusiv funcționarea sistemelor centralizate (SACET), regimul zonelor unitare și condițiile restrictive privind deconectarea. În aceste condiții, orice act normativ subordonat care intervine asupra aceluiași raporturi juridice are obligația de a se integra explicit în arhitectura acestei legi. În al doilea rând, Proiectul instituie un mecanism (raportul de inspecție) care influențează direct deciziile consumatorilor privind utilizarea și eventual modificarea sistemului de încălzire. În absența unei clauze de corelare, există riscul ca aceste recomandări să fie percepute și utilizate ca temei suficient pentru schimbarea sursei de energie, inclusiv pentru deconectarea de la SACET, fără respectarea procedurilor imperative stabilite de Legea nr. 92/2014. În al treilea rând, lipsa corelării creează premisele unei contradicții materiale (de efect) între actele normative: deși Proiectul nu derogă expres de la lege, el permite adoptarea unor conduite care, în practică, pot eluda dispozițiile legii speciale. Or, conform principiului ierarhiei actelor normative, actele subordonate nu pot nici contraveni, nici neutraliza efectele unei legi. În al patrulea rând, necorelarea normativă afectează securitatea juridică și previzibilitatea reglementării. Subiecții de drept (consumatori, inspectori, unități termoelectrice) se pot	<i>Raportul nu produce efecte juridice asupra racordării/deconectării, iar recomandările nu contravin obligațiilor legale de conectare sau reconectare la SACET.”</i>
--	--	--	--

	afla în situația de a aplica reguli divergente, ceea ce poate genera practici neuniforme, conflicte între participanții la piață, precum și litigii privind legalitatea deciziilor adoptate în baza raportului de inspecție. În fine, din perspectiva controlului de legalitate, un asemenea viciu poate conduce la contestarea actului normativ în contencios administrativ, în măsura în care se demonstrează că acesta permite sau favorizează încălcarea unei legi organice. Practica judiciară și doctrina confirmă că nu doar contradicția directă, ci și incompatibilitatea de efect poate constitui temei pentru anularea actelor administrative normative. În aceste condiții, introducerea unei clauze exprese de corelare nu reprezintă doar o soluție de oportunitate, ci o condiție necesară pentru validitatea juridică a actului normativ și pentru prevenirea unor interpretări și aplicări contrare cadrului legal existent. 2. Risc de debranșare indirectă. Regulamentul permite recomandări privind schimbarea sursei de energie fără limitare legală. În acest sens, propunem ca completarea cu următorul text: „Inspectorul nu poate formula recomandări privind deconectarea de la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică sau substituirea sursei de energie termică în condiții contrare legislației în vigoare.” Argumentare: Prevenirea ocolirii art. 42¹ din Legea nr. 92/2014. 3. Lipsa determinării statutului juridic al clădirii. Regulamentul nu prevede obligația inspectorului de a stabili dacă imobilul este în zonă unitară sau conectat la SACET. În legătură cu acest fapt, propunem completări la raportul de inspecție care va include obligatoriu: „a) statutul clădirii în raport cu SACET; b) încadrarea în zonă unitară; c) regimul juridic aplicabil.”	Se acceptă A fost introdus „art. 6 În cazul clădirilor conectate la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică, inspectorul nu poate recomanda deconectarea de la aceste sisteme. Raportul nu produce efecte juridice asupra racordării/deconectării, iar recomandările nu contravin obligațiilor legale de conectare sau reconectare la SACET.” Nu se acceptă. Regulamentul stabilește cadrul de evaluare a performanței energetice a sistemelor de încălzire, în conformitate cu Legea nr. 282/2023, și nu vizează determinarea statutului juridic al clădirii sau aplicarea regimurilor specifice de
--	--	--

		4. Natura juridică a raportului. În opinia noastră, se impune stipularea expresă că: „<i>Raportul nu produce efecte juridice asupra racordării/deconectării, iar recomandările nu contravin obligațiilor legale de conectare sau reconectare la SACET.</i>” Argumentare: În lipsa unei clarificări exprese, raportul de inspecție poate fi interpretat în practică drept temei pentru modificarea situației juridice a consumatorului, inclusiv în ceea ce privește deconectarea de la SACET. Or, regimul racordării și deconectării este strict reglementat prin Legea nr. 92/2014 și nu poate fi influențat de un act subordonat sau de un document cu caracter tehnic. Neclaritatea naturii juridice a raportului creează riscul unui conflict între prevederile legii și efectele de facto ale recomandărilor, precum și al unor practici neuniforme sau abuzive. Prin urmare, este necesară stabilirea expresă a caracterului raportului și a lipsei efectelor juridice asupra racordării/deconectării, pentru a asigura conformitatea cu Legea nr. 92/2014 și securitatea juridică. Totodată, lipsa consacrării exprese a principiului prioritizării sistemelor de alimentare centralizată cu energie	racordare la sistemele de alimentare centralizată. Informațiile propuse, inclusiv statutul clădirii în raport cu SACET și încadrarea în zonă unitară, nu fac obiectul inspecției sistemelor de încălzire și nu intră în atribuțiile inspectorului. Aceste aspecte țin de reglementările specifice din domeniul energiei termice și urbanismului, gestionate de autoritățile competente. Introducerea unor astfel de cerințe ar extinde nejustificat domeniul de aplicare al Regulamentului și ar conduce la suprapunerea competențelor. Se acceptă A fost introdus „art. 6 În cazul clădirilor conectate la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică, inspectorul nu poate recomanda deconectarea de la aceste sisteme. Raportul nu produce efecte juridice asupra racordării/deconectării, iar recomandările nu contravin obligațiilor legale de conectare sau reconectare la SACET.”
--	--	---	---

		termică conduce la o necorelare cu politica energetică stabilită prin Legea nr. 92/2014 și poate genera, în aplicare, soluții tehnice care afectează viabilitatea și eficiența sistemelor centralizate. În acest context, se impune completarea Proiectului cu prevederi care să reflecte rolul prioritar al SACET, în vederea asigurării coerenței cadrului normativ și protejării interesului public în domeniul termoeenergetic.	
13	Termoelectrica S.A. (nr.79/85e din 31.03.2026)	Prin prezenta, „Termoelectrica” S.A. informează că, a examinat proiectul de Hotărâre <i>pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire (număr unic 229/MEn/2026)</i> și înaintează următoarele propuneri/obiecții la aceasta, după cum urmează. 1. Pct. 11 după sintagma „<i>pentru proprietar</i>” de suplinit cu sintagma „, administratorului/ gestionarului”, având în vedere prevederile pct. 64 și pct. 65 din Regulament; 2. Pct. 12 după sintagma „<i>proprietarul</i>” de suplinit cu sintagma „, administratorul/ gestionarul”, având în vedere prevederile pct. 64 și pct. 65 din Regulament; 3. Pct. 24 al Regulamentului prevede un șir de aspecte referitor la inspecția sistemului de generare a agentului termic, în cazul în care sursa de generare este de tip centralizat. Având în vedere faptul că în majoritatea cazurilor punctele termice individuale, nodurile elevator sunt proprietatea unităților termoeenergetice, considerăm necesară includerea în pct. 24 a unor prevederi cu privire la informarea unităților termoeenergetice referitor la inițierea inspecției utilajului termotehnic ce-i aparține;	Se acceptă. Se acceptă. Nu se acceptă. Regulamentul vizează evaluarea performanței energetice a sistemelor de încălzire și nu reglementează aspecte ce țin de relațiile juridice între proprietarii sistemelor și operatorii sistemelor de alimentare centralizată. Prevederile pct. 24 stabilesc explicit elementele tehnice care urmează a fi inspectate, fără a extinde atribuțiile inspectorului la notificarea terților. Introducerea unei obligații de informare a unităților termoeenergetice ar depăși domeniul de aplicare al Regulamentului și ar genera suprapuneri cu obligațiile stabilite prin legislația specifică sectorului energetic și contractual.

		4. Pct. 50 de substituit sintagma „<i>ocupanților</i>” cu „<i>locatarilor</i>”, având în vedere noțiunile utilizate în Codul urbanismului și construcțiilor; 5. Având în vedere faptul că conform prevederilor pct. 63, inspectorul are obligația de a înlătura omiterile sau greșelile depistate de către autoritatea administrativă cu funcții de supraveghere tehnică și control, apare necesitatea de a include o prevedere ce ține de termenul de prezentare către proprietar/administrator/gestionar al clădirii al raportului modificat; 6. Pct. 72 prevede măsurile administrative pentru proprietarii sau administratorii clădirilor care nu efectuează inspecția sistemelor de încălzire. Astfel, prevederile alin. 3) din pct. 72 urmează a fi reflectate ca punct separat, deoarece sunt prevăzute stimulente pentru conformare;	Activitățile privind exploatarea și gestionarea echipamentelor aparținând unităților termoelectrice sunt reglementate distinct și nu fac obiectul inspecției sistemelor de încălzire. Nu se acceptă. Noțiunea de „ocupanți” este utilizată în mod intenționat, întrucât Regulamentul se aplică tuturor categoriilor de clădiri, în conformitate cu Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, inclusiv clădiri rezidențiale, comerciale, administrative sau de altă destinație. Termenul „locatari” este specific în principal clădirilor rezidențiale și nu acoperă situațiile aplicabile altor tipuri de clădiri, cum ar fi oficii, spații comerciale sau unități de alimentație publică. În aceste condiții, utilizarea termenului „ocupanți” este corectă și asigură aplicabilitatea generală a Regulamentului. Se acceptă. Art 65 a fost suplinit cu: <i>La generarea raportului de inspecție modificat, inspectorul transmite proprietarului sau administratorului/gestionarului clădirii versiunea actualizată a raportului.</i> Se acceptă. Propunerea are caracter de clarificare structurală. Prevederile privind
--	--	---	---

		7. Pct. 83 alin. 2) de substituit sintagma „<i>surse de energie</i>” cu „<i>tipuri de energie</i>”; 8. În Anexa nr. 2 de substituit sintagma „Economii de energie electrică estimate” cu sintagma „<i>economii de energie estimate</i>”, pentru a aduce în concordanță cu prevederile pct. 83 din Regulament.	stimulentele pentru conformare vor fi separate într-un punct distinct, pentru a asigura coerența și delimitarea clară între măsurile aplicabile în caz de neconformare și mecanismele de stimulare a conformării. Se acceptă. Nu se acceptă. Sintagma „economii de energie electrică estimate” este utilizată intenționat, întrucât formularul vizează, distinct, cuantificarea economiilor de energie electrică.
14	Asociația Obștească „Asociația Auditorilor Energetici Profesioniști” din Republica Moldova (f/n din 30.03.2026)	D E M E R S privind formularea observațiilor și propunerilor de amendare la proiectul Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire Prin prezenta, Asociația Obștească „Asociația Auditorilor Energetici Profesioniști” din Republica Moldova (în continuare Asociație) vă remite prezentul demers, prin care prezintă observațiile și propunerile sale de amendare a proiectului Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire. În urma analizei efectuate, constatăm că proiectul, în forma actuală, este insuficient maturizat, conține soluții normative crude, neuniform dezvoltate și, pe alocuri, improprii pentru aplicare practică, motiv pentru care se impune revizuirea sa substanțială. În susținerea acestei poziții, în cele ce urmează, vom prezenta argumentele juridice, tehnice și economice relevante. Analiza de fond: proiectul are un nucleu util, dar în forma actuală nu este suficient de matur pentru promovare fără revizuire substanțială. El este corect ca direcție strategică, dar slab ca tehnică normativă, trasabilitate metodologică, delimitare instituțională și proporționalitate a mecanismelor de control/sancționare. Recomandarea Asociației este: avizare cu	

	obiecții esențiale și rescriere pe articole, nu promovare în forma actuală. Proiectul și nota de fundamentare confirmă că autorul vrea să treacă de la vechiul model din 2016 la un model digitalizat, integrat cu IP CNED și cu Legea nr. 282/2023, însă textul lasă prea multe elemente critice „pentru mai târziu” sau „la discreția inspectorului”. <u>Analiza SWOT a proiectului Regulamentului privind inspectia sistemelor de încălzire</u> Puncte forte 1. Proiectul are un temei legal clar și urmărește punerea în aplicare a art. 5 alin. (1) pct. 5) din Legea nr. 282/2023, ceea ce îi conferă legitimitate de principiu și îl plasează într-o direcție corectă de armonizare a cadrului național privind performanța energetică a clădirilor. Nota de fundamentare arată expres că proiectul este elaborat în temeiul Legii nr. 282/2023 și al Planului Național de Acțiune 2025–2029. 2. Proiectul are meritul de a ieși din logica exclusiv formală a vechiului regulament și de a încerca să trateze inspectia nu doar ca verificare de conformitate, ci și ca instrument pentru recomandări privind îmbunătățirea performanței energetice, înlocuirea generatoarelor de căldură și identificarea soluțiilor alternative. Acest lucru rezultă din pct. 3 și din descrierea procedurii de inspecție. 3. Un punct pozitiv important este lărgirea sferei de aplicare față de abordarea strict centrată pe cazan. Proiectul include, la nivel declarativ, nu doar cazane, ci și pompe de căldură, puncte termice individuale, instalații solare termice și unități de cogenerare. Această deschidere conceptuală este corectă și necesară pentru realitatea tehnologică actuală. 4. Proiectul urmărește digitalizarea procesului prin ținerea registrului electronic al rapoartelor de inspecție, înregistrarea structurată a datelor și raportarea într-un cadru unitar. În principiu, aceasta poate favoriza trasabilitatea și agregarea ulterioară a informațiilor la nivel național. 5. Nota de fundamentare evidențiază și un potențial efect economic pozitiv: dezvoltarea unei piețe specializate de	
--	---	--

		inspectori, servicii conexe și investiții în modernizarea instalațiilor. Chiar dacă aceste afirmații sunt insuficient cuantificate, direcția ca atare este una corectă. Puncte slabe 1. Cea mai mare slăbiciune a proiectului este lipsa de maturitate normativă. Textul folosește frecvent formule vagi, precum „la discreția inspectorului”, „în baza experienței inspectorului”, „din bunele practici” și „acolo unde este posibil”, ceea ce lasă elemente esențiale ale inspecției în zona aprecierii subiective. Aceasta reduce previzibilitatea și creează risc de practici neuniforme. Problema rezultă direct din pct. 15–16 și este confirmată de sinteza obiecțiilor deja formulate. 2. Deși proiectul declară că reglementează și alte sisteme, în fond el rămâne puternic centrat pe cazane. Indicatorii tehnici detaliați și logica de evaluare se raportează în principal la arzător, cameră de ardere, duze, electrozi, fotocelulă, tiraj și raportul cazan–arzător, fără a oferi aceeași granularitate pentru pompe de căldură, PTI, cogenerare sau sisteme hibride. Aceasta creează un dezechilibru între domeniul declarat și instrumentarul efectiv de inspecție. 3. Proiectul mută, în anumite puncte, inspecția din sfera verificării sistemului tehnic în sfera auditului energetic al clădirii. Cerința de verificare a dimensionării cazanului în raport cu sarcina termică a clădirii, bazată pe documentația de proiect, este nerealistă pentru un număr foarte mare de clădiri existente, unde proiectul lipsește, este incomplet sau nu mai corespunde situației reale. În consecință, inspectorul este împins spre recalculări termotehnice costisitoare și consumatoare de timp, care exced obiectul firesc al unei inspecții standard. 4. Procedura de măsurare este insuficient normată. Proiectul nu stabilește clar când măsurarea este obligatorie, câte puncte minime trebuie verificate, în ce condiții de funcționare se face măsurarea și ce parametri minimi trebuie înregistrați. În lipsa acestor repere, două inspecții asupra aceluiași sistem pot ajunge la rezultate diferite, fără criteriu juridic clar pentru validarea uneia sau alteia.	
--	--	---	--

	5. Proiectul are probleme serioase de coerență internă. Regula privind prima inspecție, corelată cu garanția, data fabricării și punerea în funcțiune, nu este suficient armonizată. Această lipsă de corelare poate genera interpretări divergente chiar din prima etapă de aplicare. 6. Regimul de corectare, suspendare și retragere este excesiv și insuficient garantat procedural. Din obiecțiile formulate rezultă că proiectul nu separă eroarea materială, lipsa documentelor, erorile de soft, diferențele de interpretare tehnică și abaterile grave, dar poate conduce la consecințe profesionale severe. Aceasta îl face vulnerabil administrativ și practic. 7. Proiectul introduce efecte asupra accesului la finanțare fără suport legal suficient de clar în legea de bază, iar nota de fundamentare însăși admite că va trebui analizată ulterior modificarea actelor normative relevante. Aceasta arată că regulamentul încearcă să avanseze înaintea cadrului legal consolidat. 8. Nota de fundamentare este slabă metodologic. Ea afirmă că nu a fost identificată nicio alternativă, ceea ce este problematic pentru un proiect cu impact tehnic, administrativ și economic semnificativ. De asemenea, costurile și riscurile reale de implementare sunt prezentate sumar. Oportunități 1. Dacă este rescris corect, proiectul poate deveni baza unui sistem național util de monitorizare a stării tehnice și energetice a instalațiilor de încălzire din clădirile mari, publice și private. Registrul electronic poate deveni un instrument valoros pentru politici publice, programare investițională și prioritizarea intervențiilor. 2. Regulamentul poate crea o piață profesională nouă și stabilă pentru inspecitori specializați, experți tehnici, furnizori de echipamente și servicii de mentenanță, dacă cerințele sunt clare și proporționale. Nota de fundamentare estimează chiar apariția a circa 100–150 inspecitori calificați. 3. Există oportunitatea armonizării reale între inspecția sistemelor de încălzire, certificarea performanței energetice a	
--	---	--

		clădirilor și viitoarele programe de renovare/finanțare. Nota de fundamentare arată expres că recomandările din inspecție pot facilita elaborarea certificatului de performanță energetică. Dacă această legătură este construită corect, sistemul poate deveni coerent și util. 4. Proiectul poate fi transformat într-un cadru tehnologic modern, dacă este restructurat pe familii de sisteme: cazane, PTI, pompe de căldură, cogenerare, solar termic, sisteme hibride. Aceasta ar permite actualizarea metodologică a domeniului și ieșirea din paradigma veche, exclusiv „boiler-centrică”. 5. Printr-o rescriere bună, regulamentul ar putea clarifica foarte util relația dintre inspecție, audit energetic și expertiză tehnică, evitând suprapuneri și delimitând costurile și responsabilitățile pentru fiecare procedură. Tocmai confuzia actuală arată că există spațiu mare de îmbunătățire. 6. Proiectul oferă oportunitatea introducerii unor standarde minime de probă, documentare și trasabilitate: fotografii, documente justificative, serii de echipamente, măsurări minime, condiții de funcționare, anexe tehnice obligatorii. Dacă aceste elemente sunt introduse, controlul calității rapoartelor ar deveni mult mai solid. Amenințări 1. Cea mai serioasă amenințare este aplicarea arbitrară și neuniformă. În forma actuală, doi inspectori pot ajunge la concluzii diferite asupra aceluiași sistem, iar autoritatea poate valida sau invalida rapoarte în lipsa unor criterii suficient de obiective. Aceasta poate genera litigii, contestări și pierderea credibilității mecanismului. 2. Există riscul ca inspecția să devină excesiv de costisitoare și disproporționată pentru beneficiari, mai ales dacă se cere implicit refacerea calculelor termotehnice sau completarea unor lipsuri documentare istorice. În loc să stimuleze conformarea, regulamentul poate descuraja practic inspecția. 3. Un alt risc major este transformarea softului sau a registrelor electronice într-o „normă ascunsă”, adică într-un mecanism care dictează rezultatul în lipsa unor reguli metodologice complete la	
--	--	--	--

		nivel de regulament. Asta poate muta centrul de greutate din norma juridică în instrumentul IT. 4. Introducerea unor consecințe privind accesul la finanțare, fără bază legală complet armonizată, creează risc mare de contestare și anulare a aplicării acestor măsuri. În plus, afectează încrederea beneficiarilor în programele publice de eficiență energetică. 5. Proiectul poate produce suprasarcină profesională și risc reputațional pentru inspectori. Dacă aceștia sunt obligați să lucreze într-un cadru vag, cu posibilitate de suspendare sau retragere pentru „greșeli sau omiteri” insuficient definite, piața nou creată poate deveni instabilă și neatractivă. 6. Mai există și riscul instituțional: dacă regulamentul este promovat în forma actuală, el poate consolida practici administrative neclare, cu dependență excesivă de interpretări și cu control disproporționat asupra profesioniștilor și beneficiarilor. În loc să creeze ordine, poate crea conflict procedural. Concluzie SWOT În sinteză, proiectul are o intenție corectă, o bază legală de principiu și o oportunitate reală de modernizare a domeniului, însă în forma actuală are slăbiciuni structurale serioase: este prea vag, prea centrat pe cazane, insuficient diferențiat pe tehnologii, prea dependent de documentația existentă și insuficient garantat procedural. Dacă este promovat fără rescriere substanțială, amenințările practice și juridice sunt mai mari decât beneficiile imediate. Ce este bine scris? În primul rând, proiectul este aliniat, la nivel de concept, cu Legea nr. 282/2023: păstrează pragul de peste 70 kW, preia excepția pentru clădirile echipate cu sisteme de automatizare și control conforme, menține logica raportului electronic generat prin soft și înregistrat automat în registru și păstrează termenul de până la 10 zile pentru prezentarea raportului proprietarului/administratorului. Aceste elemente sunt conforme cu art. 27 și 28 din lege. În al doilea rând, proiectul tratează	
--	--	--	--

		sistemul de încălzire pe subsisteme – generare, distribuție, emisie – și acceptă surse combinate, pompe de căldură, PTI, instalații solare termice și cogenerare, ceea ce este mai modern decât vechiul HG nr. 1325/2016, care era centrat mult mai clar pe cazane și pe schema clasică de inspecție. <u>Unde proiectul este slab juridic?</u> Prima problemă este legalitatea și integrarea organică în cadrul normativ existent. Legea nr. 100/2017 cere coerență, stabilitate, predictibilitate, transparență, accesibilitate și interzice depășirea limitelor actului superior; tot aceeași lege cere limbaj simplu, clar și concis, terminologie constantă și excluderea echivocului. Proiectul nu respectă suficient aceste exigențe. Formule precum „la discreția inspectorului”, „din bunele practici ale inspectorului”, „puncte aleatorii”, „acolo unde este posibil” sunt prea largi pentru un act care produce efecte juridice și economice. Ele deschid un spațiu excesiv de arbitrar și, practic, mută norma din regulament în judecata individuală a inspectorului. A doua problemă este mecanismul sancționator din pct. 72, 77–79. Legea nr. 282/2023 atribuie autorității administrative cu funcții de supraveghere tehnică și control competența de a implementa mecanismul de control, de a emite prescripții și de a constata/examina contravenții; pentru proprietari și inspectori, legea trimite expres la răspunderea contravențională în cazurile stabilite. Proiectul adaugă însă o consecință suplimentară: neeligibilitatea sau suspendarea accesului la programele de finanțare gestionate de IP CNED. Or, chiar nota de fundamentare recunoaște că, pentru punerea în concordanță a pct. 72 cu actele privind programele de finanțare, „se va analiza posibilitatea modificării la o etapă ulterioară a actelor normative respective”. Cu alte cuvinte, autorul însuși admite că sancțiunea propusă nu este încă bine ancorată în cadrul normativ existent. Acesta este un viciu serios. A treia problemă este supraconcentrarea funcțiilor la IP CNED. Din coroborarea legii, a HG nr. 1060/2023 și a proiectului rezultă că IP CNED este instituție de suport,	
--	--	---	--

		dezvoltator/administrator al sistemului informațional, entitate implicată în formare și registre, administrator al unor programe de finanțare și actor care primește informații pentru sancțiuni asupra inspectorilor ori beneficiarilor. În această arhitectură lipsesc garanții procedurale suficient de clare pentru separarea funcțiilor: ➤ cine validează tehnic, ➤ cine sancționează, ➤ cine gestionează registrul, ➤ cine soluționează contestația, ➤ și cine răspunde pentru erori ale softului. Pentru un domeniu sensibil la litigii, textul este prea concentrat instituțional. A patra problemă privește procedura de corectare, suspendare și retragere. Pct. 63 obligă inspectorul să corecteze, din cont propriu, „greșeli sau omiteri” în termen de 15 zile, iar pct. 79 permite IP CNED să suspende sau să retragă înregistrarea inspectorului în baza unor „neconformități depistate la datele de intrare utilizate”. Problema este că proiectul nu delimitează între eroare materială, eroare de calcul, lipsa documentelor din partea proprietarului, date indisponibile în teren, defect al softului, diferență de interpretare tehnică rezonabilă și abatere gravă ori frauduloasă. În această redactare, o noțiune vagă precum „greșeli sau omiteri” poate produce consecințe profesionale extreme, fără clasificarea abaterilor și fără criterii de gravitate. În plus, această soluție normativă ridică serioase probleme de constituționalitate și de legalitate administrativă. Suspendarea sau retragerea înregistrării inspectorului nu este o simplă măsură tehnică internă, ci o măsură administrativă defavorabilă, cu consecințe grave asupra posibilității de exercitare a activității profesionale și, în fapt, asupra dreptului la muncă și la libera alegere a muncii, garantat de art. 43 alin. (1) din Constituție. Or, restrângerea exercițiului unui drept sau al unei libertăți nu poate fi instituită decât prin lege, trebuie să fie proporțională și nu poate afecta însăși existența dreptului, conform art. 54 alin. (2) și (4) din Constituție. De asemenea, statul este obligat să asigure	
--	--	---	--

		claritatea normei, astfel încât persoana să-și poată cunoaște drepturile și obligațiile, potrivit art. 23 alin. (2) din Constituție. În forma actuală, proiectul nu satisface aceste exigențe, deoarece leagă o măsură severă de noțiuni imprecise și de o procedură insuficient reglementată. Sub aspectul Codului administrativ, suspendarea sau retragerea înregistrării constituie un act administrativ individual defavorabil, iar o asemenea măsură nu poate fi dispusă valid fără garanțiile procedurale minime prevăzute de lege. Codul administrativ cere ca actele normative subordonate să fie conforme Constituției și legii, interzice exercitarea arbitrară a discreției administrative, prevede că limitarea exercitării drepturilor și libertăților poate avea loc numai în cazurile și condițiile expres stabilite de lege și impune, înaintea emiterii unui act individual defavorabil, audierea participantului, cu excepțiile strict limitate de lege. Tot Codul administrativ cere formarea dosarului administrativ, accesul persoanei la dosar, stabilirea completă a faptelor relevante, motivarea actului și indicarea căii de contestare. Proiectul nu reglementează expres nici notificarea detaliată a pretensei abateri, nici dreptul inspectorului de a prezenta explicații și probe, nici audierea, nici accesul la materialele de control, nici forma actului de suspendare sau retragere, nici conținutul motivării, nici procedura de contestare. În aceste condiții, formularea actuală creează premise pentru emiterea unor acte administrative vulnerabile sub aspectul legalității. Mai mult, nici Legea nr. 282/2023 nu susține o asemenea construcție sumară. Legea merge pe logica verificării calității rapoartelor, a obligației inspectorului de a prezenta informațiile și documentele solicitate și de a executa prescripțiile privind înlăturarea neregulilor constatate, iar pentru neexecutarea acestor obligații trimite la răspunderea contravențională, în cazurile prevăzute de lege. Cu alte cuvinte, legea-cadru nu instituie ideea că orice „greșeală sau omisiune” ar trebui să poată duce, în mod aproape automat sau insuficient proceduralizat, la suspendarea ori retragerea înregistrării profesionale. Din contra,	
--	--	---	--

	modelul legii este unul de control, prescripție, remediere și, după caz, răspundere contravențională. Acceași concluzie rezultă și din logica Legii nr. 139/2018, unde măsurile privind refuzul de înregistrare, refuzul de prelungire ori radierea din registru sunt tratate ca decizii contestabile în condițiile Codului administrativ, iar activitatea pe piața serviciilor energetice trebuie să se desfășoare în condiții nediscriminatorii, pe baza unor reguli obiective, transparente și neechivoce. Prin urmare, proiectul actual nu poate introduce, printr-o formulare vagă și incompletă procedural, o măsură atât de gravă precum suspendarea sau retragerea înregistrării, fără garanții cel puțin echivalente. Prin urmare, termenul de 15 zile prevăzut la pct. 63 nu poate funcționa ca o verigă informală către „detronarea” profesională a inspectorului. O asemenea abordare este excesivă și disproporționată. Suspendarea sau retragerea înregistrării trebuie tratată ca o măsură excepțională, gravă și ultimă, nu ca o consecință difuză a unor noțiuni nedefinite. Ea ar trebui admisă numai pentru abateri grave, repetate sau frauduloase, constatate printr-o procedură contradictorie completă, cu notificare clară, acces la dosar, termen rezonabil de remediere, drept la explicații, audiere, act administrativ motivat și indicarea expresă a căii de contestare. <u>În lipsa acestor garanții, pct. 63 coroborat cu pct. 79 este susceptibil de nelegalitate și ridică serioase probleme de compatibilitate cu art. 23, art. 43, art. 54 și art. 53 din Constituție, precum și cu exigențele Codului Administrativ.</u> Propunere de amendare: pct. 63 și pct. 79 trebuie reformulate integral. Termenul de 15 zile pentru corectarea „greșelilor sau omisiunilor”, corelat cu riscul suspendării sau retragerii înregistrării, este excesiv, nerezonabil și lipsit de garanții procedurale minime. Proiectul pornește de la o logică inacceptabilă: dacă inspectorul nu răspunde ori nu operează modificările în 15 zile, poate ajunge sub incidența unei măsuri profesionale grave. O asemenea soluție este disproporționată, deoarece nu ține cont de situații obiective precum lipsa	
--	--	--

		temporară din țară, boala, imposibilitatea obținerii documentelor necesare, necesitatea verificării suplimentare a datelor sau existența unor erori generate de soft ori de informațiile inițiale puse la dispoziție, etc. <u>În asemenea condiții, simpla neîncadrare într-un termen scurt nu poate justifica, direct sau indirect, suspendarea ori retragerea înregistrării.</u> În consecință, neexecutarea în termenul de 15 zile poate justifica cel mult inițierea unei proceduri administrative distincte de verificare, dar nu aplicarea automată sau cvasi-automată a unei măsuri profesionale grave. Înaintea oricărei măsuri defavorabile trebuie să existe notificarea clară a pretinselor neconformități, accesul la actele și probele controlului, posibilitatea de a prezenta explicații și obiecții, audierea obligatorie a inspectorului și emiterea unui act administrativ motivat, contestabil în condițiile Codului administrativ. Suspendarea sau retragerea înregistrării trebuie rezervată exclusiv cazurilor grave, repetate ori frauduloase, temeinic probate, nu simplei neîncadrări într-un termen rigid de 15 zile. O reglementare contrară ar transforma un termen procedural scurt într-un instrument de sancționare disproporționată, ceea ce este incompatibil atât cu exigențele Codului administrativ privind actele administrative individuale defavorabile, cât și cu art. 102 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării legilor, nu pentru instituirea unor mecanisme sancționatorii excesive și insuficient reglementate. A cincea problemă este contradicția internă privind prima inspecție. Pct. 8 spune că prima inspecție se face la expirarea garanției lucrării, iar dacă nu există proces-verbal, termenul se stabilește la 2 ani de la data fabricării. Pct. 68 spune însă că prima inspecție se efectuează cel târziu în 5 ani pentru 70–290 kW și în 3 ani pentru peste 290 kW. Aceste texte nu sunt armonizate. Pentru unele sisteme, garanția poate fi mai scurtă; pentru altele, mai lungă; iar „data fabricării” nu este echivalentă juridic cu data punerii în funcțiune. Mai mult, Legea nr. 282/2023 spune că data primei inspecții se stabilește de Guvern în funcție de instituirea	
--	--	---	--

		și punerea în funcțiune a SINEE. A șasea problemă este calitatea notei de fundamentare. HG nr. 23/2019 cere ca analiza impactului să identifice problema, obiectivele, opțiunile, inclusiv opțiunea „a nu face nimic”, iar pentru probleme complexe să existe cel puțin o alternativă; cere, de asemenea, argumentare pe date, cuantificare și indicarea surselor. Nota de fundamentare spune că nu a fost identificată nicio alternativă și că implementarea nu necesită măsuri speciale. Această afirmație este slabă. Proiectul depinde de SINEE, de softul specializat, de registre, de instruire, de proceduri de control și de interoperabilitate. Mai mult, HG nr. 144/2025 privind Conceptul SINEE obligă Ministerul Energiei, cu suportul IP CNED, să elaboreze și să prezinte Guvernului regulamentul resursei informaționale formate de SINEE, ceea ce arată că implementarea are, în mod evident, măsuri instituționale și IT specifice. <u>Unde proiectul este slab tehnic?</u> Regimul de inspecție nu este suficient standardizat. Vechiul HG nr. 1325/2016 făcea trimitere expresă la standardul SM SR EN 15378 pentru inspecția cazanelor și instalațiilor de încălzire. Noul proiect vorbește generic despre „documente normative”, „cod practic” și „bunele practici ale inspectorului”, fără să fixeze explicit standardele sau metodologia minimă obligatorie. Pentru litigii, control al calității și uniformitate națională, aceasta este o regresie de tehnică juridico-metodologică, chiar dacă proiectul este mai larg ca obiect. În plus, proiectul este încă „boiler-centric”, deși declară că acoperă PTI, pompe de căldură, solar termic și cogenerare. Parametrii detaliați din pct. 23 sunt aproape exclusiv pentru cazane și arzătoare: duze, cameră de ardere, fotocelulă, tiraj, analizor de gaze. Pentru pompe de căldură, PTI, surse centralizate, cogenerare și instalații solare termice nu există același nivel de granularitate, iar anexa 3 rămâne dezechilibrată metodologic. Aceasta înseamnă că proiectul declară o sferă largă, dar oferă instrumente de control inegale pe tehnologii.	
--	--	---	--

		Terminologia are, de asemenea, probleme. „Puterea termică nominală” și „puterea termică utilă” sunt definite ca „cantitatea de energie termică produsă/emisă în timp de o oră”, ceea ce amestecă noțiunea de putere cu cea de energie. „Panouri fotovoltaice” apar în lista de integrare a surselor termice, deși ele furnizează electricitate, nu agent termic. „Elevator” nu este explicat. „Codul de sistem” este lăsat să fie atribuit ad-hoc de inspector în lipsa documentației, fără regulă de unicitate, nomenclator și audit. Toate acestea contravin exigenței de terminologie constantă și neechivocă. Din punct de vedere al trasabilității, proiectul este sub nivelul HG nr. 621/2024 privind certificarea performanței energetice, care cere ca procesul să fie complet, reprezentativ și trasabil și impune documentarea detaliată, inclusiv prin înregistrări, foto/video și scheme, pentru a permite controlul datelor inițiale. Regulamentul inspecției sistemelor de încălzire trebuia să preia expres aceeași disciplină de trasabilitate. În schimb, el lasă măsurarea opțională și probele tehnice insuficient normate. <u>Comparația cu dreptul UE și cu alte state confirmă aceeași concluzie.</u> Directiva 2010/31/UE, în forma consolidată, a cerut inspecții regulate ale părților accesibile ale sistemelor de încălzire și a prevăzut expres că raportul de inspecție trebuie să conțină rezultatul inspecției și recomandări pentru îmbunătățirea cost-eficienței a performanței energetice; aceeași directivă a permis și măsuri alternative bazate pe consiliere, dacă impactul este echivalent. Legea nr. 282/2023 preia această logică: inspecție pentru >70 kW, excepție pentru BACS, posibilitatea măsurilor alternative și raport electronic. Prin urmare, proiectul nu trebuia să inventeze un model neclar; avea deja un cadru foarte clar de transpus la nivel procedural. La nivel european, recast-ul Directivei (UE) 2024/1275 a intrat în vigoare la 28 mai 2024 și trebuie transpus până la 29 mai 2026; Comisia arată că noul cadru extinde și modernizează regimul privind sistemele tehnice ale clădirii, iar textul directivei menține logica raportului de inspecție cu recomandări cost-	
--	--	---	--

		eficiente. Din această perspectivă, Moldova ar greși strategic dacă ar adopta acum un regulament încă rigid, neclar și prea dependent de formulări de tip „la discreția inspectorului”, în loc să construiască un text modular, trasabil și ușor adaptabil la viitoarea armonizare. Exemplele comparative sunt utile. Cipru are un model mai procedural: inspectorii sistemelor de încălzire cu cazane trebuie să dețină certificat de competență, există reglementări și ghiduri specifice, raportul trebuie completat și transmis proprietarului, autoritatea este informată în prealabil despre inspecții, iar suspendarea sau încetarea înscrierii în registru are temeiuri explicite. Acest model este mai controlabil decât proiectul moldovenesc. În Irlanda, cadrul oficial din 2022 arată utilizarea rutei alternative bazate pe consiliere privind înlocuirea generatoarelor și alte modificări ale sistemului, ceea ce confirmă că abordarea EPBD poate fi și hibridă, nu doar pur inspectivă, dacă statul demonstrează echivalența. <u>Propunerile concrete sunt următoarele.</u> Regulamentul trebuie rescris astfel încât să conțină un pachet minim obligatoriu de verificări pentru fiecare tip de sistem, iar orice verificare suplimentară să fie opțională, nu invers. ➤ Trebuie introdusă o anexă metodologică separată pentru: cazane; PTI/surse centralizate; pompe de căldură; solar termic; cogenerare; sisteme combinate. ➤ Trebuie eliminată sintagma „la discreția inspectorului” din zonele critice și înlocuită cu criterii obiective de declanșare a măsurării. ➤ Trebuie introdus un set minim de probe: fotografii geolocalizabile sau cu marcaj temporal, serie echipament, documente de proiect, mentenanță, certificate de verificare metrologică, scheme, facturi energetice. ➤ Trebuie introdusă metoda unică pentru VNA, RIR și perioada de recuperare: rată de actualizare, durată de analiză, prețuri de energie, tratamentul TVA, costuri de mentenanță, valoare reziduală.	
--	--	---	--

		➤ Trebuie separate expres competențele autorității de control și ale IP CNED. ➤ Trebuie reglementată procedura de corectare a erorilor, cu clasificare a neconformităților și drept de contestare. ➤ Trebuie eliminată sancțiunea privind accesul la finanțări din regulament sau mutată într-un act distinct al programelor de finanțare, după ce există bază legală expresă. ➤ Trebuie reglementată procedura de verificare a excepției BACS. ➤ Trebuie introdusă o procedură tranzitorie pentru sistemele existente deja vechi la data intrării în vigoare. ➤ Trebuie reglementată procedura de fallback dacă softul sau registrul nu funcționează. ➤ Și, obligatoriu, textul trebuie curățat integral lingvistic și tehnic. Concluzia finală: proiectul nu este greșit în concept, dar este insuficient determinat pentru a produce o practică stabilă, verificabilă și defensibilă juridic. În forma actuală, el riscă să transforme inspecția într-un exercițiu formal dependent de soft, de aprecierea subiectivă a inspectorului și de o concentrare excesivă de roluri la IP CNED. Corect ar fi să fie transformat dintr-un text declarativ într-un regulament procedural, standardizat și auditabil. Aceasta este direcția serioasă și compatibilă atât cu Legea nr. 282/2023, cât și cu tendința europeană actuală. În numele Asociației Obștești „Asociația Auditorilor Energetici Profesioniști” din Republica Moldova, vă adresăm rugămintea de a examina observațiile și propunerile expuse în prezenta scrisoare și de a dispune revizuirea substanțială a proiectului analizat, astfel încât forma finală a acestuia să fie una coerentă, legală, proporțională și aplicabilă în practică. ANEXA 1. Tabel de observații, obiecții și propuneri de amendare la proiectul Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire	
--	--	--	--

		Nr. crt	Problemele documentului	Propunere de amendare	Nu se acceptă. Formulările invocate reflectă necesitatea aplicării unei abordări flexibile în procesul de inspecție, ținând cont de diversitatea tipurilor de sisteme de încălzire, de accesul variabil la documentația tehnică și de condițiile reale din teren. Introducerea unor criterii rigide și exhaustive nu este posibilă, întrucât ar limita capacitatea de evaluare adecvată a sistemelor în situații concrete. Regulamentul stabilește cerințele minime și cadrul general de desfășurare a inspecțiilor, iar aplicarea acestora se realizează în baza competenței profesionale a inspectorilor autorizați, fără a afecta obiectivitatea și comparabilitatea rezultatelor. Totodată, metodologia de aplicare și detalierea procedurilor sunt asigurate prin resursa specializată pentru întocmirea rapoartelor de inspecție și documentele normative aferente, ceea ce garantează uniformitatea aplicării în practică. Nu se acceptă. Regulamentul stabilește cadrul general și cerințele minime aplicabile tuturor tipurilor de sisteme de încălzire. Structura acestuia nu are ca obiect detalierea exhaustivă a fiecărei tehnologii.
			1	Toate sintagmele de tipul „la discreția inspectorului”, „în baza experienței inspectorului”, „puncte aleatorii” și „din bunele practici” trebuie înlocuite cu criterii obiective, verificabile și minime obligatorii de inspecție, diferențiate pe tipuri de sisteme și pe niveluri de acces la documentație.	
			2	Regulamentul trebuie restructurat pe capitole tehnologice distincte: sisteme cu cazane, puncte termice individuale/surse centralizate, pompe de căldură, instalații solare	

			sisteme de generare. Această orientare se observă în special la pct. 23 și în anexa nr. 3, unde indicatorii detaliați privesc aproape exclusiv arzătorul, camera de ardere, duzele, electrozii, fotocelula, tirajul și raportul cazan–arzător. Această abordare reproduce logica vechiului cadru tehnic, în condițiile în care documentul normativ CP G.04.14:2018 a fost elaborat expres pentru „sistemele de încălzire din clădiri echipate cu cazane”. Pentru sistemele fără cazan, proiectul nu oferă un pachet metodologic comparabil ca detaliu și rigoare.	termice, cogenerare și sisteme hibride. Pentru fiecare categorie trebuie stabilite seturi proprii de indicatori minimi obligatorii, nu simple trimiteri generale.	Detalierea metodologică specifică pentru diferite tipuri de sisteme, inclusiv stabilirea indicatorilor și procedurilor de evaluare, se realizează în cadrul documentelor normative subsecvente, inclusiv Codul practic privind inspecția sistemelor de încălzire, aflat în proces de actualizare. Introducerea unor capitole distincte și a unor seturi exhaustive de indicatori în Regulament nu este justificată și ar conduce la supradimensionarea acestuia fără beneficii proporționale.
		3	Pct. 23 subpct. 2) lit. a), pct. 35 subpct. 1), pct. 36 și indicatorul A1.9 din anexa nr. 3 trebuie reformulate în mod esențial. În forma actuală, proiectul transformă inspecția într-un cvasi-audit energetic al clădirii, deoarece impune verificarea corespunderii dintre puterea cazanului și sarcina termică a clădirii din documentația de	Pct. 23 subpct. 2) lit. a), pct. 35 subpct. 1), pct. 36 și anexa nr. 3 trebuie reformulate astfel încât verificarea dimensionării să se facă: a) pe baza documentației de proiect, dacă aceasta există și este disponibilă; b) pe baza datelor tehnice existente și a observațiilor de exploatare, dacă proiectul lipsește; c) prin calcul	Nu se acceptă. Prevederile invocate nu transformă inspecția într-un audit energetic, întrucât nu presupun recalcularea necesarului de căldură sau redimensionarea sistemului de încălzire. Inspectorul verifică dimensionarea sistemului exclusiv în baza documentației tehnice existente și a datelor disponibile. În cazul în care documentația de proiect lipsește sau nu este disponibilă, verificarea documentară a dimensionării

			proiect, iar pct. 36 stabilește că necesarul de căldură se preia din documentația de proiect. În practică, pentru un număr foarte mare de clădiri existente, documentația de proiect lipsește, este incompletă sau nu mai corespunde stării reale a clădirii și a sistemului. Reconstituirea sau recalcularea necesarului de căldură presupune timp, costuri și lucrări suplimentare specifice auditului energetic sau expertizei tehnice, nu unei inspecții periodice standard. În plus, Legea nr. 282/2023 cere evaluarea dimensionării generatorului de căldură în raport cu cerințele de încălzire ale clădirii, dar prevede expres că, dacă după inspecția anterioară nu au fost efectuate modificări și nu s-au schimbat cerințele de încălzire ale clădirii, nu este necesară realizarea repetată a evaluării dimensionării.	detaliat al necesarului de căldură doar în cazurile justificate tehnic, expres enumerate, sau la solicitarea separată a beneficiarului. În lipsa documentației de proiect, inspectorul trebuie să poată consemna imposibilitatea verificării documentare a dimensionării, fără ca aceasta să atragă automat o neconformitate imputabilă.	nu poate fi realizată, acest fapt fiind consemnat în raport, fără a constitui neconformitate imputabilă. Prin urmare, prevederile existente reflectă corect rolul inspecției, limitat la evaluarea informațiilor disponibile, fără a impune efectuarea unor calcule specifice auditului energetic sau expertizei tehnice.
		4	Procedura de măsurare prevăzută la pct. 15–16	Regulamentul trebuie să prevadă expres un set	Nu se acceptă.

			este prea vagă și nu oferă garanții de reproductibilitate. Proiectul spune că verificarea prin măsurare „se execută la discreția inspectorului” și „poate fi executată în puncte aleatorii”, iar la pct. 16 folosește formula „acolo unde este posibil”. O asemenea redactare nu stabilește nici cazurile în care măsurarea este obligatorie, nici numărul minim de puncte, nici condițiile de funcționare ale instalației, nici parametrii minimi de măsurat. În lipsa acestor elemente, două inspecții asupra aceluiași sistem pot produce rezultate diferite fără a exista un criteriu juridic clar pentru a verifica care dintre ele este corectă	minim obligatoriu de măsurări pentru fiecare tehnologie, condițiile de efectuare a acestora, instrumentele admisibile, cerința verificării metrologice, numărul minim de puncte de măsurare și cazurile în care se admite estimarea în locul măsurării. Măsurarea suplimentară poate rămâne posibilă, dar nu poate substitui lipsa unui minim obligatoriu.	Regulamentul stabilește cadrul general de efectuare a inspecției și cerințele minime aplicabile, iar detalierea metodologică a procedurilor de măsurare, inclusiv condițiile de efectuare, numărul de puncte și parametrii specifici, se realizează în documentele normative subsecvente, inclusiv Codul practic privind inspecția sistemelor de încălzire, aflat în proces de actualizare. Introducerea unor cerințe exhaustive și rigide în Regulament nu este justificată, întrucât ar limita aplicabilitatea practică și nu ar permite adaptarea la condițiile concrete ale sistemului inspectat. Abordarea existentă asigură flexibilitatea necesară, în conformitate cu principiul proporționalității.
		5	Pct. 8 și pct. 68 sunt insuficient corelate. Pct. 8 leagă prima inspecție de expirarea garanției lucrării sau, în lipsa procesului-verbal, de 2 ani de la data fabricării sistemului. Pct. 68 stabilește însă alte repere: cel târziu 5 ani de la	Pct. 8 și pct. 68 trebuie comasate sau corelate expres într-o singură regulă clară, care să stabilească ierarhia termenelor și evenimentul juridic de referință: punerea în funcțiune, expirarea garanției sau	Se acceptă parțial. Prevederile pct. 8 au fost revizuite pentru clarificarea momentului efectuării primei inspecții. Prevederile pct. 68 se mențin, întrucât acestea stabilesc termenele maxime admise pentru efectuarea inspecției, în funcție de puterea sistemului.

			punerea în funcțiune pentru sistemele de 70–290 kW și cel târziu 3 ani pentru cele peste 290 kW. Aceste reguli nu sunt armonizate și pot genera interpretări contradictorii. Legea nr. 282/2023 stabilește numai cadrul general al inspecției și lasă regulamentul detalierea procedurii, dar această detaliere trebuie să fie coerentă intern și previzibilă	lipsa documentelor. Nu este recomandabilă utilizarea „datei fabricării” ca reper principal, deoarece aceasta nu coincide neapărat cu data instalării și a exploatării efective.	Aplicarea prevederilor se realizează cumulativ, fiind luată în considerare intervenirea primului dintre termenele stabilite.
		6	Pct. 55–63, coroborate cu pct. 77 subpct. 6) și pct. 79, creează nu doar o dependență excesivă de softul specializat și de infrastructura gestionată de IP CNED, ci și un mecanism sancționator disproporționat și insuficient reglementat. Deși Legea nr. 282/2023 prevede raport cu număr atribuit automat și înregistrare electronică, inspectorul rămâne obligat să întocmească raportul cu respectarea legii, a regulamentului și a documentelor normative în construcții. În proiect, însă, metodologia de calcul este mutată practic în soft și în	Pct. 63, pct. 77 subpct. 6) și pct. 79 trebuie reformulate integral. Regulamentul trebuie să distingă expres între erori materiale, erori de soft, date lipsă, estimări motivate, neconformități remediable și abateri grave ori frauduloase. Simpla constatare a unor „neconformități la datele de intrare” sau necorectarea raportului într-un termen rigid de 15 zile nu poate constitui temei direct pentru suspendarea sau retragerea înregistrării inspectorului. Cel mult, aceasta poate justifica inițierea unei proceduri administrative distincte de verificare.	Se acceptă parțial. Regulamentul stabilește cadrul general de control și obligațiile inspectorilor în cazul depistării neconformităților, în conformitate cu Legea nr. 282/2023 și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. Totodată, mecanismele de suspendare sau retragere a înregistrării inspectorilor nu sunt reglementate prin prezentul Regulament, acestea fiind deja stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 622/2024 privind calificarea și înregistrarea evaluatorilor energetici și a inspectorilor sistemelor de încălzire. În acest sens, prevederile proiectului vor fi ajustate pentru a delimita clar obligația de corectare a erorilor de procedura de aplicare a măsurilor privind înregistrarea inspectorilor, care se realizează în

			„codul practic”, fără ca regulamentul să stabilească minimul metodologic obligatoriu la nivel normativ. Mai grav, pct. 63 prevede că orice „greșeli sau omiteri” se corectează pe cont propriu de inspector în termen de 15 zile, fără a delimita natura erorii, iar pct. 77 subpct. 6) și pct. 79 permit ca asemenea neconformități privind „datele de intrare” să conducă la suspendarea înregistrării sau retragerea înregistrării inspectorului. Aceasta este o soluție excesivă și periculoasă, deoarece transformă o abatere insuficient definită sau chiar o simplă divergență tehnică într-un risc direct de suspendare ori radiere profesională. În forma actuală, proiectul nu reglementează clar notificarea, dreptul la explicații, accesul la probele controlului, audierea, clasificarea abaterilor, proporționalitatea măsurii și nici procedura contradictorie prealabilă unei asemenea sancțiuni. În	<u>Suspendarea sau retragerea înregistrării trebuie admisă doar pentru abateri grave ori frauduloase, clar definite și temeinic probate, cu notificare prealabilă, acces la dosar, drept la explicații și obiecții, audiere obligatorie și act administrativ motivat, contestabil în condițiile Codului administrativ</u>	condițiile și conform procedurilor stabilite de actele normative menționate. Nu se consideră necesară detalierea în cadrul prezentului Regulament a procedurilor administrative privind aplicarea sancțiunilor, acestea fiind reglementate prin legislația generală și prin cadrul normativ specific. Pct 64 a fost suplinit cu următorul text “Corectarea omiterilor sau greșelilor nu constituie temei pentru aplicarea măsurilor sancționatorii, în absența unor abateri constatate în condițiile legislației privind controlul de stat.”
--	--	--	--	---	---

			consecință, pct. 63, împreună cu pct. 77 subpct. 6) și pct. 79, instituie un mecanism neconstituțional, disproportionat și vulnerabil juridic, care trebuie reformulat integral.		
		7	Pct. 72, 77 și 78 sunt juridic insuficient fundamentate și trebuie eliminate sau rescrise integral. Chiar nota de fundamentare admite că, pentru corelarea pct. 72 cu actele normative privind programele de finanțare gestionate de IP CNED, „se va analiza posibilitatea modificării la o etapă ulterioară” a acelor acte, ceea ce confirmă că sancțiunea propusă nu are, în prezent, o bază normativă clară și complet armonizată. În plus, suspendarea accesului la finanțare reprezintă, în esență, un act administrativ individual defavorabil, deoarece afectează drepturi sau cel puțin interese legitime ale beneficiarilor, inclusiv ale instituțiilor și conducătorilor acestora, iar o asemenea restrângere nu poate fi introdusă printr-un regulament secundar în	Pct. 72 subpct. 2), pct. 77 subpct. 5) și pct. 78 sunt juridic neîntemeiate și trebuie excluse ori reformulate integral. Chiar nota de fundamentare admite că, pentru corelarea acestor dispoziții cu actele normative care reglementează programele de finanțare gestionate de IP CNED, „se va analiza posibilitatea modificării la o etapă ulterioară” a cadrului normativ relevant, ceea ce confirmă că sancțiunea propusă nu are, în prezent, un temei legal clar și complet armonizat. Or, potrivit art. 102 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării legilor. Aceasta înseamnă că un regulament guvernamental nu poate institui, de sine stătător,	Se acceptă parțial. Regulamentul instituie un mecanism de monitorizare și informare privind conformarea la obligațiile de inspecție, în conformitate cu Legea nr. 282/2023. Totodată, se constată necesitatea clarificării prevederilor referitoare la relația dintre neconformitățile constatate și accesul la programele de finanțare. În acest sens, prevederile vor fi ajustate pentru a reflecta faptul că transmiterea informației privind neconformitățile nu constituie, în sine, aplicarea unei sancțiuni, iar eventualele măsuri privind eligibilitatea pentru programele de finanțare se aplică în condițiile și conform cadrului normativ specific acestor programe. Aplicarea măsurilor administrative și a eventualelor restricții se realizează în conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv Legea nr. 131/2012 fără a fi instituite prin prezentul Regulament. Nu se consideră necesară excluderea prevederilor, acestea având rolul de a asigura funcționalitatea mecanismului de

			lipsa unei prevederi exprese în legea de bază sau într-un alt act legislativ cu forță juridică adecvată. Codul administrativ califică asemenea măsuri ca acte defavorabile și impune garanții procedurale, inclusiv audierea persoanei înainte de emiterea actului, iar Constituția permite restrângerea exercițiului drepturilor și libertăților numai în condițiile prevăzute de lege. În forma actuală, proiectul Ministerului Energiei atribuie practic IP CNED competența de a crea, prin regulament, o sancțiune nouă de excludere ori suspendare de la finanțare, fără temei legal suficient și fără procedură administrativă clară, ceea ce îl face vulnerabil sub aspectul legalității.	noi cazuri de neeligibilitate sau de suspendare a accesului la programele publice de finanțare, dacă asemenea consecințe nu sunt prevăzute clar în legea de bază sau într-un alt act legislativ aplicabil. Jurisprudența constituțională a reținut în mod constant că hotărârile Guvernului nu pot avea caracter primar, ci doar dezvoltă și concretizează legea, fără a depăși limitele acesteia. În plus, limitarea accesului la finanțare are caracterul unei măsuri administrative defavorabile, deoarece produce efecte negative directe asupra beneficiarului. O asemenea măsură nu poate fi introdusă printr-un text vag, secundar și insuficient corelat legislativ, ci doar în baza unei reglementări exprese și printr-o procedură administrativă clară. În lipsa unui temei legal direct, nici Ministerul Energiei, nici IP CNED nu au competența de a crea, prin prezentul regulament, o sancțiune nouă de	monitorizare și corelarea cu instrumentele existente. Pct. 72 (2) a fost modificat corespunzător.
--	--	--	---	--	---

				excludere sau suspendare de la finanțare. O asemenea soluție excede limitele art. 102 din Constituție și contravine exigenței ca actele administrative defavorabile să aibă suport normativ clar și procedură corespunzătoare. Propunere de amendare: pct. 72 subpct. 2), pct. 77 subpct. 5) și pct. 78 se propun a fi excluse din proiect. Dacă se dorește menținerea unei legături cu programele de finanțare, regulamentul poate prevedea cel mult transmiterea informației relevante către instituția competentă, fără a institui direct sancțiuni de neeligibilitate sau de suspendare a accesului la finanțare. Orice asemenea limitare trebuie reglementată expres în legea de bază sau în actele normative speciale care guvernează programele respective, nu introdusă indirect printr-un regulament adoptat în temeiul art. 102 alin. (2) din Constituție.	
--	--	--	--	--	--

		8	Pct. 79, coroborat cu pct. 77 subpct. 6), este prea larg și creează risc de sancționare disproporționată a inspectorilor. Proiectul folosește formula generală „neconformități depistate la datele de intrare utilizate”, fără a delimita dacă este vorba despre date false, date neverificate, date indisponibile, estimări motivate, erori materiale sau erori provenite din sursele puse la dispoziție de beneficiar. În lipsa unei tipologii a abaterilor și a unui prag de gravitate, mecanismul poate genera aplicări arbitrare	Pct. 79 trebuie completat cu o clasificare expresă a abaterilor: minore, remediabile, grave și frauduloase. Numai abaterile grave ori frauduloase, constatate prin procedură contradictorie, trebuie să poată justifica măsuri asupra înregistrării inspectorului. Pentru erorile minore sau datele insuficiente trebuie prevăzut, ca regulă, mecanismul de remediere, nu sancțiunea severă cu este suspendarea/radierea	Se acceptă. Pct. 79 a fost suplinit cu următorul text: <i>“Măsurile prevăzute la prezentul punct se aplică numai în cazul abaterilor grave sau frauduloase, constatate în condițiile legislației privind controlul de stat. Neconformitățile minore, erorile materiale sau situațiile generate de date insuficiente ori indisponibile furnizate de beneficiar se supun, prioritar, mecanismului de remediere prevăzut la pct. 64.”</i> Se acceptă parțial. Regulamentul intenționat nu conține detalii metodologice deoarece acestea sunt în documente subsecvente. În cadrul pct. 56 a fost adăugat următorul text <i>“Metodologia include ipotezele economice standard (rata de actualizare, perioada de analiză, tratamentul costurilor și al evoluției tarifelor), stabilite prin document normativ aprobat de organul central de specialitate.”</i>
		9	Indicatorii economici din anexele 1 și 2 sunt insuficient reglementați. Proiectul cere VNA, RIR, perioadă de recuperare, investiție estimativă și sporirea randamentului, însă nu stabilește în regulament parametrii minimi de calcul: perioada de analiză, rata de actualizare, modul de tratare a creșterii tarifelor, cheltuielile de mentenanță, valoarea reziduală, TVA,	Regulamentul trebuie completat cu o anexă metodologică economică minimă sau cu trimitere expresă la o metodologie aprobată separat, publică și verificabilă. În lipsa acesteia, indicatorii VNA, RIR și perioada de recuperare nu au bază suficientă pentru a produce rezultate comparabile.	

			sursele de preț și regulile de estimare în lipsa devizelor. În aceste condiții, indicatorii economici riscă să devină nereproductibili și dependenți exclusiv de algoritmul softului sau de aprecierea individuală a inspectorului.		
		10	Terminologia și redactarea tehnică necesită corecturi. În proiect apar formule improprii sau insuficient definite, inclusiv definirea puterii termice prin „cantitatea de energie termică produsă în timp de o oră”, referința generică la „panouri fotovoltaice” în contextul combinării surselor termice și utilizarea unor noțiuni insuficient clarificate, precum „elevator”. Conform Legii nr. 100/2017, termenii folosiți într-un proiect trebuie să fie constanți, uniformi și să nu creeze ambiguitate	Toate definițiile tehnice trebuie revizuite și armonizate cu terminologia tehnică consacrată. Pentru sursele regenerabile se recomandă delimitarea expresă între surse de energie termică, surse de energie electrică utilizate indirect de sistem și sisteme hibride.	Se acceptă parțial. Se confirmă necesitatea revizuirii unor formulări pentru a asigura coerența terminologică și conformitatea cu cerințele Legii nr. 100/2017 privind actele normative. În acest sens: 1. definiția puterii termice a fost revizuită 2. formularea referitoare la sursele regenerabile a fost ajustată pentru a delimita clar între surse de energie termică și surse de energie electrică utilizate în funcționarea sistemului. Totodată, se menționează că termenii utilizați în cadrul proiectului regulamentului sunt din domeniul alimentării cu energie termică, inclusiv „elevator”, pct. 24 a fost suplinit cu informații pentru clarificare.
		11	Nota de fundamentare este insuficient dezvoltată pentru un proiect cu implicații tehnice, instituționale și financiare. Metodologia actuală de analiză a impactului de	Nota de fundamentare trebuie completată cu cel puțin trei componente: descrierea situației naționale reale privind lipsa documentației tehnice la clădirile	Se acceptă parțial. Se confirmă că nota de fundamentare poate fi completată cu unele elemente suplimentare privind descrierea situației existente și aspectele de implementare.

			reglementare cere examinarea situației naționale curente, prezentarea problemelor și a cauzelor acestora pe baza informațiilor concludente, descrierea scenariului de bază „a nu face nimic”, identificarea cel puțin a unei opțiuni alternative și prezentarea preponderent cuantificată a dimensiunii problemelor și impacturilor. Nota de fundamentare, însă, afirmă că „nu a fost identificată o altă opțiune alternativă” și că implementarea nu necesită măsuri speciale, deși chiar ea indică dependența de SINEE, de softul specializat, de formarea inspectorilor și de rolul IP CNED.	existente; analiza a minimum unei opțiuni alternative de implementare graduală; estimarea costurilor administrative și profesionale aferente inspecției, inclusiv pentru cazurile în care verificarea dimensionării nu poate fi realizată pe baza documentelor existente.	Totodată, se menționează că proiectul are caracter tehnic și urmărește aplicarea prevederilor Legii nr. 282/2023, care stabilește deja obligația de efectuare a inspecțiilor. În acest context, opțiunile de politică publică sunt limitate, iar neadoptarea regulamentului nu constituie o alternativă viabilă. Se va examina completarea notei cu informații suplimentare privind clarificarea elementelor de implementare (SINEE, rolul IP CNED).
		12	În concluzie, proiectul poate fi susținut doar după rescrierea punctelor esențiale privind obiectul inspecției, metodologia minimă, verificarea dimensionării, delimitarea competențelor instituționale, regimul măsurărilor, regimul sancțiunilor și fundamentarea economică.	Un exemplu relevant care arată că proiectul este încă insuficient maturizat ține de cerința privind verificarea dimensionării cazanului în raport cu sarcina termică a clădirii. În forma actuală, această cerință depășește obiectul firesc al unei inspecții periodice și mută inspectorul din zona	Se acceptă parțial. Se menționează că proiectul stabilește deja că evaluarea sistemului de încălzire se realizează în baza documentației tehnice disponibile și a datelor colectate în cadrul inspecției, iar în lipsa acestora informațiile corespunzătoare sunt reflectate ca atare în raportul de inspecție. Prin urmare, regulamentul nu impune recalcularea integrală a necesarului de căldură al clădirii și nu transformă

			În forma actuală, textul riscă să producă practici neuniforme, costuri nejustificate pentru beneficiari, sarcini excesive pentru inspectori și litigii privind verificarea rapoartelor.	verificării sistemului de încălzire în zona recalculării necesarului de căldură al întregii clădiri. În practică, pentru majoritatea clădirilor existente, documentația tehnică inițială fie nu mai există, fie este incompletă, fie nu mai corespunde stării reale a clădirii după intervențiile efectuate în timp. Ca urmare, pentru a stabili dacă un cazan este sau nu corect dimensionat, inspectorul ar fi pus în situația să refacă calcule termotehnice specifice unui audit energetic sau chiar unei expertize tehnice, ceea ce presupune timp suplimentar, costuri suplimentare și un volum de lucru care nu corespunde naturii unei inspecții standard. Cu alte cuvinte, proiectul cere, indirect, mai mult decât o inspecție și apropie această procedură de un audit complet al clădirii. Or, legea permite evaluarea dimensionării, dar nu justifică transformarea fiecărei inspecții într-o reevaluare integrală a	procedura de inspecție într-un audit energetic. Totodată, pentru a evita interpretări neuniforme în aplicare, se va examina completarea prevederilor cu o formulare explicită privind limitele evaluării dimensionării sistemului în cadrul inspecției.
--	--	--	--	--	---

		La fel, proiectul urmează să prevadă modul de calcul al capacității minime în situația în care, în cadrul aceleiași clădiri, există mai multe surse de generare ori sursele de generare sunt de tipuri diferite. La pct. 8, este necesar de clarificat cum se stabilește termenul de efectuare a inspecțiilor pentru clădirile existente, în cazul în care prevederile prezentului Regulament se extind inclusiv asupra acestora. În ceea ce privește lipsa procesului-verbal la terminarea lucrărilor, menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 193 alin. (1) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, recepția construcțiilor, inclusiv a instalațiilor aferente acestora, constituie o parte componentă a sistemului calității în construcții, reprezentând actul cu formă de proces-verbal de recepție, semnat de către comisia de recepție respectivă, prin care investitorul declară că acceptă și preia o construcție finisată și instalațiile aferente acesteia, cu sau fără obiecții, și că aceasta poate fi utilizată conform destinație. Astfel, nu poate fi admisă situația în care să nu existe proces-verbal de recepție a clădirilor noi.	excluse din domeniul de aplicare o categorie de sisteme care, potrivit cadrului legal primar, sunt supuse inspecției. Se acceptă. În vederea asigurării aplicării uniforme a Regulamentului, acesta se completează cu prevederi privind determinarea puterii nominale utile a sistemelor de încălzire echipate cu mai multe surse de generare a agentului termic. Se acceptă. Observația este întemeiată. În vederea asigurării clarității modului de aplicare a Regulamentului în cazul clădirilor existente și a corelării cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, prevederile referitoare la stabilirea termenului primei inspecții se reformulează. Totodată, se stabilește un mecanism aplicabil clădirilor existente pentru care nu sunt disponibile documentele de recepție și punere în funcțiune ale sistemului de încălzire.
--	--	---	---

		Suplimentar, proiectul necesită a fi completat cu prevederi privind cerințele aplicabile întreprinderilor specializate, precum și inspectorilor care urmează să efectueze inspecțiile. Totodată, intrarea în vigoare a Regulamentului urmează a fi corelată cu existența efectivă a întreprinderilor specializate și a inspectorilor care să poată asigura aplicarea acestuia.	Nu se acceptă. Cerințele privind calificarea, înregistrarea, suspendarea și retragerea înregistrării inspectorilor sistemelor de încălzire sunt deja reglementate prin Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 622/2024. Totodată, prezentul Regulament are ca obiect de reglementare procedura de efectuare a inspecției sistemelor de încălzire și nu condițiile de calificare a persoanelor care desfășoară această activitate. Introducerea unor prevederi paralele ar genera dublări normative și riscuri de necorelare între acte. Se acceptă parțial În vederea asigurării aplicabilității practice a Regulamentului, termenul de intrare în vigoare se stabilește ținând cont de perioada necesară pentru finalizarea subsistemului informațional și pentru pregătirea condițiilor de implementare. Totodată, nu se consideră necesară condiționarea intrării în vigoare de existența unui număr prestabilit de întreprinderi specializate sau inspectorii înregistrați, întrucât mecanismul de calificare și înregistrare a acestora este deja instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 622/2024, iar formarea pieței
--	--	--	---

		La pct. 11 este prevăzut că, la întocmirea raportului de inspecție se utilizează un soft specializat. Astfel, în vederea asigurării aplicabilității acestei norme, este important să fie asigurată disponibilitatea softului până la intrarea în vigoare a Regulamentului, în vederea oferirii timpului necesar pentru testarea acestuia de către inspectorii juri La fel, pentru a asigura posibilitatea de aplicare a Regulamentului, până la intrarea în vigoare a acestuia, este necesar de elaborat și aprobat metodologia de calcul a tarifelor pentru inspecții.	serviciilor se va realiza în procesul implementării actului normativ. Se acceptă. Softul este deja în proces de elaborare. Inspectorii se preconizează a fi instruiți să utilizeze softul. Nu se acceptă. Serviciile de inspecție a sistemelor de încălzire reprezintă servicii prestate în condiții concurențiale de către operatori economici independenți. Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor și Hotărârea Guvernului nr. 622/2024 nu prevăd reglementarea sau aprobarea de către stat a tarifelor pentru efectuarea inspecțiilor sistemelor de încălzire. Prezentul Regulament reglementează procedura de efectuare a inspecțiilor și conținutul rapoartelor de inspecție și nu instituie un regim de tarificare a serviciilor prestate de inspectorii sistemelor de încălzire. Costul serviciilor urmează să fie stabilit în condiții de piață, în funcție de complexitatea obiectului inspectat, dimensiunea sistemului și condițiile concrete de prestare a serviciului, similar serviciilor de audit energetic și certificare a performanței energetice a clădirilor. Instituirea unei metodologii de calcul a tarifelor nu rezultă din cadrul legal primar și nu este necesară pentru aplicarea prezentului Regulament.
--	--	--	--

		La pct. 73, este necesară clarificarea modului de desfășurare a controlului în sensul Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, având în vedere că acesta se efectuează în baza analizei și evaluării conform criteriilor de risc. Or, din prevederile prezentului Regulament rezultă că riscul pentru viața și sănătatea persoanelor este redus. În aceste condiții, proiectul urmează să prevadă criteriile de identificare și evaluare a riscurilor, în baza cărora va putea fi inițiat controlul. Totodată, pentru aplicarea prevederilor pct. 77, este necesar de elaborat Criterii de verificare și întocmire a listelor de control, în caz contrar organul cu funcții de supraveghere tehnică și control, va fi în imposibilitatea de exercitare a atribuțiilor stabilite.	Se acceptă parțial. Observația este întemeiată sub aspectul necesității corelării mecanismului de control cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat. Totodată, nu se consideră necesară stabilirea prin prezentul Regulament a criteriilor de identificare și evaluare a riscurilor, întrucât acestea urmează a fi elaborate și aprobate de autoritatea competentă în conformitate cu procedurile și cerințele prevăzute de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. În vederea sporirii clarității normei, prevederile referitoare la control se completează cu precizarea expresă că acțiunile de control se efectuează în baza analizei și evaluării riscurilor, în condițiile legislației privind controlul de stat. Se acceptă. Menționăm că mecanismul de implementare a prevederilor pct. 77, inclusiv elaborarea criteriilor de verificare și întocmirea listelor de control, urmează a fi detaliat prin acte normative subsecvente și/sau acte administrative interne ale autorității competente, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil. Astfel, reglementarea propusă stabilește cadrul general, iar instrumentele operaționale necesare exercitării atribuțiilor de supraveghere tehnică și control vor fi elaborate și aprobate la etapa implementării.
--	--	---	---

		Suplimentar, informăm că, reieșind din necesitatea executării prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, precum și corelării atribuțiilor Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică (în continuare – INST) cu noul cadru normativ în domeniul performanței energetice a clădirilor, a fost elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 391/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. Prin proiectul de hotărâre prenotat, s-a dispus includerea unui nou domeniu de activitate în sfera de competență a INST: <i>„controlul performanței energetice a clădirilor”</i>. În acest sens, a fost propusă instituirea unei subdiviziuni în cadrul INST - <i>„Direcția controlul performanței energetice a clădirilor”</i>, care să asigure instituirea mecanismului de control, inclusiv al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire și al rapoartelor de inspecție a sistemelor de ventilare și condiționare. Însă, prin scrisoarea nr. 30-69-2626 din 09.03.2026, Cancelaria de Stat a comunicat că, reieșind din impactul financiar al modificărilor propuse, se vor considera prevederile art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, potrivit cărora, se interzice punerea în aplicare a deciziilor care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. În concluzie, până la instituirea unei subdiviziuni în cadrul INST, sarcinile impuse INST nu vor putea fi realizate, fapt pentru care proiectul necesită a fi revizuit sub aspectul mecanismului instituțional și al surselor de finanțare necesare pentru implementarea acestuia, inclusiv al termenului intrării în vigoare.	Se acceptă parțial.. Instituirea mecanismului de control prevăzut de prezentul Regulament rezultă din prevederile art. 9 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor și nu poate fi condiționată de existența prealabilă a unei subdiviziuni distincte în cadrul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. Totodată, se acceptă necesitatea asigurării concordanței dintre prezentul Regulament și cadrul normativ care reglementează organizarea și funcționarea INST. În acest sens, intrarea în vigoare a Regulamentului va fi corelată cu termenul necesar pentru operaționalizarea mecanismelor de implementare și control. Aspectele ce țin de organizarea internă a INST, distribuirea atribuțiilor, structura organizațională și alocarea resurselor financiare urmează să fie soluționate în cadrul actelor normative și administrative care reglementează activitatea instituției și nu fac obiectul prezentului Regulament.
--	--	--	---

		Suplimentar, solicităm excluderea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din pct. 2 al proiectului de hotărâre a Guvernului, având în vedere că prezentul act normativ, reglementează proceduri și cerințe de efectuare a inspecției sistemelor de încălzire, aspecte care excedează competența MIDR.	Nu se acceptă. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nu este inclus în proiect în calitate de autoritate responsabilă de efectuarea inspecțiilor, ci în calitate de autoritate cu competențe în domeniul construcțiilor și al documentelor normative tehnice aplicabile clădirilor și instalațiilor aferente acestora. Regulamentul conține multiple trimiteri la documentele normative tehnice elaborate și promovate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, iar implementarea prevederilor acestuia necesită o cooperare instituțională între autoritățile responsabile de domeniul energetic și domeniul construcțiilor. Prin urmare, menținerea MIDR la pct. 2 este justificată și nu depășește competențele instituției.
16	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (nr. 04-03/4526 din 10.07.2026)	1. Pct. 6 de exclus. Argumentare: Procedura de conectare sau deconectare la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET), este statuată în legislația primară Legea nr. 92/2014 cu privire la energie termică și promovarea cogenerării (Legea nr. 92/2014). Potrivit art. 421 alin. (2) și (3) din Legea nr. 92/2014 în zonele unitare de alimentare cu energie termică, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, este interzisă pentru toate tipurile de consumatori, cu excepția cazurilor când consumatorii produc energie termică din surse regenerabile pentru acoperirea integrală a consumului propriu. În alte zone decât în cele unitare de alimentare cu energie termică, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul de alimentare	Nu se acceptă. Legea nr. 92/2014 constituie cadrul normativ special care reglementează în mod exhaustiv domeniul energiei termice, inclusiv funcționarea sistemelor centralizate (SACET) și condițiile restrictive privind deconectare.

		centralizată cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, se permite numai în cazul când studiile de fezabilitate demonstrează rentabilitatea economică a deconectării. În conformitate cu angajamentele asumate de către Republica Moldova în vederea îndeplinirii acquis-ului Uniunii Europene în domeniul energiei și climei, transpunerii în practică a strategiilor și legislației naționale, în coroborare cu Directivele Uniunii Europene, creșterea producției de energie din surse regenerabile reprezintă o prioritate. Potrivit art. 13 alin. (1) al Legi nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Legea nr. 10/2016) Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă are atribuția de a promova utilizarea încălzirii și răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea infrastructurii localității, instalarea echipamentelor și sistemelor pentru utilizarea energiei electrice, încălzirii și răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale sau rezidențiale. Art. 16 alin. (2) al Legii nr. 10/2016 statuează că prin reglementările și codurile de construcție, autoritățile publice centrale și locale promovează utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile (...). În conformitate cu art. 17 alin. (4) din Legea nr. 10/2016 autoritățile publice locale cooperează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în conformitate cu art. 9 alin. (2), pentru a evalua oportunitatea construcției unei noi infrastructuri de încălzire și răcire din surse regenerabile de energie. Principalele obiective ale Planului național integrat privind energia și clima pentru perioada 2025-2030 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 86 din 26.02.2025, sunt bazate pe țintele naționale asumate pentru anul 2030 și anume: promovarea utilizării energiei din surse regenerabile în sectoarele de încălzire, răcire, integrarea centralelor termice pe biomasă în sistemele de alimentare centralizată cu energie	
--	--	---	--

		termică, integrarea pompelor de căldură în sistemele centralizate de alimentare cu energie termică. În conformitate cu pct. 88 din Proiect, raportul de inspecție se însoțește de sumarul executiv, formularele cu măsurile propuse și de fișa de inspecție, care fac parte integrantă din raport. Formularea „inspectorul nu poate recomanda deconectarea de la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică” reprezintă o constrângere și afectează integritatea inspectorului, care urmează a fi imparțial și obiectiv și urmează să genereze măsuri și recomandări în vederea sporirii performanței energetice, randamentului sistemului, alte modificări ale instalației de încălzire și oferirea soluțiilor alternative în corespundere cu obiectivele statuate în Strategiile de dezvoltare, inclusiv implementarea soluțiilor în baza surselor regenerabile de energie. 2. În pct. 9 al Proiectului se utilizează noțiunea de „întreprinderii specializate”, astfel considerăm oportun de definit/specificat care sunt aceste întreprinderi.	Se acceptă. Textul a fost modificat corespunzător.
Expertizare			
1	Centrul Național Anticorupție (nr. EHG26/11646 din 02.07.2026)	Pct. 46 din proiectul Regulamentului 46. La inspecția sistemului de emisie se identifică neconformități și se furnizează recomandări din punct de vedere cost-optim privind sporirea performanței energetice a sistemului cu asigurare a parametrilor de lucru conform documentației de proiect și documentației normative în vigoare. <u>Obiecții:</u> Norma citată reglementează că, la inspecția sistemului de emisie, se identifică neconformități și se furnizează recomandări, din punct de vedere cost-optim, privind sporirea performanței energetice a sistemului, cu asigurarea parametrilor de lucru conform documentației de proiect și documentației normative în vigoare, fără a concretiza ce presupune sintagma „documentație normative”. Astfel, formularea este neclară și nu permite stabilirea cu exactitate dacă procedura de inspecție urmează să fie realizată în conformitate cu cadrul normativ	Nu se acceptă. Sintagma „documentație normativă” este utilizată cu caracter generic și se referă la documentele normative tehnice aplicabile sistemelor de încălzire, aprobate de autoritățile competente în domeniul construcțiilor. Precizarea expresă în Regulament a tuturor documentelor normative și tehnice aplicabile nu este oportună, întrucât acestea sunt supuse procesului periodic de revizuire și actualizare. În conformitate cu practica de standardizare și elaborare a documentelor normative tehnice, acestea pot fi modificate, înlocuite sau abrogate periodic.

	aplicabil în ansamblu (Legi sau Hotărâri de Guvern) sau în baza unor documente tehnice ori standarde specifice. În lipsa unei precizări exprese a actelor normative sau a categoriilor de documente avute în vedere, norma poate genera interpretări diferite și dificultăți în aplicarea sa, motiv pentru care se impune clarificarea acestei sintagme. <u>Recomandări:</u> Reconsiderarea formulării „documentației normative” prin precizarea expresă a actelor normative și/sau documentelor tehnice la care aceasta face referire. Pct. 65 din proiectul Regulamentului 65. Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (în continuare INST) inițiază și efectuează controale în temeiurile și condițiile stabilite la art. 9 din Legea nr. 282/2023 și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. Dacă în cadrul procedurii de verificare a calității rapoartelor de inspecție INST depistează careva greșeli sau omiteri în raportul de inspecție a sistemelor de încălzire generat și înregistrat în Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, inspectorul sistemelor de încălzire înlătură aceste omiteri sau greșeli din contul propriu prin introducerea modificărilor necesare în termen 15 zile calendaristice. La generarea raportului de inspecție modificat, acesta înlocuiește pe cel greșit înregistrat în baza de date gestionată de IP CNED. La generarea raportului de inspecție modificat, inspectorul transmite proprietarului sau administratorului/gestionarului clădirii versiunea actualizată a raportului. Corectarea omiterilor sau greșelilor nu constituie temei pentru aplicarea măsurilor sancționatorii, în absența unor abateri constatate în condițiile legislației privind controlul de stat. <u>Obiecții:</u> Norma citată prevede că, în cazul în care, în cadrul procedurii de verificare a calității rapoartelor de inspecție, Inspectoratul	Includerea unor referințe nominale ar genera necesitatea modificării repetate a Hotărârii Guvernului ori de câte ori acestea sunt revizuite. Prin urmare, menținerea formulării generale „documentația normativă în vigoare” asigură aplicarea automată a celor mai recente documente normative tehnice aplicabile domeniului, fără a fi necesară modificarea Hotărârii Guvernului. Se acceptă parțial. În vederea excluderii eventualelor interpretări, textul va fi ajustat prin clarificarea sintagmei „din cont propriu”, care se referă la obligația inspectorului de a efectua corectarea erorilor sau omisiunilor fără costuri suplimentare pentru beneficiar. Totodată, va fi reformulată prevederea referitoare la neaplicarea măsurilor sancționatorii, pentru a evidenția faptul că remedierea erorilor materiale și a omisiunilor nu exclude aplicarea măsurilor prevăzute de legislație în cazul constatării unor încălcări în condițiile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat. Nu se consideră necesară detalierea suplimentară a procedurii de control și sancționare, întrucât aceasta este reglementată de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și de legislația conexas aplicabilă.
--	--	--

		Național pentru Supraveghere Tehnică identifică greșeli sau omiteri în raportul de inspecție, inspectorul sistemelor de încălzire este obligat să le înlăture „din cont propriu”, prin introducerea modificărilor necesare în termen de 15 zile calendaristice. Totodată, pct. 65 stabilește că raportul de inspecție modificat îl înlocuiește pe cel inițial înregistrat în baza de date gestionată de IP Centrul Național pentru Energie Durabilă, iar versiunea actualizată se transmite proprietarului sau administratorului/gestionarului clădirii. În acest context, sintagma „din cont propriu” se constată a fi ambiguă și nu permite stabilirea cu exactitate a obligației instituite în sarcina inspectorului. Astfel, nu este clar dacă aceasta se referă la suportarea costurilor aferente remedierii erorilor, la efectuarea corectărilor fără implicarea altor persoane sau instituții ori la o altă obligație. Ambiguitatea formulării poate genera interpretări diferite. Totodată, ultima propoziție de la pct. 65, potrivit căreia „Corectarea omiterilor sau greșelilor nu constituie temei pentru aplicarea măsurilor sancționatorii, în absența unor abateri constatate în condițiile legislației privind controlul de stat”, urmează a fi reformulată, întrucât este susceptibilă de interpretări. Mai mult, norma nu delimitează clar situațiile în care corectarea omiterilor sau greșelilor exclude aplicarea măsurilor sancționatorii și nici nu precizează dacă această excludere operează doar în condiția inexistenței unor abateri constatate în cadrul controlului de stat. De asemenea, nu este clar dacă excluderea răspunderii vizează exclusiv erorile de natură formală, remediate în termenul stabilit și identificate de inspector înainte de efectuarea controlului de stat, ori dacă aceasta se aplică și în cazul altor încălcări constatate ulterior în cadrul controlului. Astfel, se impune clarificarea condițiilor și limitelor în care remediere a omiterilor sau greșelilor. <u>Recomandări:</u>	
--	--	---	--

	Detalierea procedurii de corectare a erorilor și omiterilor, prin precizarea expresă a procedurii, inclusiv dacă remedierea erorilor presupune suportarea unor costuri de către inspector, în ce condiții aceasta exclude sau nu aplicarea măsurilor sancționatorii, care este termenul în care erorile pot fi remediate până la efectuarea controlului de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică și dacă erorile sau omiterile remediate pot fi calificate drept abateri în sensul legii privind controlul de stat. Pct. 68 din proiectul Regulamentului 68. În cazul în care proprietarul clădirii a pierdut exemplarul electronic a raportului de inspecție periodică a sistemului de încălzire, forma electronică se solicită de la inspectorul sistemului de încălzire care l-a elaborat. În cazul în care inspectorul sistemului de încălzire nu este disponibil, copia electronică care corespunde cu originalul poate fi obținută la IP CNED în termen de 10 zile calendaristice de la data depunerii cererii. <u>Obiecții:</u> Norma citată stabilește că, în cazul în care proprietarul clădirii a pierdut exemplarul electronic al raportului de inspecție periodică a sistemului de încălzire, forma electronică a acestuia se solicită de la inspectorul sistemului de încălzire care l-a elaborat, fără a detalia modalitatea de solicitare (în scris, prin poștă electronică, prin intermediul unei platforme electronice sau prin alt mijloc de comunicare) și fără a stabili termenul în care inspectorul este obligat să transmită copia electronică solicitată. Totodată, partea a doua a pct. 68 prevede că, în cazul în care inspectorul sistemului de încălzire nu este disponibil, copia electronică poate fi obținută de la IP CNED în termen de 10 zile calendaristice de la data depunerii cererii. În acest context, norma nu definește noțiunea de „indisponibilitate” a inspectorului și nici nu stabilește criteriile în baza cărora se constată această situație. De asemenea, nu este clar dacă solicitantul trebuie să demonstreze indisponibilitatea	Se acceptă parțial. Se va completa pct. 68 cu un termen pentru transmiterea copiei raportului de către inspectorul sistemului de încălzire și se va uniformiza terminologia utilizată în proiect referitoare la proprietar, administrator și gestionar. Nu se consideră necesară definirea expresă a noțiunii de „indisponibilitate a inspectorului”, întrucât aceasta poate îmbrăca multiple situații practice, iar raportul este păstrat în Registrul electronic gestionat de IP CNED, de unde poate fi obținută copia electronică.
--	---	--

	inspectorului, cine constată existența acestora și în ce condiții proprietarul poate adresa cererea direct către IP CNED. Lipsa acestor precizări poate admite interpretări diferite, inclusiv întârzieri nejustificate în obținerea copiei raportului de inspecție. Un alt aspect pe care autorul urmează să îl concretizeze, atât la pct. 68, cât și pe întreg parcursul proiectului, vizează utilizarea noțiunilor „proprietar”, „administrator” și „gestionar” al clădirii. Aceste noțiuni urmează a fi utilizate în mod uniform și consecvent, astfel încât să fie clar determinată categoria persoanelor vizate de drepturile și obligațiile prevăzute de Regulament. Cu titlu de exemplu, la pct. 67 proiectul prevede că inspectorul transmite administratorului/gestionarului copia raportului de inspecție, fără a include și proprietarul clădirii, deși în alte dispoziții ale proiectului acesta este menționat printre subiecții raporturilor juridice reglementate. Lipsa unei abordări unitare poate genera incertitudini cu privire la titularul drepturilor și obligațiilor prevăzute de Regulament, motiv pentru care autorul urmează să uniformizeze terminologia utilizată pe întreg parcursul proiectului. <u>Recomandări:</u> Detalierea procedurii de solicitare și eliberare a copiei electronice a raportului de inspecție, precum și definirea expresă a situațiilor în care inspectorul sistemului de încălzire se consideră indisponibil și a mecanismului de constatare a acestei indisponibilități, sau reglementarea unei proceduri unice de obținere a copiei autentificate a raportului de inspecție, aplicabilă indiferent de disponibilitatea inspectorului sistemului de încălzire. Uniformizarea, pe întreg parcursul proiectului, a terminologiei utilizate cu privire la categoriile de persoane implicate (proprietar, administrator și gestionar al clădirii). Pct. 74 din proiectul Regulamentului 74. Proprietarii sau administratorii clădirilor care nu efectuează inspecția periodică a sistemelor de încălzire în termenele	Se acceptă. Pct. 74 va fi revizuit în vederea corelării terminologiei și mecanismului de control
--	---	---

		stabilite prin prezentul Regulament se supun măsurilor administrative prevăzute la prezentul punct, inclusiv celor stabilite la art. 51 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 131/2012: 74.1 Prima abatere – se emite o notificare scrisă din partea INST, prin care se acordă un termen de 90 de zile pentru efectuarea inspecției și prezentarea raportului conform cerințelor. 74.2 Abaterea repetată – în cazul neconformării după expirarea termenului acordat de 90 de zile prevăzut la subpct. 1), INST informează în formă scrisă IP CNED, în vederea examinării situației în cadrul procedurilor aplicabile programelor de finanțare în domeniul eficienței energetice gestionate de acesta; <u>Obiectii:</u> Norma citată prevede că proprietarii sau administratorii clădirilor care nu efectuează inspecția periodică a sistemelor de încălzire în termenele stabilite „se supun măsurilor administrative”, prevăzute la acest punct, inclusiv celor reglementate art. 51 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 131/2012. Sub acest aspect, sintagma „se supun măsurilor administrative” nu permite determinarea exactă a măsurilor instituite, totodată din conținutul pct. 74 rezultă că acestea constau în emiterea unei notificări scrise și informarea IP CNED, însă norma nu precizează dacă respectivele măsuri reprezintă măsuri de constrângere administrativă, măsuri de remediere sau măsuri aplicate în cadrul controlului. Suplimentar, utilizarea noțiunilor „prima abatere” și „abaterea repetată” necesită a fi reconsiderată prin prisma prevederilor legii privind controlul de stat. Astfel, nu este clar dacă prima abatere ar constitui o abatere minoră iar cea repetată una gravă. În același timp, aceste noțiuni nu sunt corelate cu mecanismele și terminologia utilizate în legea vizată. Astfel, potrivit art. 51 alin.(3) lit. a) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, după cum urmează: „Articolul 51. Limitele generale ale controlului și ale măsurilor în cadrul acestuia (1) Controlul se inițiază doar în urma analizei și evaluării riscurilor. Efortul și timpul alocat controlului, precum și metoda	cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.
--	--	---	---

		de control aplicată trebuie să fie proporționale nivelului de risc stabilit. (2) Controlul se desfășoară doar în baza și în limitele listei de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control în cauză. Lista de verificare poate fi aplicată doar în cazul în care este aprobată, conform rigorilor stabilite de Guvern și prezenta lege, prin actul normativ al ministerului de resort, la propunerea organului de control corespunzător și în urma consultărilor publice. Lista de verificare aprobată este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina electronică a organului de control. (3) Acțiunile organului de control și măsurile aplicate în cadrul controlului sînt raportate la următoarele niveluri de încălcări ale legislației: a) minore – încălcări ale legislației a căror înlăturare poate avea loc fără ca activitatea curentă a persoanei să fie afectată și care nu creează un pericol iminent pentru drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi, pentru mediu ori pentru viața, sănătatea și proprietatea persoanelor; b) grave – încălcări ale legislației a căror înlăturare nu este posibilă în timpul controlului, fiind necesară și posibilă alocarea unei perioade de timp pentru acțiuni de înlăturare, și care creează un pericol iminent, dar nu imediat, pentru drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi, pentru mediu ori pentru viața, sănătatea și proprietatea persoanei controlate și/sau angajații acesteia ori creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru societate, care, dacă nu este înlăturat în termenul indicat, va deveni imediat; c) foarte grave – încălcări ale legislației a căror înlăturare nu este posibilă în timpul controlului, însă acțiuni în acest sens necesită a fi întreprinse imediat, și care creează un pericol iminent și imediat pentru drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi, pentru mediu ori pentru viața, sănătatea și proprietatea persoanei controlate și/sau angajații acesteia ori creează pericol iminent și imediat pentru societate. Sînt	
--	--	---	--

		echivalate cu încălcări foarte grave încălcările grave care nu au fost înlăturate în termenul indicat în prescripție. (4) În cazul încălcărilor minore pot fi emise doar prescripții în baza cărora se indică ce încălcări trebuie înlăturate și se recomandă modalități de înlăturare a încălcărilor, însă nu pot fi aplicate sancțiuni prevăzute de legea contravențională sau altă lege și nu pot fi aplicate măsuri restrictive. (5) În cazul încălcărilor grave, pe lângă recomandări de înlăturare și oferire a termenului în care se vor înlătura încălcările, pot fi aplicate sancțiuni, însă nu pot fi aplicate măsuri restrictive. (6) În cazul încălcărilor foarte grave se indică modalitățile de înlăturare, se aplică sancțiuni și/sau măsuri restrictive în conformitate cu prevederile legii, după caz.” <u>Recomandări:</u> Reconsiderarea redacției pct. 74 prin corelarea acestuia cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat Pct. 80.4-80.5 din proiectul Regulamentului 80. În aplicarea mecanismului de control prevăzut la art. 9 din Legea nr. 282/2023, INST exercită următoarele atribuții specifice: 80.1 examinează lista clădirilor neconforme, menținută în Registrul electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire; 80.2 verifică, după caz, conformitatea datelor de intrare utilizate de către inspector pentru generarea rapoartului de inspecție; 80.3 constată neconformitățile în condițiile legislației privind controlul de stat și întocmește actele de control corespunzătoare; 80.4 notifică în formă scrisă proprietarul clădirii, în conformitate cu pct. 73 subpct. 1) al prezentului Regulament; 80.5 la abaterea repetată, după expirarea termenului prevăzut la pct. 73 subpct. 1) și lipsa raportului de inspecție, informează în formă scrisă IP CNED și transmite scrisoare de informare proprietarului clădirii în vederea aplicării măsurilor prevăzute de pct. 73 subpct. 2);	Se acceptă. Trimiterile vor fi corectate pentru a corespunde numerotării și conținutului prevederilor relevante ale Regulamentului
--	--	---	---

		80.6 informează IP CNED privind neconformitățile depistate în datele utilizate pentru elaborarea rapoartelor de inspecție de către inspectorul sistemelor de încălzire. <u>Obiecții:</u> Norma citată reglementează atribuțiile Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică în procesul de control. În acest context, trimerile prevăzute la pct. 80 subpct. 4) și 5) urmează a fi revizuite, întrucât fac trimitere la pct. 73 subpct. 1) și pct. 73 subpct. 2), fapt ce nu corespunde numerotării proiectului de Regulament. Se impune corectarea acestor trimeri, astfel încât acestea să corespundă numerotării finale a actului normativ și să asigure claritatea, coerența și previzibilitatea normelor. <u>Recomandări:</u> Numerotarea corespunzătoare a trimerilor. Pct. 82 din proiectul Regulamentului 82. În cazul în care IP CNED este informat privind neconformități depistate la datele de intrare utilizate de către inspectorul sistemului de încălzire, conform pct. 80 subpct. 6), aceasta are dreptul de a suspenda înregistrarea sau de a retrage înregistrarea conform Capitolului III, secțiunile 3 și 4 din Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 622/2024. Măsurile prevăzute la prezentul punct se aplică numai în cazul abaterilor grave sau frauduloase, constatate în condițiile legislației privind controlul de stat. Neconformitățile minore, erorile materiale sau situațiile generate de date insuficiente ori indisponibile furnizate de beneficiar se supun, prioritar, mecanismului de remediere prevăzut la pct. 65. <u>Obiecții:</u> Norma propusă operează cu mai multe noțiuni referitoare la nerespectarea cerințelor prevăzute de Regulament, precum „neconformități”, „neconformități minore”, „erori materiale”,	Se acceptă parțial. Observația este întemeiată sub aspectul necesității asigurării unei terminologii uniforme. Proiectul va fi revizuit în vederea evitării utilizării unor noțiuni insuficient determinate. Totodată, nu se consideră necesară definirea în prezentul Regulament a unor categorii distincte de încălcări, întrucât constatarea încălcărilor, aplicarea măsurilor de control și calificarea acestora se realizează în condițiile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, iar suspendarea sau retragerea înregistrării inspectorilor este reglementată expres de Capitolul III, secțiunile 3 și 4 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 622/2024.
--	--	--	--

	„abateri grave” și „abateri frauduloase”, fără a determina clar conținutul și condițiile de aplicare ale fiecăreia dintre acestea. Utilizarea unei terminologii neuniforme și lipsa unor definiții sau criterii de diferențiere pot genera dificultăți de aplicare a normei. Totodată, calificarea unei conduite drept neconformitate, eroare sau abatere trebuie să rezulte din încălcarea unei obligații expres și clar reglementate, fiind necesară stabilirea unor criterii obiective care să permită delimitarea acestor noțiuni și determinarea consecințelor juridice aferente fiecăreia. În lipsa unor asemenea precizări, există riscul aplicării neuniforme a prevederilor Regulamentului și al exercitării unui grad excesiv de apreciere de către autoritățile responsabile. Acest aspect urmează a fi avut în vedere de autor la definitivarea proiectului, prin uniformizarea terminologiei utilizate și stabilirea unor criterii clare de calificare a încălcărilor. <u>Recomandări:</u> Uniformizarea terminologiei utilizate în descrierea procedurii de inspectare a sistemelor de încălzire. Obiecție generală <u>Obiecții:</u> Potrivit pct. 1 din Regulamentul privind inspecția sistemelor de încălzire, propus spre expertizare, acesta stabilește cerințele specifice și procedura de efectuare a inspecției sistemelor de încălzire, periodicitatea efectuării inspecțiilor, precum și modul de întocmire și înregistrare a rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire. De asemenea, Regulamentul stabilește cerințele privind ținerea Registrului electronic al rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire, inclusiv în funcție de categoria clădirii, tipul și puterea nominală utilă a sistemului de încălzire și alte condiții, ținându-se cont de costurile inspecției și de valoarea economiilor de energie estimate care ar putea rezulta în urma efectuării acesteia. Valorile implicite pentru sistemele de încălzire sunt prevăzute în documentele normative elaborate	Nu se acceptă. La momentul actual, cadrul normativ nu prevede sancțiuni financiare pentru neefectuarea inspecțiilor. În acest context, prevederile de la punctele 74, 75 și 81 au fost introduse în scopul asigurării efectuării inspecțiilor și prevenirii situațiilor în care proprietarii sistemelor evită sau refuză realizarea acestora. Condiționarea accesului la programele de finanțare, precum și posibilitatea suspendării acestuia, reprezintă un mecanism de asigurare a respectării
--	--	---

		de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor. Totodată, autorul introduce în secțiunea a 7-a, „Responsabilități și măsuri în caz de nerespectare”, prevederea de la pct. 75, potrivit căreia proprietarii care efectuează inspecțiile în termen beneficiază de acces prioritar la programele de finanțare pentru eficiență energetică implementate de către IP Centrul Național pentru Energie Durabilă. În același timp, la pct. 81 din proiect, autorul reglementează competența IP Centrul Național pentru Energie Durabilă de a suspenda accesul la programele de finanțare în domeniul eficienței energetice în cazul „abaterii repetate”. Astfel, potrivit art. 5 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor una din atribuțiile Guvernului în domeniul promovării performanței energetice a clădirilor este: „Articolul 5. Atribuțiile Guvernului (1) În domeniul promovării performanței energetice a clădirilor, Guvernul exercită următoarele atribuții de bază: [...] 7) în limitele bugetului aprobat, stabilește și implementează stimulentele financiare pentru: a) realizarea măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor existente, a elementelor acestora, precum și a unităților de clădire; b) promovarea construcției clădirilor viitoare al căror consum de energie este aproape egal cu zero și a transformării clădirilor existente în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero.[...] .” Totodată, potrivit Articolului 11. Politica de stat în domeniul performanței energetice a clădirilor (1) Îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor este un obiectiv strategic al statului. (2) Politica de stat în domeniul performanței energetice a clădirilor este parte integrantă a politicii energetice a statului și urmărește atingerea următoarelor obiective: a) eliminarea barierelor juridice și de piață existente și încurajarea activităților în vederea îmbunătățirii performanței	obligației de efectuare a inspecțiilor și nu constituie o sancțiune financiară.
--	--	---	--

		energetice în clădirile viitoare și în clădirile existente, contribuind astfel la reducerea sărăciei energetice; b) mobilizarea investițiilor în renovarea clădirilor existente; c) stabilirea și aplicarea cerințelor minime de performanță energetică, adaptate la climatul local; d) certificarea performanței energetice a clădirilor și a unităților de clădire; e) promovarea majorării numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero; f) promovarea măsurilor eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor; g) introducerea tehnologiilor noi și a sistemelor tehnice în clădiri cu eficiență energetică ridicată, a sistemelor moderne de măsurare și de control, precum și promovarea cercetării fundamentale și aplicative în domeniul utilizării eficiente a energiei în clădiri; h) aplicarea principiilor moderne de management energetic în clădiri; i) promovarea instrumentelor financiare pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor, inclusiv acordarea de stimulente financiare și fiscale; j) educarea consumatorilor finali pentru conștientizarea importanței și a beneficiilor aplicării măsurilor de performanță energetică a clădirilor. (3) Măsurile de politică în domeniul performanței energetice a clădirilor se stabilesc în Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung, în Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero, în Planul național integrat privind energia și clima, elaborat în conformitate cu Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, precum și în alte documente de politici publice în domeniul performanței energetice a clădirilor. La fel cadrul primar stabilește la Articolul 13. Stimulente și măsuri financiare, bariere de piață	
--	--	---	--

		(1) În vederea promovării îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor, precum și a asigurării tranziției către clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero, Guvernul, în funcție de circumstanțele existente, întreprinde măsurile necesare pentru a identifica și implementa instrumentele financiare corespunzătoare, precum și măsurile de susținere a păturilor social vulnerabile în contextul îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor ocupate de acestea. Lista măsurilor și a instrumentelor financiare reprezintă o parte componentă a Planului național integrat privind energia și clima. (2) La stabilirea stimulentei financiare se ține cont de: a) necesitatea realizării măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor existente, a elementelor acestora, precum și a unităților de clădire; b) promovarea construcției clădirilor viitoare al căror consum de energie este aproape egal cu zero și a transformării clădirilor existente în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero; c) limitele de cheltuieli prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu/bugetul de stat pentru implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice. (3) Pentru ameliorarea procesului de sprijin și de finanțare a măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor, în baza analizei efectuate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei propune Guvernului, la necesitate, măsuri de îmbunătățire sau de modificare a instrumentelor financiare și de sprijin în domeniul performanței energetice a clădirilor. (4) La efectuarea analizei menționate la alin. (3), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor trebuie să se pronunțe cu privire la: a) mijloacele bugetare, inclusiv mijloacele financiare din surse externe, care au fost utilizate pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor din fondul național imobiliar, inclusiv separat pentru clădirile de locuit;	
--	--	--	--

		b) economiile, în baza condițiilor normate, obținute în urma implementării măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor finanțate din mijloacele bugetare, inclusiv din mijloacele financiare din surse externe; c) coordonarea activităților de finanțare din mijloacele bugetare cu activitățile de finanțare din surse externe și cu alte măsuri de sprijin a căror implementare are drept scop inclusiv stimularea investițiilor pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor. (5) Măsurile financiare pentru promovarea îmbunătățirii performanței energetice la renovarea clădirilor existente trebuie să se raporteze la economiile de energie preconizate sau realizate, stabilite pe baza unui sau a mai multor criterii dintre următoarele: a) performanța energetică a echipamentelor sau a materialelor utilizate pentru renovare. În acest caz, echipamentele sau materialele utilizate pentru renovare se instalează de către specialiștii care dețin cunoștințele relevante și care dispun de gradul necesar de calificare stabilit de legislația care reglementează activitatea respectivă; b) valorile standard pentru calcularea economiilor de energie în clădiri; c) rezultatele obținute în urma efectuării lucrărilor de renovare respective, prin compararea certificatelor de performanță energetică emise înainte de renovarea majoră și după aceasta; d) rezultatele unui audit energetic; e) rezultatele obținute în urma aplicării unei alte metode relevante, transparente și proporționale, care indică îmbunătățirea performanței energetice. Adițional, în ceea ce privește atribuțiile IP Centrul Național pentru Energie Durabilă, potrivit art. 12 alin.(1) lit. y) din Legea nr. 139/2018, Centrul, acordă granturi și ajutoare financiare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice în calitate de stimulente financiare pentru finanțarea proiectelor în domeniul eficienței energetice și/sau valorificării surselor regenerabile de energie.	
--	--	---	--

		Prin urmare, ținând cont de prevederile cadrului normativ primar analizate mai sus, măsura propusă se constată a fi disproporțională în raport cu scopul urmărit prin promovarea prezentului proiect de Regulament și depășește competențele IP Centrul Național pentru Energie Durabilă, astfel cum acestea sunt reglementate la nivel de lege. Totodată, nici Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică și nici proiectul de Regulament nu stabilesc procedura de aplicare a măsurii, autoritatea competentă care să dispună suspendarea sau acordarea accesului prioritar la programele de finanțare, criteriile în baza cărora se adoptă asemenea decizii și nici modalitatea de contestare a acestora. În același timp, condiționarea accesului la programele de finanțare de respectarea procedurii de inspecție a sistemelor de încălzire apare nejustificată, în condițiile în care beneficiarul final al programelor de finanțare este consumatorul, iar eventuala nerespectare a obligațiilor procedurale este imputabilă persoanelor responsabile de efectuarea sau gestionarea procedurii de inspecție. În aceste condiții, măsura propusă riscă să afecteze drepturile beneficiarilor programelor de finanțare pentru fapte care nu le sunt imputabile în mod direct. <u>Recomandări:</u> Excluderea condiționării accesului la programele de finanțare și a suspendării acestuia, prevăzute la pct. 74, 75 și 81.	
2	Ministerul Justiției (nr. 04/2-7767 din 13.07.2026)	<i>La proiectul hotărârii:</i> La pct. 2, potrivit proiectului „Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.”. În context, atenționăm că formula utilizată este una generică și nu delimitează competențele fiecărei autorități. Conform principiului clarității și previzibilității normei juridice, competențele autorităților publice trebuie formulate într-o manieră precisă.	Nu se acceptă. Prevederea are caracter general și vizează monitorizarea executării hotărârii Guvernului, fără instituirea unor competențe materiale noi pentru autoritățile vizate. Competențele Ministerului Energiei și ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale rezultă din cadrul normativ care reglementează domeniile de activitate ale acestora, precum și din prevederile Legii

	Deci, se recomandă, fie desemnarea unei singure autorități responsabile, fie delimitarea expresă a atribuțiilor fiecărui minister. La pct. 3, la sursa publicării Hotărârii Guvernului nr. 1325/2016, propusă spre abrogare, textul „23.12.2016” se va substitui cu cifrele „2016”, conform uzanțelor. La pct. 4 se stabilește că hotărârea intră în vigoare la data punerii în funcțiune a subsistemului pentru întocmirea rapoartelor de inspecție. Semnalăm că, sub aspectul tehnicii legislative, o asemenea formulare ridică probleme de previzibilitate și securitate juridică. Potrivit art. 56 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ trebuie să prevadă expres data intrării în vigoare sau condițiile de intrare în vigoare într-un mod clar, previzibil și accesibil destinatarilor normei. Or, sintagma „la data punerii în funcțiune a subsistemului” nu permite determinarea cu certitudine a momentului intrării în vigoare a actului, acesta depinzând de un fapt administrativ viitor și incert. La proiectul Regulamentului: La pct. 1, ultimul enunț prevede: „Valorile implicite pentru sistemele de încălzire sunt indicate în documentele normative, elaborate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor.”. Semnalăm că norma este	nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor. În aceste condiții, delimitarea suplimentară a atribuțiilor în cuprinsul prezentei hotărâri nu este necesară și nu produce efecte juridice suplimentare față de competențele deja stabilite prin legislația în vigoare. Se acceptă. Se acceptă. Observația este întemeiată. În vederea respectării cerințelor de claritate, previzibilitate și securitate juridică prevăzute de art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prevederea privind intrarea în vigoare a hotărârii se reformulează prin stabilirea unei date certe de intrare în vigoare, corelată cu perioada necesară pentru finalizarea și operaționalizarea subsistemului pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire. Nu se acceptă. Prevederea este suficient de clară și determinabilă, întrucât stabilește expres autoritatea competentă responsabilă de
--	--	--

	insuficient de precisă, deoarece nu este clar: care sunt documentele normative respective, dacă acestea există deja, natura juridică a acestor documente, procedura de aprobare a acestora. Întrucât în lipsa acestor elemente, norma poate genera incertitudine juridică, recomandăm indicarea expresă a actelor normative sau a autorității competente și a temeiului legal pentru aprobarea acestora. La pct. 4, cuvintele „acest Regulament” se vor substitui cu cuvintele „prezentul Regulament” (observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect). La pct. 5, expresia „Regulamentul nu exclude posibilitatea de a utiliza și alte tipuri de dispozitive” are caracter declarativ și nu instituie reguli juridice, iar normele cu caracter explicativ sau exemplificativ nu sunt recomandabile într-un act normativ. Astfel, se propune reformularea: „Prezentul Regulament se	elaborarea documentelor normative respective, și anume organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor. Utilizarea unei formulări generice este justificată de caracterul dinamic al documentelor normative tehnice aplicabile în domeniul construcțiilor și performanței energetice a clădirilor, acestea fiind supuse periodic proceselor de revizuire, actualizare, înlocuire sau abrogare. Indicarea expresă în Regulament a fiecărui document normativ tehnic aplicabil ar conduce la necesitatea modificării repetate a Hotărârii Guvernului ori de câte ori aceste documente sunt actualizate, fără a produce un beneficiu normativ suplimentar. Redacția propusă asigură aplicarea automată a documentelor normative tehnice aflate în vigoare la momentul efectuării inspecției. Se acceptă. În vederea uniformizării terminologiei utilizate și respectării regulilor de tehnică legislativă, sintagma „acest Regulament” se substituie cu sintagma „prezentul Regulament” în toate cazurile similare din proiect. Se acceptă parțial. Observația este întemeiată sub aspectul eliminării formulărilor exemplificative și al utilizării unui limbaj normativ. Textele vizate se reformulează prin excluderea
--	---	---

	aplică și altor sisteme de generare a energiei termice, în măsura în care acestea sunt utilizate pentru încălzirea spațiilor sau prepararea apei calde menajere.”. Totodată, la pct. 5, sbp. 22.2, pct. 27, sbp. 31.1, pct. 43, sbp. 47.7 și 48.8, anexa nr. 3, recomandăm excluderea prevederilor expuse cu titlu de exemplu, fapt ce este contrar textului unui act normativ. La pct. 6, norma prevede că „inspectorul nu poate recomanda deconectarea de la aceste sisteme.”. Sub aspect juridic, textul este discutabil, deoarece scopul inspecției energetice este evaluarea performanței și formularea de recomandări tehnice, iar interdicția absolută de a formula anumite recomandări ar putea limita independența profesională a inspectorului. Totuși, dacă intenția autorului este de a proteja regimul juridic al conectării obligatorii la SACET, textul ar trebui corelat cu legislația specială în domeniul energiei termice. Totodată, atenționăm că abrevierea „SACET” urmează a fi indicată desfășurat la prima utilizare, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 – „Sistemul de Alimentare Centralizată cu Energie Termică (SACET)”. La pct. 9: Norma stabilește că „prima inspecție se efectuează la expirarea perioadei de garanție”, însă perioada de garanție poate varia	expresiilor „de exemplu”, „de ex.” și „etc.”. Totodată, prevederea de la pct. 5 se menține, fiind reformulată pentru a preciza expres aplicabilitatea Regulamentului și altor sisteme de generare a energiei termice utilizate pentru încălzirea spațiilor și/sau prepararea apei calde menajere. Se acceptă parțial. Observația este acceptată sub aspectul necesității corelării prevederii cu legislația specială în domeniul energiei termice și al indicării denumirii complete a Sistemului de Alimentare Centralizată cu Energie Termică (SACET) la prima utilizare. Totodată, nu se acceptă afirmația privind limitarea independenței profesionale a inspectorului. Recomandările formulate în cadrul raportului de inspecție trebuie să respecte cadrul normativ aplicabil. Prevederea nu restrânge evaluarea tehnică a sistemului de încălzire, ci clarifică faptul că raportul de inspecție nu poate constitui temei pentru recomandări contrare regimului juridic aplicabil conectării și deconectării de la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică, reglementat prin Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. Se acceptă parțial. Observația este întemeiată sub aspectul necesității evitării utilizării datei fabricării
--	--	--

		considerabil de la un producător la altul. Prin urmare, obligația legală de inspecție devine imprevizibilă. De asemenea, în lipsa procesului-verbal, termenul se stabilește la doi ani de la fabricarea echipamentului, însă, data fabricării nu coincide întotdeauna cu data punerii în funcțiune. Astfel, sistemul ar putea fi supus inspecției înainte de utilizare sau imediat după punerea în funcțiune. Deci, în această variantă, norma poate genera situații absurde din punct de vedere juridic și tehnic. Se recomandă reformularea întregului punct și raportarea termenului primei inspecții la data punerii în funcțiune a sistemului. La pct. 10, textul „Regulamentul nu se aplică clădirilor echipate cu sisteme de automatizare și control conform art. 27, alin. 7 și alin. 8 din Legea nr. 282/2023.” poate genera interpretarea că simpla existență a unui sistem de automatizare exclude aplicarea Regulamentului. În acest sens, propunem utilizarea formulei: „Regulamentul nu se aplică clădirilor echipate cu sisteme de automatizare și control care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 27 alin. (7) și (8) din Legea nr. 282/2023”. Totodată, elementele structurale la care se face referire se vor expune fără utilizarea virgulei, iar alineatele se vor expune între paranteze (a se vedea: art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017). La pct. 12, semnalăm că nu este definită sintagma „resursă specializată”.	echipamentului ca reper subsidiar pentru stabilirea termenului primei inspecții, deoarece aceasta nu coincide în mod necesar cu data punerii în funcțiune a sistemului. Totodată, nu se acceptă propunerea de excludere a criteriului privind expirarea perioadei de garanție. Stabilirea primei inspecții la expirarea perioadei de garanție este justificată tehnic și economic, deoarece permite evaluarea performanței sistemului după încheierea perioadei în care eventualele defecte și neconformități sunt acoperite de obligațiile de garanție ale executantului sau producătorului. Se acceptă. Se acceptă parțial. Observația este întemeiată sub aspectul necesității sporirii clarității normei. Totodată, nu se consideră necesară definirea noțiunii „resursă specializată” în lista noțiunilor prevăzută la pct. 14, deoarece aceasta nu reprezintă o noțiune
--	--	--	--

		La pct. 14: Textul „din Legea nr. 282/2023 cu următoarele completări:” se va substitui cu textul „definite în Legea nr. 282/2023, precum și următoarele noțiuni:”. Definiția „Instalatorul” este una ocupațională și nu are relevanță pentru obiectul Regulamentului. În plus, activitățile descrise sunt specifice standardelor ocupaționale și nu actelor normative. Se recomandă excluderea definiției. Definiția „Punere în funcțiune - acțiune care are loc în momentul primei utilizări a unui sistem”, nu corespunde terminologiei tehnice și juridice. Or, punerea în funcțiune reprezintă un proces formal de verificare și recepție și nu simpla utilizare. Se recomandă armonizarea cu legislația în domeniul construcțiilor. La sbp. 32.3, formularea „pierderile de ciclare sunt estimate” introduce o metodă de estimare fără indicarea formulelor, metodologiilor și standardelor aplicabile. Prin urmare, norma are caracter tehnic și trebuie completată prin trimitere la standarde sau metodologii aprobate.	tehnică distinctă utilizată în cadrul procedurii de inspecție, ci desemnează instrumentul informațional utilizat pentru întocmirea rapoartelor de inspecție. În vederea asigurării clarității, sintagma se substituie cu o formulare explicită și uniformă pe întreg parcursul Regulamentului. Se acceptă. Observația este întemeiată. În vederea asigurării uniformității terminologiei și a respectării regulilor de tehnică legislativă, formularea introductivă a pct. 14 se ajustează. Totodată, definiția noțiunii „instalator” se exclude, deoarece nu este esențială pentru aplicarea prezentului Regulament, iar conținutul acesteia are caracter ocupațional. Definiția noțiunii „punere în funcțiune” se reformulează pentru a fi armonizată cu terminologia tehnică și juridică utilizată în domeniul construcțiilor și instalațiilor tehnice. Se acceptă parțial. Observația este întemeiată sub aspectul necesității asigurării trasabilității metodologice a estimărilor efectuate în cadrul inspecției. Totodată, nu se consideră necesară includerea în prezentul Regulament a formulelor și algoritmilor de calcul, întrucât acestea fac obiectul documentelor normative tehnice și al metodologiei utilizate pentru întocmirea rapoartelor de inspecție.
--	--	---	---

		La pct. 39, formula „Procedura de inspecție se efectuează la discreția inspectorului”, acordă inspectorului o marjă excesivă de apreciere și urmează a fi revizuită. Potrivit principiului previzibilității normei juridice, procedura de inspecție trebuie să fie guvernată de criterii obiective și verificabile. La pct. 40, textul „utilizatorul sistemului se asigură”, nu identifică subiectul obligației. Atenționăm că noțiunea de „utilizator” nu este definită în Regulament și poate include: proprietarul; administratorul; chiriașul; gestionarului tehnic. Astfel, recomandăm utilizarea terminologiei consacrate de Legea nr. 282/2023 - „proprietarul sau administratorul/gestionarul clădirii”. La sbp. 42.2 și 43.3, sintagma „implementată din bunele practici” nu întrunește exigențele de claritate și previzibilitate ale normei juridice, deoarece în cazul dat nu este clar care sunt aceste bune practici, dacă ele sunt obligatorii, care sunt documentele de referință. Prin urmare, recomandăm eliminarea sintagmei sau substituirea cu referire la standardele tehnice sau documentele normative aplicabile.	În vederea sporirii clarității normei, prevederea se completează cu referire expresă la metodologia și documentele normative tehnice aplicabile. Se acceptă. Observația este întemeiată. În vederea asigurării clarității, previzibilității și aplicării uniforme a normei, prevederea a fost reformulată prin eliminarea sintagmei „la discreția inspectorului” și prin stabilirea criteriilor obiective care stau la baza determinării procedurii de inspecție. Se acceptă. Observația este întemeiată. În vederea utilizării consecvente a terminologiei pe parcursul Regulamentului și a alinierii la noțiunile utilizate de Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, sintagma „utilizatorul sistemului” se substituie cu sintagma „proprietarul sau, după caz, administratorul/gestionarul clădirii”. Se acceptă. Observația este întemeiată. În vederea asigurării clarității, previzibilității și aplicării uniforme a prevederilor Regulamentului, sintagma „implementată din bunele practici” se exclude și se substituie cu referire la documentația de proiect și documentele normative tehnice aplicabile.
--	--	---	--

		La pct. 45, textul „se determină, dacă sistemul [...] este întreținută” conține o eroare gramaticală și se va substitui cu textul „se determină dacă sistemul de distribuție al agentului termic este întreținut în mod regulat și adecvat”. La pct. 53, sintagma „și alt echipament de măsurare relevant” este excesiv de general și se va substitui cu formularea „și alte echipamente de măsurare metrologic verificate, necesare efectuării inspecției”. La pct. 57, formularea „Metodologia de calcul utilizată de resursă specializată pentru întocmirea rapoartelor de inspecție” nu este suficient de clară, deoarece nu determină denumirea actului normativ și autoritatea competentă care îl aprobă. Pentru precizia normei, sintagma „Codul practic privind procedura de inspecție a sistemului de încălzire”, se va substitui cu textul „Codul practic în construcții „Procedura de inspecție a sistemelor de încălzire din clădiri echipate cu cazane””. La enunțul al doilea, de asemenea, nu este clară sintagma „ipotezele economice standard”, fiind necesară precizarea documentului normativ care le aprobă. În caz contrar, metodologia poate fi modificată prin acte administrative inferioare, ceea ce poate afecta securitatea juridică. La pct. 60, atenționăm că este eronată și urmează a fi revăzută trimiterea la Hotărârea Guvernului nr. 144/2025.	Se acceptă. Textul se reformulează conform recomandării. Se acceptă. Prevederea se reformulează conform recomandării. Se acceptă parțial. Observația este întemeiată sub aspectul necesității sporirii clarității normei și indicării autorității competente. Totodată, nu se consideră oportună indicarea expresă a denumirii unui document normativ tehnic distinct, întrucât acesta poate fi revizuit, înlocuit sau actualizat. Textul se reformulează prin referire la documentele normative tehnice aprobate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor. Se acceptă parțial. Trimiterea normativă de la pct. 60 este corectă și corespunde prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 144/2025 cu privire la instituirea și aprobarea Conceptului Sistemului informațional integrat „SINEE”. Pct. 60 face referire la art. 37 alin. (3) din actul normativ menționat, care reglementează subsistemul informațional relevant pentru gestionarea Registrului electronic al
--	--	--	---

		La pct. 65: Pentru claritatea normei, cuvintele „din contul propriu” se vor substitui cu cuvintele „fără perceperea unor costuri suplimentare din partea beneficiarului”. Totodată, atenționăm că utilizarea cuvântului „calendaristice” este inutilă, aceasta reprezentând regula generală de calculare a termenului. În actele normative se specifică tipul perioadei doar în cazul în care termenul în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se calculează diferit decât cel general (de exemplu, zile lucrătoare). În caz contrar, se creează incertitudine în privința celorlalte cazuri în care nu s-a specificat că, zilele sunt calendaristice. Observația dată este valabilă cu referire la toate situațiile similare din proiect. La pct. 68, expresia „forma electronică se solicitată” conține eroare de redactare, prin urmare, se recomandă formula „copia electronică poate fi solicitată”. La pct. 70, norma stabilește două criterii cumulative: expirarea perioadei de garanție și termenul maxim de 3 sau 5 ani. Astfel, formularea actuală poate genera interpretări divergente. În context, recomandăm reformularea: „Prima inspecție se efectuează la expirarea perioadei de garanție a lucrării, dar nu mai târziu de”.	rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire. Formularea se ajustează din punct de vedere redacțional pentru respectarea regulilor de tehnică legislativă. Se acceptă parțial. Observația este acceptată parțial. Sintagma „din cont propriu” a fost exclusă din textul proiectului și substituită cu formula „fără costuri suplimentare pentru beneficiar”. Totodată, în vederea respectării regulilor de tehnică legislativă, cuvântul „calendaristice” se exclude din cuprinsul proiectului în toate cazurile similare. Se acceptă. Eroarea de redactare a fost înlăturată prin reformularea prevederii și utilizarea sintagmei „copia electronică a raportului poate fi solicitată”. Se acceptă. În vederea eliminării eventualelor interpretări privind relația dintre perioada de garanție și termenul maxim de efectuare a primei inspecții, prevederea a fost reformulată prin stabilirea expresă a obligației efectuării inspecției la expirarea perioadei de garanție, dar nu mai târziu de termenele maxime prevăzute de Regulament.
--	--	--	---

		La pct. 71, textul „Efectuarea inspecțiilor [...] se efectuează” conține tautologie. Deci, se recomandă: „Inspecțiile sistemelor de încălzire cu puterea nominală peste 290 kW se efectuează o dată la trei ani”. La sbp. 80.4 și 80.5, semnalăm că este greșită referința la „pct. 73 subpct. 1)” și „pct. 73 subpct. 2)”, deoarece pct. 73 nu este structurat în subpuncte. Observația dată este valabilă inclusiv pentru pct. 81 și 82. La pct. 83, textul „Anexa 1” se va substitui cu textul „anexa nr. 1”. Observația dată este valabilă și cu referire la anexele nr. 2 și nr. 3, menționate la pct. 87 și 91. La sbp. 88.5, sintagma „asumat de inspector” este improprie, or, inspectorul nu își asumă investiția, prin urmare, se recomandă formula „estimat de inspector”. Cu titlu general, numerotarea elementelor structurale se va efectua conform art. 52 din Legea nr. 100/2017. Astfel, punctele se însemnează consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar, fără utilizarea literelor și semnelor grafice (a se vedea: pct. 24, 42, 43).	Se acceptă. Textul se reformulează conform recomandării. Se acceptă. Trimiterile interne se corectează. Se acceptă. Textul se ajustează corespunzător pe întreg parcursul Regulamentului. Se acceptă. În vederea utilizării unei terminologii adecvate și evitării unor interpretări eronate privind responsabilitatea inspectorului, sintagma „asumat de inspector” se substituie cu sintagma „estimat de inspector”. În vederea alinierii la cerințele art. 52 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, numerotarea elementelor structurale se revizuieste prin utilizarea subpunctelor numerotate succesiv, fără utilizarea literelor și a altor semne grafice.
--	--	---	--

Secretar general al ministerului

/semnat electronic/

Andrei GRÎȚCO